

Kotitalouden vakuutusehdot

Henkilö- ja matkavakuutus s. 2–15

Kotivakuutus s. 16–35

Koira- ja kissavakuutus s. 36–40

Hevosvakuutus s. 41–45

Venevakuutus s. 46–58

Metsävakuutus s. 59–68

Yleiset sopimusehdot s. 69–77

Olemme koonneet Kotitalouden vakuutusehtoihin Henkilö- ja matkavakuutuksen, Kotivakuutuksen, Koira- ja kissavakuutuksen, Hevosvakuutuksen, Venevakuutuksen ja Metsävakuutuksen ehdot sekä yleiset sopimusehdot.

Vakuutus kirjaltasi näet, mitkä vakuutusturvat olet ottanut.

Vakuutettavat asiat ovat erilaisia ja meillä itse kullakin on erilainen halu ja kyky kantaa riskiä. Siksi on hyvä, että vakuutusta ottaessa voi tehdä valintoja: minkälaisia vahinkoja vakuutus kattaa, kuinka suuri on omavastuu tai missä vakuutus on voimassa.

Mikään vakuutus ei korvaa rajattomasti

Vakuutuksen idea on olla turvana odottamattomissa tilanteissa. Ne korvaavat sellaisia vahinkoja, joihin on käytännössä mahdotonta varautua ennalta ja joita on hyvin vaikea estää. Liian ilmeiset riskit rajataan pois vakuutuksesta. Rajoituksiin kannattaa tutustua etukäteen.

Sinulta vaaditaan huolellisuutta

Vakuutuksissa on turvallisuuteen liittyviä sääntöjä eli suojeluohjeita. Ne auttavat välttämään vahinkoja etukäteen. Jos näistä ohjeista ei ole välitetty tai niitä on tahallisesti rikottu, korvausta voidaan alentaa tai jättää se kokonaan maksamatta. Suojeluohjeita on tehty esimerkiksi paloturvallisuudesta ja varkauksien ehkäisemisestä. Ohjeista on todellista hyötyä moneen arkipäivän tilanteeseen.

Ikävähennys yllättää usein

Monelle on pettymys, kun hajonneesta televisiosta ei saa korvauksena uuden television hintaa. Vakuutus korvaa omaisuutta sen mukaan, mikä sen arvo on vahinkohetkellä. Mitä vanhempi tavara on, sitä pienemmäksi korvaus jää suhteessa siihen hintaan mitä siitä on aikanaan maksettu tai mitä uusi sillä hetkellä maksaa.

Pidä huolta vakuutuksistasi, tule turvantarkistukseen

Asiantuntemuksemme on aina käytössäsi. Ota tavaksesi tulla turvantarkistukseen parin vuoden välein. Saat realistisen kuvan siitä, millä mallilla taloutesi makaa ja mitä sinun mahdollisesti kannattaisi tehdä.

Vakuutus on sopimus

Vakuutus sopimus on vakuutuksenantajan (vakuutusyhtiön) ja vakuutuksenottajan (asiakkaan) välinen sopimus vakuutuksesta, jonka mukaan vakuutusyhtiö sitoutuu kantamaan sopimuksessa määritellyt riskit asiakkaan maksamaa vakuutusmaksua vastaan. Vakuutus sopimukseen sovelletaan vakuutus sopimus lakia (543/94) tai vastaavaa myöhempää lakia.

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus kirjalla, lajikohtaisissa vakuutus ehdoissa sekä yleisissä sopimusehdoissa.

Vakuutus kirjiaan on merkitty vakuutus sopimuksen yksilölliset tiedot kuten vakuutuksen kohde tai vakuutetut, vakuutus turvan laajuus, mahdolliset yksilölliset rajoitusehdot, vakuutus- ja enimmäiskorvaus määrät, omavastuut sekä henkilö vakuutuksissa kunkin vakuutus turvan päättymisikä.

Vakuutus sopimukseen kuuluvat ne vakuutus turvat, jotka vakuutus kirjiaan on merkitty.

Vakuutus sopimukseen sovelletaan tässä ehtovihkossa olevista vakuutus ehdoista niitä osia, jotka koskevat vakuutus kirjiaan merkittyjä vakuutuksia ja turvia. Kaikkiin vakuutus sopimukseen sovelletaan myös ehtovihkon lopussa olevia yleisiä sopimusehtoja.

Henkilö- ja matkavakuutus

1	Johdanto	2
2	Vakuutuksen voimaantulo	2
2.1	Voimaantulo	2
2.2	Varausvakuutus syntyvälle lapselle	2
3	Vakuutetut ja korvauksen saaja	2
3.1	Vakuutetut	2
3.2	Korvauksen saaja	3
3.3	Vakuutetun lähiomaiset	3
4	Vakuutuksen voimassaolo	3
4.1	Voimassaoloalue ja aika	3
4.2	Voimassaolo urheilutoiminnassa, riskialttiissa lajeissa ja toiminnoissa	3
4.3	Ydinvahinko, sota ja rikollinen toiminta	3
4.4	Vakuutusyhtiön oikeus valita hoitopaikka	4
4.5	Vakuutuksen päätyminen	4
5	Vakuutuksen indeksisidonnaisuus	4
6	Sairautena korvattavat vakuutustapahtumat ja niiden rajoitukset	4
6.1	Sairaus	4
6.2	Sairautta koskevat rajoitukset	4
7	Sairausten korvaukset	4
7.1	Sairausten hoitokuluturva	4
7.2	Sairausten hoitokulujen korvaukset	4
7.3	Sairausten hoitokulujen rajoitukset	4
8	Tapaturmana korvattavat vakuutustapahtumat ja niiden rajoitukset	5
8.1	Tapaturma	5
8.2	Tapaturmaa koskevat rajoitukset	5
9	Tapaturman korvaukset	5
9.1	Tapaturman hoitokuluturva	5
9.2	Tapaturman hoitokulujen korvaukset	6
9.3	Tapaturman hoitokulujen rajoitukset	6
9.4	Tapaturman päivärahaturva	6
9.5	Tapaturmaisen haitan turva	6
9.6	Tapaturmaisen kuoleman turva	6
10	Matkustajavakuutuksesta korvattavat vakuutustapahtumat ja niiden rajoitukset	7
10.1	Matkan määritelmä	7
10.2	Matkasairaus	7
10.3	Matkasairautta koskevat rajoitukset	7
10.4	Matkatapaturma	7
10.5	Matkatapaturmaa koskevat rajoitukset	7
10.6	Muut korvattavat vakuutustapahtumat	7
11	Matkasairausten ja matkatapaturman korvaukset	7
11.1	Matkasairausten ja -tapaturman hoitokuluturva	7
11.2	Matkasairausten ja -tapaturman hoitokulujen rajoitukset	8
12	Matkan keskeytyminen tai peruuntuminen ja matkalta myöhästyminen	8
12.1	Matkan keskeytymisturva	8
12.2	Matkan peruuntumisturva	9
12.3	Matkan myöhästymisturva	9
13	Matkatavara-, matkavastuu- ja matkaoikeusturvavakuutus	9
13.1	Matkan määritelmä	9
13.2	Matkatavaravakuutus	10
13.3	Matkavastuuvakuutus	11
13.4	Matkaoikeusturvavakuutus	13
14	Rajoitukset korvauksen maksamiseen	15
15	Korvauksen hakeminen	15

1 Johdanto

Henkilö- ja matkavakuutukseen on valittavissa seuraavat vakuutukset:

Henkilövakuutukset:

Varausvakuutus syntyvälle lapselle
Sairausten hoitokuluturva
Tapaturman hoitokuluturva
Tapaturman päivärahaturva
Tapaturmaisen haitan turva
Tapaturmaisen kuoleman turva.

Matkavakuutukset:

Matkustajavakuutus

- matkasairausten ja -tapaturman hoitokuluturva
- matkan peruuntumisturva
- matkan myöhästymisturva
- matkan keskeytymisturva

Matkatavaravakuutus

- matkavastuuvakuutus
- matkaoikeusturvavakuutus.

Valitut vakuutukset ja niihin liittyvät vakuutusturvat on merkitty vakuutuskirjaan.

2 Vakuutuksen voimaantulo

2.1 Voimaantulo

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa ja vakuutus tulee voimaan aikaisintaan sinä päivänä, jona kirjallinen vakuutushakemus vakuutusturvasta on annettu tai lähetetty vakuutusyhtiölle. Vastuu voi alkaa myöhemminkin, jos siitä on toisin sovittu.

Vakuutuksen myöntäminen ratkaistaan terveys selvityksen perusteella, jos vakuutussopimukseen on valittu sairauten hoitokuluturva. Jos vakuutus voidaan myöntää, vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle laskun ja vakuutus kirjan, johon on merkitty mahdolliset yksilölliset rajoitusehdot. Vakuutuksenottaja hyväksyy vakuutuksen maksamalla laskun eräpäivään mennessä, jolloin vakuutusyhtiön vastuu sairauten hoitokuluturvasta alkaa hakemuksen ja terveys selvityksen antamispäivästä.

2.2 Varausvakuutus syntyvälle lapselle

Syntyvän lapsen varausvakuutus sisältää aina sairauten ja tapaturman hoitokuluturvat. Varausvakuutukseen voidaan sisällyttää myös tapaturmaisen haitan ja tapaturmaisen kuoleman turvat.

Varaushakemus on toimitettava vakuutusyhtiöön viimeistään kaksi kuukautta ennen lapsen laskettua syntymäaikaa. Vakuutusyhtiön vastuu alkaa ja vakuutus tulee voimaan aikaisintaan sinä päivänä, jona kirjallinen varaushakemus vakuutusturvasta on annettu tai lähetetty vakuutusyhtiölle. Edellytyksenä on, että vakuutusyhtiö on hyväksynyt varaushakemuksen ja varausmaksu on maksettu eräpäivään mennessä. Lapsen nimi ja henkilötunnus on ilmoitettava vakuutusyhtiöön kolmen kuukauden kuluessa lapsen syntymästä.

3 Vakuutetut ja korvauksen saaja

3.1 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjaan merkityt henkilöt.

Vakuutetun on asuttava vakuutusta myönnettäessä vakituisesti Suomessa ja hänellä on oltava voimassaoleva Kelakortti osoi-

tuksena Suomen asumisperusteiseen sosiaaliturvaan kuulumisesta. Jos vakuutettu vuosittain oleskelee yli kuusi kuukautta kalenterivuodesta ulkomailla, ei hänen katsota asuvan vakituisesti Suomessa.

Matkustajavakuutuksessa vakuutettuina ovat myös alle 18-vuotiaat, vakuutuskirjaan merkityn henkilön mukana matkustavat omat lapset, lapsenlapset, sisarukset ja sisarpuolet, vaikka heitä ei merkitä vakuutuskirjaan. Vakuutettuina ovat myös vakuutuskirjaan merkityn henkilön mukana matkustavat hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat muut kuin omat lapset.

Samanaikaisesti mukana matkustava alle 18-vuotias henkilö voi olla vakuutettuna kuitenkin vain yhden LähiTapiolan matkustajavakuutuksen perusteella.

Matkatavara- ja matkavastuuvakuutuksessa ovat vakuutettuina myös mukana matkustavat, vakuutetun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

3.2 Korvauksen saaja

Korvauksen saajana on vakuutettu tai muu korvaukseen oikeutettu. Kuolemantapauksessa korvauksen saajana on edunsaaja. Edunsaajana ovat omaiset, ellei vakuutuksenottaja ole muuta määrännyt. Edunsaajan määräämisestä kerrotaan yleisten sopimusehtojen kohdassa 10.

Omaisilla tarkoitetaan vakuutetun puolisoa ja perillisiä. Perillisiä ovat ensisijaisesti vakuutetun jälkeläiset, joita ovat vakuutetun lapset ja ottolapset. Puoliso on henkilö, jonka kanssa vakuutettu oli kuollessaan avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa. Avopuoliso ei ole vakuutusehtojen tarkoittama puoliso, vaan hänet tulee määrätä edunsaajaksi erikseen nimettynä henkilönä. Yleisissä sopimusehdoissa määritellään tarkemmin, mitä tarkoitetaan omaisella. Vakuutuksenottaja voi määrätä kuolemantapauksen korvauksen edunsaajan ilmoittamalla siitä ennen vakuutustapahtumaa kirjallisesti vakuutusyhtiölle.

3.3 Vakuutetun lähiomaiset

Matkavakuutuksessa vakuutetun lähiomaisella tarkoitetaan seuraavia henkilöitä:

- avio- tai avopuolisoa
- vakuutetun omia ja hänen avio- tai avopuolisonsa lapsia ja lapsenlapsia
- vakuutetun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuvia muita kuin omia lapsia
- vakuutetun omia ja hänen avio- tai avopuolisonsa vanhempia, otto- ja isovanhempia sekä sisaruksia ja sisarpuolia
- miniää ja vävyä
- yhtä matkakumppania, jonka kanssa vakuutettu on kahdestaan varannut matkan
- maatalouslomittajaa
- enintään yhtä etukäteen matkakohtaisesti ilmoitettua henkilöä.

Rekisteröidyn parisuhteen osapuolet rinnastetaan aviopuolisoihin. Avopuolisolla tarkoitetaan henkilöä, joka elää vakuutetun kanssa avioliitonomaisessa suhteessa ja asuu väestörekisterin mukaan vakuutetun kanssa samassa osoitteessa.

4 Vakuutuksen voimassaolo

4.1 Voimassaoloalue ja aika

4.1.1 Henkilövakuutus

Henkilövakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa ympäri vuorokauden täysajan vakuutuksena sekä työssä että vapaa-aikana.

Sairauden hoitokuluina korvataan vain Suomessa annetun hoidon kuluja.

Tapaturman hoitokuluina korvataan ehtokohdan 9 mukaan myös ulkomailla annetun hoidon kuluja. Hoitokuluja ja päivärahaa ei kuitenkaan makseta, jos tapaturma on sattunut sen jälkeen, kun ulkomailla oleskelun alkamisesta on kulunut yli 12 kuukautta.

Yhtäjaksoisen matkan tai oleskelun ulkomailla ei katsota katkeavan alle 14 vuorokautta kestävästä kotimaassa käynnin vuoksi, mikäli tarkoitus on palata samaan kohteeseen ulkomailla.

4.1.2 Matkavakuutus

Matkavakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa Suomesta alkavilla, enintään kolme kuukautta kestäville matkoilla, ellei vakuutus kirjassa ole toisin mainittu.

Lisäsopimuksesta ja maksusta se on voimassa myös siltä osin kuin matkan kesto ylittää kolme kuukautta.

Yhtäjaksoisen matkan tai oleskelun ulkomailla ei katsota katkeavan alle 14 vuorokautta kestävästä kotimaassa käynnin vuoksi, mikäli tarkoitus on palata samaan kohteeseen ulkomailla.

4.2 Voimassaolo urheilutoiminnassa, riskialttiissa lajeissa ja toiminnoissa

Henkilö- ja matkavakuutus on voimassa urheilun osalta silloin kuin urheilutoimintaa harrastetaan oman fyysisen kunnon ylläpitämiseksi. Alle 17-vuotiailla vakuutetulla vakuutus on voimassa kaikessa urheilutoiminnassa ammattiuurheilua lukuun ottamatta.

17 vuotta täyttäneen vakuutus ei ole voimassa kohdassa 4.2.1 mainitussa ammattiuurheilussa, kohdassa 4.2.2 mainitussa kilpaurheilussa eikä myöskään kohdassa 4.2.3 mainituissa riskialttiissa urheilulajeissa ja toiminnoissa eikä näihin liittyvien toimintojen kertaluonteisissa kokeiluissa.

17 vuotta täyttäneen vakuutus ei myöskään ole voimassa erityisesti edellä mainittua urheilutoimintaa varten järjestetyissä harjoituksissa, harjoitusohjelmaan sisältyvässä muussa harjoittelussa eikä lajille ominaisessa harjoittelussa. Muilla lajille ominaisilla harjoituksilla tarkoitetaan sellaisia harjoituksia, jotka ovat varsinaisen lajin oheisharjoituksia ja ne suoritetaan osana kilpailuihin tai otteluihin valmentautumista.

Henkilö- ja matkavakuutus on kuitenkin voimassa edellä mainitussa urheilutoiminnassa ja riskialttiissa urheilulajeissa tapaturmaisen haitan ja kuoleman turvan osalta, jos ne on valittu vakuutukseen.

Yli 17-vuotiaan vakuutetun tapaturman ja matkatapaturman hoitokuluturvaa voidaan lisäsopimuksesta ja -maksusta laajentaa koskemaan myös kohdassa 4.2.2 mainittua kilpaurheilua ja osaa kohdassa 4.2.3 mainituista riskialttiista urheilulajeista ja toiminnoista.

4.2.1 Ammattiuurheilu

Ammattiuurheilusta on kyse silloin, kun urheilija saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vastiketta tai kun hänen on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukainen vakuutus.

4.2.2 Kilpaurheilu

Urheilun katsotaan olevan kilpaurheilua silloin, kun siihen liittyy kilpailu, ottelu tai muu urheilutapahtuma, jonka järjestäjä edellyttää osallistujalta lisenssin, pelipassin tai vastaavan ottamista taikka vastuuvapauslausekkeen allekirjoittamista.

4.2.3 Riskialttiit urheilulajit ja toiminnot

- voimailulajit, kuten painonnosto, voimanno, kehonrakennus tai vastaava
- taistelu-, kamppailu-, kontakti- ja itsepuolustuslajit, kuten nyrkkeily, paini, vapaapaini, judo, karate, miekkailu tai vastaava
- moottoriurheilulajit, kuten ralli, mikroautoilu, motocross tai vastaava
- kiipeilylajit, kuten vuori-, kallio-, jää- tai seinäkiipeily tai vastaava
- ilmailulajit, kuten laskuvarjohyppy, riippuliito, parasailing, purjelento, basehyppy, tuulitunneliharjoittelu, ultrakevyellä, harrasterakenteisella koneella lentäminen tai vastaava
- nopeus- ja syöksylasku, freestylehiihto sekä laskettelu merkittyjen rinteiden ulkopuolella
- amerikkalainen ja australialainen jalkapallo tai rugby
- lacrosse
- benjihyppy
- laite- tai vapaasukellus
- roller derby
- alamäkiajo ja -luistelu
- valtameren ylittäminen veneellä
- ulkomailla aavikolle, erämaahan, jäätikölle, vuoristoon, viidakkoon tai muille asumattomille seuduille tehtävät vaellukset tai retket.

4.3 Ydinvahinko, sota ja rikollinen toiminta

Henkilö- ja matkavakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- ihmisiä joukoittain vahingoittaneen, ydinreaktioon perustuvan aseiden tai laitteen vaikutuksesta
- ydinastuulaissa kuvatussa ydinvahingosta tai ydinreaktioon tai ionisoivaan säteilyyn perustuvan materiaalin, laitteen tai aseiden aiheuttamasta vahingosta riippumatta siitä, missä vahinko on tapahtunut
- sodasta, mellakasta tai aseellisesta selkkauksesta tai palveluksesta Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan Unionin tai muun yhteisön organisoimassa rauhanturvaamistehtävissä tai muussa sotilaallisessa toiminnassa. Jos vakuutettu on aloittanut ulkomaanmatkansa ennen aseellisten toimien alkamista eikä itse ole osallistunut niihin, sovelletaan tätä kohtaa vasta kun 14 vuorokautta on kulunut aseellisten toimien alkamisesta. Jos kyseessä on suursota, sovelletaan tätä kohtaa heti.
- vakuutetun rikollisesta toiminnasta.

4.4 Vakuutusyhtiön oikeus valita hoitopaikka

Vakuutusyhtiö voi velvoittaa vakuutetun ottamaan yhteyttä vakuutusyhtiöön määrittämällä tavalla ennen vakuutetun menoa tutkimukseen tai hoitoon. Lisäksi vakuutusyhtiö voi ohjata vakuutetun tutkimukseen tai hoitoon vakuutusyhtiön valitsemalle palveluntuottajalle.

4.5 Vakuutuksen päättymisen

Henkilö- ja matkavakuutuksen vakuutusturvien päättymisen on kerrottava vakuutus kirjalla. Vakuutus sopimuksen päättymisestä kerrotaan tarkemmin yleisten sopimusehtojen kohdassa 16.

5 Vakuutuksen indeksidonnaisuus

Vakuutusmäärät ja vakuutusmaksut tarkistetaan vuosittain vakuutuskauden alkaessa elinkustannusindeksillä. Perusindeksi on vakuutuksen alkamisvuotta edeltävän kesäkuun indeksiluku. Tarkistusindeksi on vakuutuskirjaan merkityn vakuutuskauden alkamista edeltävän kesäkuun indeksiluku. Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä. Esimerkiksi, jos vakuutuskausi alkaa 1.3.2013, tarkistusindeksi on kesäkuun 2012 indeksi.

6 Sairautena korvattavat vakuutustapah- tummat ja niiden rajoitukset

6.1 Sairaus

Sairaudella tarkoitetaan sellaista sairaanhoitoa vaativaa tilaa, joka vakuutusyhtiölle toimitetun selvityksen perusteella on alkanut vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutetun tahdosta riippumatta muutoin kuin tapaturmaisesti.

6.2 Sairautta koskevat rajoitukset

Jos sairauteen tai sairauden paranemisen pitkittymiseen on olennaisesti myötävaikuttanut sellainen sairaus tai vika, josta ei näiden ehtojen mukaan makseta korvausta, maksetaan korvausta vain siltä osin kuin hoitokulut on katsottava korvattavasta sairaudesta aiheutuneiksi.

Korvausta ei makseta, jos sairaus on aiheutunut

- vakuutetun itsemurhayrityksestä tai
- vakuutetun käyttämästä lääkeaineesta, alkoholista tai muusta huumaavasta aineesta.

7 Sairauden korvaukset

7.1 Sairauden hoitokuluturva

Korvattavan sairauden hoidosta vakuutetulle aiheutuneet kulut korvataan alkuperäisen laskun tai tosittien perusteella. Hoitokulujen maksamisen edellytyksenä on, että turva on voimassa hoitokulujen syntyessä.

Sairauden hoitokuluja korvataan yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä, minkä jälkeen vakuutusturva päättyy.

Korvattavien hoitokulujen määrästä vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

Hoitokulujen korvattavuus edellyttää, että tutkimus, hoito ja lääkkeet ovat lääkärin määräämiä ja yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen kokemuksen mukaan tarpeellisia ja välttämättömiä sairauden tutkimiseksi tai hoitamiseksi sekä Suomen terveydenhuollossa yleisesti käytettyjä. Hoitokulujen on oltava kohtuullisia. Jos kulut selvästi ylittävät maan yleisen hintatason, niistä korvataan vain maan yleisen hintatason mukainen osa.

Hoitokulujen korvattavuus edellyttää myös, että vakuutettu kuuluu hoitokulujen syntyessä Suomen sosiaaliturvan piiriin ja hänellä on siitä osoituksena voimassaoleva Kelakortti.

7.2 Sairauden hoitokulujen korvaukset

Sairauden hoitokuluina korvataan

- lääkärin tai terveydenhuollon muun ammattihenkilön suorittamien tutkimusten ja toimenpiteiden kustannukset
- viranomaisen antaman luvan perusteella apteekissa myytävät lääkevalmisteet
- sairaalan hoitopäivämaksut vakuutuskirjaan merkittyyn päivittäiseen enimmäiskorvausmäärään saakka
- korvauskäsittelyä varten tarpeelliset lääketieteellisten selvitysten kohtuulliset kustannukset. Selvitysten tulee olla alkuperäisiä ja vakuutusyhtiölle tarkoitettuja.
- ihosairauden hoitamiseksi annetun valohoidon kustannukset.

7.3 Sairauden hoitokulujen rajoitukset

Sairauden hoitokuluina ei korvata

- matka- ja yöpymiskustannuksia
- fysioterapiaa, fysikaalista hoitoa tai muuta näihin rinnastettavaa hoitoa

- puhe-, psyko- tai toimintaterapiasta tai neuropsykologisesta kuntoutuksesta taikka muusta näihin verrattavasta terapiasta tai kuntoutuksesta aiheutuvia kustannuksia
- kustannuksia, jotka aiheutuvat oleskelusta kuntoutus-, kylpylä-, luontais- tai vastaavissa hoitolaitoksissa
- ravintovalmisteita, vitamiineja, hivenaineita, kivennäisaineita, rohdosvalmisteita, luontaistuotteita tai homeopaattisia tai antroposofisia valmisteita
- hivenainetutkimuksia tai niihin rinnastettavia muita tutkimuksia, vaikka ne olisivat lääkärin määräämiä
- raskauden ehkäisystä, raskauden tilasta, synnytyksestä, raskauden keskeyttämisestä, keskenmenosta taikka lapsettomuuden tutkimuksesta tai hoidosta tai näihin liittyvistä komplikaatioista aiheutuvia kustannuksia
- vaihdeuusioreiden hoidosta aiheutuvia kustannuksia
- erektiohäiriöitä
- alaraajojen laskimoiden vajaatoimintaa
- luomen poistoa
- kuorsauksen hoitoa ellei kysymyksessä ole varmistetun uniapnean hoito
- terveyst- ja määräämiskustannuksia
- ennaltaehkäisevää hoitoa, lääkitystä tai rokotuksia
- näöntarkastuksia, taittovirheen tutkimuksia, silmä- tai piilolasien hankintaa eikä taittovirheen tai harmaakaihin hoitoa leikkauksella
- lihavuuden hoitokustannuksia
- kosmeettista tai plastiikkakirurgista hoitoa tai näiden aiheuttamia komplikaatioita
- rintojen pienennys- tai suurenusleikkauksia
- silmäluomien kohotuksia
- rasvaimua
- hammassairauden, hampaiden tai purentaelinten hoitoa tai tutkimusta, vaikka hammas- tai purentaelinten sairaus on aiheuttanut oireita muualla kuin hampaistossa
- tekojäseniä, lääkinnällisiä välineitä tai muita apuvälineitä
- tutkimuksia, jotka on tehty sellaisen sairauden toteamiseksi tai poissulkemiseksi, josta vakuutetulla ei ole ollut oireita ennen tutkimuksen aloittamista, kuten geenitutkimuksia
- ensisijaisesti elämänlaatua parantavan lääkkeen tai hoidon kustannuksia, ellei niitä ole korvattu sairaanhoidon kustannuksina sairausvakuutuslain perusteella
- huumausaineen, alkoholin, lääkeaineen, nikotiinin tai muun aineen käytön aiheuttaman riippuvuuden tai muun riippuvuuden hoidosta aiheutuvia kustannuksia
- välillisiä kustannuksia, kuten ansionmenetystä, majoitus-, ateria- ja puhelinlukuja tai vaatteita, varusteita, kodinhoitokustannuksia taikka saattajan matka- ja majoituskuluja
- muita kustannuksia, joita ei ole mainittu sairauden korvattavissa hoitokuluissa.

8 Tapaturmana korvattavat vakuustapah- tumat ja niiden rajoitukset

8.1 Tapaturma

Tapaturmalla tarkoitetaan äkillistä tapahtumaa, joka johtuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vakuutetulle ruumiinvamman hänen sitä tahtomatta.

Tapaturmana korvataan myös vakuutetun tahtomatta sattunut hukkuminen, kaasumyrkytys, lämpöhalvaus, auringonpistot, paleltuminen, vakuutetun erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttama myrkytys sekä paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunut vamma.

Tapaturmana korvataan myös äkillisestä liikkeestä tai voimaponnistuksesta aiheutunut lihaksen tai jänteen venähdysvamma, jonka pääasiallisena syynä ei ole ollut vakuutetun

sairaus tai ruumiinvika. Korvauksen edellytyksenä on, että lääkärinhoito aloitetaan 14 vuorokauden kuluessa vammautumisenesta. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajalta venähdysvamman syntymisestä.

8.2 Tapaturmaa koskevat rajoitukset

Äkillisen liikkeen tai voimaponnistuksen aiheuttaman venähdysvamman hoitokuluina ei korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

Korvausta ei makseta, jos tapaturma on aiheutunut

- vakuutetun sairaudesta tai ruumiinvasta
- sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritetun leikkauksen, hoito- tai muun lääkinällisen toimenpiteen yhteydessä, ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan tapaturman hoitamiseksi
- myrkytyksestä, joka johtuu ravinnoksi nautitusta aineesta tai vakuutetun käyttämästä lääkeaineesta, alkoholista tai muusta huumaavasta aineesta
- vakuutetun itsemurhayrityksestä.

Korvausta ei makseta

- akillesjänteen tai olkapään kiertäjälavosimen repeämistä, hauiksen pitkän pään jänteen repeämistä tai nivelten toisuvasta sijoiltaanmenosta eikä nikamavälilevyn, vatsan tai nivusalueen tyrästä, ellei vamma ole aiheutunut tapaturmasta, jossa tervekin kudus vaurioituisi
- vammasta, joka on aiheutunut puremisesta hampaalle, leukaniveliin tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon olisi vaikuttanut ulkopuolinen tekijä
- tapaturmasta riippumattomasta sairaudesta, vammasta, viasta tai tuki- ja liikuntaelimestön rappeutumisesta tai suun ja hampaiden sairaudesta johtuvasta hampaiston tai hampaiden kiinnityskudosten heikentymisestä, vaikka se olisi ollut oireeton ennen tapaturmaa
- tapaturman psyykkisistä seurauksista
- tartuntataudista tai sairaudesta, joka on aiheutunut hyönteisen tai vastaavan pistosta tai puremasta
- vakuutetun itsemurhasta.

9 Tapaturman korvaukset

9.1 Tapaturman hoitokuluturva

Korvattavan tapaturman hoidosta vakuutetulle aiheutuneet kulut korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella. Hoitokulujen maksamisen edellytyksenä on, että turva on voimassa yhtäjaksoisesti tapaturman sattuessa ja kulujen syntyessä.

Hoitokulujen korvattavuus edellyttää, että tutkimus, hoito, lääkkeet ja ortopediset tuet ja sidokset ovat lääkärin määräämiä ja yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen kokemuksen mukaan tarpeellisia ja välttämättömiä vamman tutkimiseksi tai hoitamiseksi. Hoitokulujen on oltava kohtuullisia. Jos kulut selvästi ylittävät maan yleisen hintatason, niistä korvataan vain maan yleisen hintatason mukainen osa. Ulkomailta annettu hoito korvataan vain, kun se on lääketieteellisesti arvioituna välttämättömiä.

Hoitokulujen korvattavuus edellyttää myös, että vakuutettu kuuluu hoitokulujen syntyessä Suomen sosiaaliturvan piiriin ja hänellä on siitä osoituksena voimassaoleva Kelakortti.

Tapaturman hoitokuluja korvataan saman tapaturman osalta enintään tapaturman sattumishetkellä voimassa olleessa vakuutus kirjassa mainittuun vakuutusmäärään asti.

9.2 Tapaturman hoitokulujen korvaukset

Tapaturman hoitokuluina korvataan

- lääkärin, hammaslääkärin tai terveydenhuollon muun ammattihenkilön suorittamien tutkimusten ja toimenpiteiden kustannukset
- edellä mainittuun tutkimukseen tai hoitoon liittyvät välttämättömät ja tarpeelliset matkakulut. Jos matka on tehty yksityisautolla, määräytyy korvaus Kelan soveltaman kilometrikorvauksen mukaan
- viranomaisen antaman luvan perusteella apteekissa myytävät lääkevalmisteet
- sidetarpeet
- sairaalan hoitopäivämaksut
- tapaturman aiheuttaman vamman leikkaus- tai kipsaushoidon jälkeisen välttämättömän lääkärin määräämän fysioterapian kustannukset yhdeltä, kuitenkin enintään 15 hoitokertaa sisältävältä hoitokajaksolta tapaturmaa kohden
- vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymän, tapaturmavamman vaatiman kosmeettisen tai plastiikkakirurgisen hoidon kustannukset
- korvauskäsittelyä varten tarpeellisten lääketieteellisten selvitysten kohtuulliset kustannukset. Selvitysten tulee olla alkuperäisiä ja vakuutusyhtiölle tarkoitettuja
- vamman vuoksi määrätty ensimmäinen ortopedinen tuki tai sidos
- näkökykyä heikentäneen vamman vuoksi määrätty ensimmäiset silmälasit
- vakuutetun käytössä olleiden ja lääkärinhoitoa vaatineen tapaturman yhteydessä rikkoutuneiden silmälasien, kuulolaitteen, irtohammasproteesin ja turvakypärän korjauskustannukset tai rikkoutuneita vastaavien jälleenhankintakustannukset. Korjaus tai jälleenhankinta on tehtävä kahden kuukauden kuluessa tapaturmasta. Korvauksia maksetaan enintään 500 euroa tapaturmaa ja rikkoutunutta välinettä kohden.

9.3 Tapaturman hoitokulujen rajoitukset

Tapaturman hoitokuluina ei korvata

- puhe-, psyko- tai toimintaterapiasta tai neuropsykologisesta kuntoutuksesta taikka muusta näihin verrattavasta terapiasta tai kuntoutuksesta aiheutuvia kustannuksia
- kustannuksia, jotka aiheutuvat oleskelusta kuntoutus-, kylpylä-, luontais- tai vastaavissa hoitolaitoksissa
- ravintovalmisteita, vitamiineja, hivenaineita, kivennäisaineita, rohdosvalmisteita, luontaistuotteita tai homeopaattisia tai antroposofisia valmisteita
- hivenainetutkimuksia tai niihin rinnastettavia muita tutkimuksia, vaikka ne olisivat lääkärin määräämiä
- tapaturman yhteydessä kadonneiden hammasproteesien, kuulolaitteiden tai silmä- ja piilolasien hankintakustannuksia
- tekojäseniä, lääkinnällisiä välineitä tai muita apuvälineitä, paitsi korvattavissa hoitokuluissa mainittu tapaturmavamman vuoksi määrätty ensimmäinen ortopedinen tuki tai sidos
- välillisiä kustannuksia, kuten ansionmenetystä, majoitus-, ateria- ja puhelinkuluja tai vaatteita, varusteita, kodinhoitokustannuksia taikka saattajan matka- ja majoituskuluja
- muita kustannuksia, joita ei ole mainittu korvattavissa hoitokuluissa.

9.4 Tapaturman päivärahaturva

Korvattavan tapaturmavamman aiheuttamasta täydellisestä työkyvyttömyydestä maksetaan tapaturman sattumishetkellä voimassa ollut päiväraha ja osittaisesta työkyvyn menetyksestä sitä vastaava osa.

Päivärahan maksamisen edellytyksenä on, että päivärahaturva on ollut voimassa yhtäjaksoisesti tapaturman sattuessa ja työkyvyttömyyden aikana.

Työkyvyttömyys on täydellinen, jos vakuutettu on kokonaan kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään, ja osittainen, jos vakuutettu on osittain kykenemätön tekemään niitä.

Päivärahaturvan voimassaoloaikana päivärahaa maksetaan aikaisintaan lääkärin hoidon alkamis päivästä ja sen maksaminen päättyy viimeistään silloin, kun tapaturmasta on kulunut yksi vuosi.

Jos tapaturman päivärahaturvassa on omavastuu-aika, on tämä merkitty vakuutuskirjaan. Päivärahaa maksetaan tällöin siltä ajalta, jonka vakuutetun työkyvyttömyys on vakuutusturvan voimassa ollessa jatkunut yli vakuutuskirjaan merkityn omavastuuajan.

9.5 Tapaturmaisen haitan turva

9.5.1 Pysyvän haitan määritelmä

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka tapaturmasta aiheutuu vakuutetulle. Haittaa määritettäessä huomioidaan ainoastaan tapaturmasta aiheutuneen vamman laatu, ei vammautuneen yksilöllisiä olosuhteita, kuten ammattia tai harrastuksia. Haittaa määritettäessä ei huomioida vakuutetun niitä vikoja tai sairauksia, jotka eivät johdu tästä korvattavasta tapaturmasta.

Haitan suuruus määritetään sosiaali- ja terveysministeriön antaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokitusasetuksen mukaisesti. Haittaluokituksessa vammat on jaettu vaikeusasteen mukaisiin haittaluokkiin 1–20. Haittaluokka yksi vastaa viiden prosentin lääketieteellistä haittaa ja seuraavat luokat kukin viisi prosenttiyksikköä korkeampaa haittaa. Haittaluokka 20 vastaa täyttä 100 prosentin haittaa.

9.5.2 Pysyvän haitan korvaus

Pysyvän haitan korvaus maksetaan kun haitta on muodostunut pysyväksi, kuitenkin aikaisintaan vuoden kuluttua tapaturmasta. Korvausta ei makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta. Korvauksena maksetaan haittaluokkaa vastaava osa tapaturman sattumishetkellä voimassa olevasta vakuutusmäärästä.

Jos haittaluokka vamman pahentumisen vuoksi muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut korvauksen maksamisesta, lisäkorvauksena maksetaan haittaluokkien erotusta vastaava määrä. Myöhemmin korvauksen määrää ei vamman pahentumisen johdosta tarkisteta.

Pysyvän haitan korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että turva on voimassa tapaturman sattuessa.

9.6 Tapaturmaisen kuoleman turva

Tapaturman aiheuttamasta kuolemasta maksetaan tapaturman sattumishetkellä voimassa ollut vakuutusmäärä, jos kuoleman välittömänä syynä on tapaturma. Kuolemantapauskorvauksen maksamisen edellytyksenä on, että turva on voimassa yhtäjaksoisesti tapaturman sattuessa ja vakuutetun kuollessa.

Kuolemantapauskorvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut korvattavasta tapaturmasta.

10 Matkustajavakuutuksesta korvattavat vakuutustapahtumat ja niiden rajoitukset

10.1 Matkan määritelmä

Matka alkaa Suomesta vakuutetun kotoa, työpaikalta, opiskelupaikalta tai vapaa-ajan asunnolta ja päättyy johonkin edellä mainituista paikoista.

Suomessa vakuutettu ei ole matkalla

- ollessaan omistamallaan, puolison omistamalla tai samassa taloudessa asuvan muun henkilön omistamalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla
- ollessaan säännöllisesti omassa käytössä olevalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla
- ollessaan opiskelupaikalla tai työpaikalla
- liikkeessaan edellä mainittujen paikkojen välillä
- jos matkakohde on alle 50 kilometrin etäisyydellä edellä mainituista paikoista.

10.2 Matkasairaus

Matkasairaus on sellainen odottamaton ja äkillinen lääkärihoitoa vaativa sairaus, jonka ensioireet ovat ilmenneet matkan aikana turvan voimassa ollessa ja jonka yleisen lääketieteellisen kokemuksen mukaan on katsottava saaneen alkunsa matkan aikana. Matkasairauksia ei katsota sairauteksi, jonka oireita on ilmennyt ennen matkan alkamista tai jonka tutkimukset tai hoitotoimenpiteet ovat olleet kesken ennen matkalle lähtöä, vaikka sairaus todetaan matkan aikana.

Edellytyksenä matkasairaudesta korvattavuudelle on, että hoitoon on hakeuduttu matkan aikana tai 14 vuorokauden kuluessa matkan päättymisestä. Mikäli kyseessä on tartuntatauti, jonka itämisaika on pidempi kuin 14 vuorokautta, ei määräaika sovelleta.

Matkasairaudesta korvattavat vakuutustapahtumat on, kun 120 päivää on kulunut lääkärihoidon alkamisesta.

10.3 Matkasairautta koskevat rajoitukset

Korvausta ei makseta, jos matkasairaus on aiheutunut

- suun ja hampaiden sairaudesta johtuvasta hampaiston tai hampaiden kiinnityskudosten heikentymisestä, vaikka se olisi ollut oireeton ennen vakuutustapahtumaa
- vakuutetun itsemurhayrityksestä tai
- vakuutetun käyttämästä lääkeaineesta, alkoholista tai muusta huumaavasta aineesta.

Matkasairautena ei korvata vakuutustapahtumaa, joka on aiheutunut sairauden, vamman tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritettuna leikkaus-, hoito- tai muun lääketieteellisen toimenpiteen yhteydessä, ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan matkasairaudesta hoitamiseksi.

10.4 Matkatapaturma

Matkatapaturmalla tarkoitetaan matkalla sattunutta äkillistä tapahtumaa, joka sattuu turvan voimassa ollessa, johtuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vakuutetulle ruumiinvamman hänen sitä tahtomatta.

Matkatapaturmana korvataan myös vakuutetun tahtomatta satunut hukkuminen, kaasumyrkytys, lämpöhalvaus, auringonpistös, paleltuminen, vakuutetun erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttama myrkytys sekä paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunut vamma.

Matkatapaturmana korvataan myös äkillisestä liikkeestä tai voimanponnituksesta aiheutunut lihaksen tai jänteen venähdysvamma, jonka pääasiallisena syynä ei ole ollut vakuutetun

sairaus tai ruumiinvika. Korvauksen edellytyksenä on, että lääkärihoito aloitetaan 14 vuorokauden kuluessa vammautumisen alkamisesta. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajalta venähdysvamman syntymisestä.

Matkatapaturman hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun kolme vuotta on kulunut tapaturmasta.

10.5 Matkatapaturmaa koskevat rajoitukset

Äkillisen liikkeen tai voimanponnituksen aiheuttaman venähdysvamman hoitokuluina ei korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

Korvausta ei makseta, jos matkatapaturma on aiheutunut

- vakuutetun sairaudesta, vammasta tai ruumiinvian
- sairauden, vamman tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritetun leikkaus-, hoito- tai muun lääketieteellisen toimenpiteen yhteydessä, ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi
- myrkytyksestä, joka johtuu ravinnoksi nautitusta aineesta tai vakuutetun käyttämästä lääkeaineesta, alkoholista tai muusta huumaavasta aineesta
- vakuutetun itsemurhayrityksestä.

Korvausta ei makseta

- akillesjänteen tai olkapään kiertäjälätkän repeämistä, hauiksen pitkän pääjän jänteen repeämistä tai nivelten toistuvasta sijoiltaanmenosta eikä nikamavälilevyn, vatsan tai nivusalueen tyrästä, ellei vamma ole aiheutunut tapaturmasta, jossa tervekin kudos vaurioituisi
- vammasta, joka on aiheutunut puremisesta hampaalle, leukaniveliin tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon olisi vaikuttanut ulkopuolinen tekijä
- matkatapaturmasta riippumattomasta sairaudesta, vammasta, viasta tai tuki- ja liikuntaelimestön rappeutumisesta tai suun ja hampaiden sairaudesta johtuvasta hampaiston tai hampaiden kiinnityskudosten heikentymisestä, vaikka se olisi ollut oireeton ennen vakuutustapahtumaa
- matkatapaturman psyykkisistä seurauksista
- tartuntataudista tai sairaudesta, joka on aiheutunut hyönteisen tai vastaavan pistosta tai puremasta
- vakuutetun itsemurhasta.

10.6 Muut korvattavat vakuutustapahtumat

Korvausta maksetaan myös hoitokuluista, jotka ovat aiheutuneet jo ennen matkaa olleen sairauden tai vamman äkillisestä ja odottamattomasta pahenemisesta tai tilan muutoksesta matkan aikana. Odottamattomuutta arvioidaan lääketieteellisin perustein. Näissä tapauksissa korvataan ainoastaan akuutti, ensiapuluonteinen, matkakohteessa annettu hoito enintään 10 päivän ajalta hoidon alkamisesta, mutta ei muita vakuutusehdoissa mainittuja kustannuksia, kuten kotiinkuljetuskustannuksia. Sairaudesta tai vamman odottamattomana pahenemisena ei pidetä sellaisen sairauden tai vamman pahenemista, jonka tutkimukset tai hoitotoimenpiteet ovat olleet kesken matkalle lähdettäessä.

Jos vakuutettu kuolee matkan aikana, korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella vainajan kohtuulliset kotiinkuljetuskustannukset tai enintään näitä määrältään vastaavat hautauskustannukset ulkomailla. Nämä kustannukset korvataan kuolinnyssytä riippumatta.

11 Matkasairaudesta ja matkatapaturman korvaukset

11.1 Matkasairaudesta ja -tapaturman hoitokuluturva

Korvattavan vakuutustapahtuman hoidosta vakuutetulle aiheutuneet kulut korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella.

Hoitokulujen korvattavuus edellyttää, että tutkimus, hoito, lääkkeet ja ortopediset tuet ja sidokset ovat lääkärin määräämiä ja yleisesti hyväksytyin lääketieteellisen kokemuksen mukaan tarpeellisia ja välttämättömiä vamman tai sairauden tutkimiseksi tai hoitamiseksi. Hoitokulujen on oltava kohtuullisia. Jos kulut selvästi ylittävät maan yleisen hintatason, niistä korvataan vain maan yleisen hintatason mukainen osa.

Hoitokulujen korvattavuus edellyttää myös, että vakuutettu kuuluu hoitokulujen syntyessä Suomen sosiaaliturvan piiriin ja hänellä on siitä osoituksena voimassaoleva Kelakortti.

Vakuutusyhtiö voi vaatia, että vakuutettu kuljetetaan yhtiön kustannuksella Suomeen hoitoon tai siirretään toiseen hoitolaitokseen, jos hoito muodostuisi Suomen vastaavanlaiseen hoitoon nähden merkittävästi kalliimmaksi. Jos vakuutettu ei suostu siirtoon, korvataan hoitokuluista vain se osa, joka vastaa kustannuksia toisessa hoitolaitoksessa tai kuljetusta Suomeen ja hoitoa Suomessa.

Hoitokuluina korvataan

- lääkärin tai terveydenhuollon muun ammattihenkilön suorittamien tutkimusten ja toimenpiteiden kustannukset
- edellä mainittuun matkakohteeseen annettuun hoitoon liittyvät välttämättömät, kohtuulliset ja tarpeelliset matkakulut. Mikäli matka on tehty yksityisautolla, määräytyy korvaus Kelan soveltaman kilometrikorvauksen mukaan
- viranomaisen antaman luvan perusteella apteekissa myytävät lääkevalmisteet
- sidetarpeet
- sairaalan hoitopäivämaksut
- matkatapaturman aiheuttaman vamman leikkaus- tai kipsaushoidon jälkeisen välttämättömän lääkärin määräämän fysioterapian kustannukset yhdeltä, kuitenkin enintään 15 hoitokertaa sisältävältä hoitajaksoilta tapaturmaa kohden
- vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymän, matkatapaturmavamman vaatiman kosmeettisen tai plastiikkakirurgisen hoidon kustannukset
- korvauskäsittelyä varten tarpeellisten lääketieteellisten selvitysten kohtuulliset kustannukset. Selvitysten tulee olla alkuperäisiä ja vakuutusyhtiölle tarkoitettuja
- vamman vuoksi määrätty ensimmäinen ortopedinen tuki tai sidos
- näkökykyä heikentäneen matkatapaturmavamman vuoksi määrättyt ensimmäiset silmälasit
- vakuutetun käytössä olleiden ja lääkärin hoitoa vaatineen matkatapaturman yhteydessä rikkoutuneiden silmälasien, kuulolaitteen, irtohammasproteesin ja turvakypärän korjauskustannukset tai rikkoutuneita vastaavien jälleenhankintakustannukset. Korjaus tai jälleenhankinta on tehtävä kahden kuukauden kuluessa tapaturmasta. Korvauksia maksetaan enintään 500 euroa tapaturmaa ja rikkoutunutta välinettä kohden
- puremisesta hampaalle, leukaniveliin tai hammasproteesille aiheutuneet hoitokustannukset paikallisine matkakuuluineen yhteensä enintään 120 euroon asti. Korvattavuuden edellytyksenä on, että aiheutunut vamma on sattunut ja hoito annettu matkan aikana
- äkillisen hammassäryn välttämättömästä ensiapuhoidosta aiheutuneet hoitokulut paikallisine matkakuuluineen yhteensä enintään 120 euroon asti. Korvattavuuden edellytys on, että särky on alkanut ja hoito annettu matkan aikana
- kohtuulliset kustannukset vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymästä sairaankuljetuksesta kotimaahan ja matkan aikana välttämättä tarvittavasta saattajasta.

11.2 Matkasairauden ja -tapaturman hoitokulujen rajoitukset

Hoitokuluina ei korvata

- fysioterapiaa, fysikaalista hoitoa tai muuta näihin rinnastettavaa hoitoa, paitsi matkatapaturman korvattavissa hoitokuluissa mainitut

- puhe-, psyko- tai toimintaterapiasta tai neuropsykologisesta kuntoutuksesta taikka muusta näihin verrattavasta terapiasta tai kuntoutuksesta aiheutuvia kustannuksia
- kustannuksia, jotka aiheutuvat oleskelusta kuntoutus-, kylpylä-, luontais- tai vastaavissa hoitolaitoksissa
- ravintovalmisteita, vitamiineja, hivenaineita, kivennäisaineita, rohdosvalmisteita, luontaistuotteita tai homeopaattisia tai antroposofisia valmisteita
- hivenainetutkimuksia tai niihin rinnastettavia muita tutkimuksia, vaikka ne olisivat lääkärin määräämiä
- raskauden ehkäisystä, raskaudentilasta, synnytyksestä, raskauden keskeyttämisestä, keskenmenosta taikka lapsettomuuden tutkimuksesta tai hoidosta tai näihin liittyvistä komplikaatioista aiheutuvia kustannuksia ellei kyseessä ole äkillinen, odottamaton ja välitöntä hoitoa vaativa raskaudentilan muutos matkan aikana
- hammassairauden, hampaiden tai purentaelinten hoitoa tai tutkimusta, vaikka hammas- tai purentaelinten sairaus on aiheuttanut oireita muualla kuin hampaistossa
- matkatapaturman yhteydessä kadonneiden hammasproteesien, kuulolaitteiden tai silmä- ja piilolasien hankintakustannuksia
- tekojäseniä, lääkinnällisiä välineitä tai muita apuvälineitä, paitsi korvattavissa hoitokuluissa mainittu tapaturmavamman vuoksi määrätty ensimmäinen ortopedinen tuki tai sidos
- ensisijaisesti elämänlaatua parantavan lääkkeen tai hoidon kustannuksia, ellei niitä ole korvattu sairaanhoidon kustannuksina sairausvakuutuslain perusteella
- huumausaineen, alkoholin, lääkeaineen, nikotiinin tai muun aineen käytön aiheuttaman riippuvuuden tai muun riippuvuuden hoidosta aiheutuvia kustannuksia
- välillisiä kustannuksia, kuten ansionmenetystä, ateria-, puhelin- tai tulkkauskuuluja, vaatteita, varusteita, kodinhoitokustannuksia, liikennevälineen tai eläimen kuljetuskustannuksia taikka saattajan matka- ja majoituskuluja
- muita kustannuksia, joita ei ole mainittu korvattavissa hoitokuluissa.

12 Matkan keskeytyminen tai peruuttaminen ja matkalta myöhästyminen

12.1 Matkan keskeytymisturva

Matkan keskeytymisellä tarkoitetaan sitä, että Suomesta alkanut matka muuttuu pakottavasti

- vakuutetun vakavan matkasairauden tai matkatapaturman vuoksi
- vakuutetun mukana matkustavan, vakuutusehdoissa määritellyn lähiomaisen äkillisen ja odottamattoman vakavan matkasairauden, matkatapaturman tai kuoleman vuoksi
- vakuutetun vakuutusehdoissa määritellyn muun kuin mukana matkustavan lähiomaisen äkillisen ja odottamattoman vakavan sairauden, tapaturman tai kuoleman vuoksi
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneen odottamattoman ja merkittävän aineellisen vahingon vuoksi.

Keskeytymisen syy on täytynyt ilmetä matkan alkamisen jälkeen.

Matkan keskeytyminen korvataan, jos jokin edellä mainittu syy on pakottavasti aiheuttanut matkan keskeytymisen. Pakottavuus arvioidaan tapaturman ja sairauden osalta lääketieteellisin perustein. Vakuutetun matkasairauden tai tapaturman vuoksi aiheutuva ennenaikainen matkalta paluu korvataan vain, jos matkasairaus tai tapaturma on senlaatuinen, että vakuutetun hoito lääketieteellisin perustein vaatii paluun Suomeen. Omaisuusvahingoissa pakottavuus on olemassa, jos vahinko edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

Korvauksena maksetaan

- vakuutetun paluusta takaisin kotipaikkakunnalle tai matkan jatkamisesta alkuperäisen matkasuunnitelman mukaisesti aiheutuvat välttämättömät ylimääräiset matka- ja majoituskustannukset
- vakuutusyhtiön hyväksymät kohtuulliset matkakustannukset uudesta menomatkasta matkakohteeseen, jos tämä on vakuutuksen voimassaoloaikana välttämätön opintojen tai työsuhteen jatkumisen vuoksi
- vakuutetun etukäteen maksamat matkan aikana käyttämättä jääneet palvelut ja retket kohteessa enintään 1700 euroon asti vakuutettua kohden, lukuun ottamatta matkakohteessa käyttämättä jääneitä majoituksia ja lentoja
- mukana matkustavalle huoltajalle matkan keskeytymisestä aiheutuvat ylimääräiset matka- ja majoituskustannukset, jos vakuutettu on alle 18-vuotias ja jos matkan keskeytyminen on aiheutunut vakuutetun vakavasta matkasairaudesta tai -tapaturmasta
- vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymät yhden lähiomaisen välittömät matka- ja majoituskustannukset vakuutetun luokse ja takaisin tai yhdelle kanssamatkustajalle lisämatka- ja majoituskustannukset, mikäli vakuutettu on hengenvaarallisessa tilassa eikä häntä voida kuljettaa kotimaahan.
- korvaus menetetyistä matkapäivistä, jos vakuutetun loma-matka on keskeytynyt vakuutetun ennenaikaisen matkalta paluun tai vakuutetun yhtäjaksoisesti yli vuorokauden kestävänsä sairaalahoidon vuoksi. Korvausta maksetaan 50 euroa jokaiselta vakuutetun menettämältä matkapäivältä, enintään kuitenkin 45 vuorokaudelta. Korvauksen määrä voi olla korkeintaan ennen matkaa maksetun matkan hinta. Korvaus menetetyistä matkapäivistä maksetaan myös mukana matkustavalle huoltajalle, jos sairaalahoitoon joutunut on alle 18-vuotias.

Menetettyjen matkapäivien korvausta maksetaan sairaalahoidon tai ennenaikaisen matkalta paluun vuoksi.

Menetetyt matkapäivät lasketaan matkan alkamishetkestä täysinä 24 tunnin ajanjaksoina sairaalahoidon alkamisesta tai matkan keskeytymisestä siihen saakka, jolloin sairaalahoito päättyi tai enintään siihen asti, jolloin matkan piti päättyä. Jos viimeinen näin laskettu täysi ajanjakso on yli 12 tuntia, lasketaan myös tämä yhdeksi päiväksi.

Korvauksena ei makseta välillisiä kustannuksia, kuten ansionmenetystä, ateria- ja puhelin- tai tulkkauskuuluja tai vaatteita, varusteita taikka saattajan matka- ja majoituskuluja.

12.2 Matkan peruuntumisturva

Matkan peruuntumisella tarkoitetaan Suomesta matkalle lähdön estymistä.

Matkan peruuntuminen korvataan, jos se on aiheutunut

- vakuutetun tai vakuutetun lähiomaisen äkillisestä ja odottamattomasta sairastumisesta tai vakavasta tapaturmasta tai kuolemasta (lähiomaiset on määritelty kohdassa 3.3)
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneesta odottamattomasta ja merkittävästä aineellisesta vahingosta.

Matkan peruuntuminen korvataan, jos jokin edellä mainittu syy on pakottavasti estänyt vakuutetun matkalle lähdön. Pakottavuus arvioidaan sairauden tai tapaturman osalta lääketieteellisin perustein. Omaisuusvahingoissa pakottavuus on olemassa, jos vahinko edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

Korvauksena matkan peruuntumisesta maksetaan se osuus ennen matkan alkamista maksetun matkan hinnasta, jota matkanjärjestäjä ei valmismatkalain mukaan hyvittä vakuutetulle.

Jos kyseessä ei ole valmismatkalain mukainen matka, korvauksena maksetaan se osuus ennen matkan alkamista maksetun matkan hinnasta, jota matkanjärjestäjä, kuljetusyhtiö tai muu

palveluntuottaja ei matka- tai muiden ehtojensa mukaan hyvittä vakuutetulle. Korvausta matkan peruuntumisesta maksetaan enintään 5000 euroa matkaa ja vakuutettua kohden.

Vakuutetun on viipymättä ilmoitettava matkanjärjestäjälle, kuljetusyhtiölle tai muulle palveluntuottajalle matkan peruuntumisesta. Jos vakuutettu laiminlyö ilmoitusvelvollisuuden, vakuutusyhtiöllä on oikeus vähentää vakuutetulle maksettavasta korvauksesta ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta matkanjärjestäjältä, kuljetusyhtiöltä tai muulta palveluntuottajalta saamatta jäänyt hyvitys.

Matkan peruuntumisturvasta ei korvata matkan peruuntumista, jos

- turva on tullut voimaan myöhemmin kuin kolme vuorokautta ennen matkan alkamista tai
- peruuntumisen syy on ilmennyt ennen turvan alkamista tai ottamista, matkan varaamista tai maksamista tai
- syynä on vakuutetun pelko sairauden tartuntavaarasta tai muu pelkotila.

12.3 Matkan myöhästymisturva

Matkalta myöhästymisellä tarkoitetaan sitä, että vakuutettu ei ehdi alkuperäisen matkasuunnitelmansa mukaisesti etukäteen varatulle lento-, laiva-, juna- tai linja-autojatkoyhteydelle menotai paluumatkalla.

Myöhästymisen korvataan, kun sen syynä on vakuutetun matkallaan käyttämä

- yleistä kulkuneuvoa kohdannut sääeste, tekninen vika, liikennevahinko, luonnonmullistus tai rikollinen teko tai
- yksityistä kulkuneuvoa kohdannut liikennevahinko, joka pakottavasti estää matkan jatkamisen.

Myöhästymisen vuoksi maksetaan tarpeellisia ylimääräisiä matka- ja majoituskuluja, jotka johtuvat matkan jatkamisesta muulla vastaavalla kuljetusyhteydellä alkuperäiseen määrän-päähän. Korvausta myöhästymisestä maksetaan enintään 2000 euroa matkaa ja vakuutettua kohden.

Matkan myöhästymisturvasta maksetaan korvausta, jos vakuutettu joutuu näiden vakuutusehtojen mukaisesti korvattavan myöhästymisen vuoksi odottamaan yli kuusi tuntia ulkomailla suuntautuvan matkan tai sieltä paluun alkamispaikalla. Korvausta maksetaan 30 euroa kultakin edellä mainitun odottamisajan jälkeen alkaneelta kuuden tunnin ajanjaksolta. Korvausta maksetaan enintään 300 euroa.

Myöhästymisen vuoksi maksettavista korvauksista vähennetään maksuhyvitys tai korvaus, jonka vakuutettu on oikeutettu saamaan kuljetusyhtiöltä tai matkanjärjestäjältä.

Korvauksena ei makseta välillisiä kustannuksia, kuten ansionmenetystä, ateria- ja puhelin- tai tulkkauskuuluja tai vaatteita ja varusteita.

13 Matkatavara-, matkavastuu- ja matkaoikeusturvavakuutus

13.1 Matkan määritelmä

Matka alkaa Suomesta vakuutetun kotoa, työpaikalta, opiskelupaikalta tai vapaa-ajan asunnolta ja päättyy johonkin edellä mainituista paikoista.

Suomessa vakuutettu ei ole matkalla

- ollessaan omistamallaan, puolison omistamalla tai samassa taloudessa asuvan perheenjäsenen omistamalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla
- ollessaan säännöllisesti omassa käytössä olevalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla

- ollessaan opiskelupaikalla tai työpaikalla
- liikkeessaan edellä mainittujen paikkojen välillä
- jos matkakohde on alle 50 kilometrin etäisyydellä edellä mainituista paikoista.

13.2 Matkatavaravakuutus

Matkatavaravakuutuksesta korvataan matkatavaroille vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneita suoranaisia esinevahinkoja ja ehdoissa erikseen mainittuja muita kustannuksia.

Matkatavaravakuutuksessa on vakuutettuna vakuutetun matkalle mukaansa ottama omaisuus ja matkalla hankittu koti-irtaimistoon rinnastettava omaisuus sekä passi ja matkaliput. Rahat, maksuvälineet ja arvopaperit sisältyvät matkatavaroihin 300 euroon asti, kun vakuutettu kuljettaa niitä mukanaan tai ne ovat lukitussa tallelokerossa.

Matkatavarat on vakuutettu vakuutuskirjaan merkittyyn vakuutusmäärään saakka matkaa kohden.

Matkatavaravakuutuksessa ei ole vakuutettuna

- moottoriajoneuvot, moottorikäyttöiset kulkuvälineet, vesikulkuneuvot tai niiden osat, varusteet taikka niihin kiinnitettävät vaunut, työkoneet tai laitteet
- hammasproteesit tai muut henkilökohtaiset apuvälineet
- matkan aikana vuokrattu tai lainattu omaisuus
- tietovälineisiin sisältyvät tiedot, tiedostot tai ohjelmat
- tutkielmat, opinnäytteet, käsikirjoitukset tai muut vastaavat asiakirjat
- muuttotavarat, huonekalut tai erillisenä rahtina toimitettu omaisuus
- eläimet tai kasvit.

13.2.1 Matkatavaravakuutuksen korvaukset

Matkatavaravakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana matkatavaralle äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta vakuutustapahtumasta aiheutunut suoranaisten esinevahinko.

Matkatavaravakuutuksesta korvataan myös välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset, kun matkatavarat on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun ja ne tulevat ulkomaan matkakohteeseen vähintään 12 tuntia vakuutetun jälkeen. Korvauksena maksetaan enintään 100 euroa jokaista alkanutta vuorokautta ja vakuutetua kohti. Ensimmäinen vuorokausi alkaa 12 tunnin kuluttua siitä, kun matkatavaroiden olisi pitänyt saapua matkakohteeseen. Enimmäiskorvausmäärä on yhteensä enintään 400 euroa jokaista vakuutettua kohti, kuitenkin enintään vakuutuskirjassa mainittu vakuutusmäärä matkaa kohden.

Esimerkki: Ulkomaan matkakohteeseen saavutaan perjantaina klo 9.45. Matkalaukku ei saavu perille. Lentoyhtiölle on tehty ilmoitus matkatavaroiden myöhästymisestä. Illalla klo 21.45 alkaen vakuutettu voi hankkia välttämättömyystarvikkeita 100 eurolla vakuutusyhtiön kustannuksella. Jos matkatavarat eivät ole saapuneet matkakohteeseen lauantaina klo 21.45, voi välttämättömyystarvikkeita hankkia 100 eurolla lisää.

Matkatavaravakuutuksesta korvataan myös

- matkatavaran etsimisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, jos kadonnut matkatavara on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun
- passin, viisumin tai matkalippujen uusimisesta matkan aikana aiheutuneet ylimääräiset matka-, majoitus- ja puhe-linkustannukset enintään 400 euroon asti korvattavaa vahinkoa kohti. Vakuutuksesta ei korvata ruokailukustannuksia.

13.2.2 Matkatavaravakuutuksen rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- matkatavaran katoamista, unohtamista tai niiden seurauksena aiheutuvaa vahinkoa
- varkausvahinkoa, kun tapahtumapaikkaa tai -aikaa ei voida määrittellä
- moottoriajoneuvosta, matkailu- tai muusta perävaunusta, veneestä tai teltasta varastettua rahaa tai muita maksuvälineitä. Vakuutuksesta ei myöskään korvata teltasta varastettuja optisia tai elektronisia laitteita eikä arvoesineitä
- vakuutetun luvalla majoituspaikkaan sisään päässeen henkilön aiheuttamaa tahallista vahingontekoa tai varkausvahinkoa
- urheiluvälineen tai -varusteen ja harrastusvälineen rikkoutumista, kun niitä käytetään tarkoitukseensa
- vahinkoa, joka on aiheutunut valmistusviasta tai käyttövirheestä
- vahinkoa, joka on aiheutunut normaaleista sääolosuhteista tai tavanomaisista luonnonilmiöistä, jollei matkatavara vahingon tapahtuessa ollut hotellin, kuljetusliikkeen, matkanjärjestäjän tai vastaavan tahon hallussa
- vahinkoa, joka on aiheutunut viranomaisen toimenpiteestä
- vahinkoa, joka korvataan jonkin lain, takuun tai muun sopimuksen perusteella.

13.2.3 Korvauksen määrän laskeminen

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata todellisia menetyksiä, joten käytetyn omaisuuden ikä vaikuttaa vahingon määrän arviointiin. Korvattavan vahingon määrä lasketaan seuraavien laskentasääntöjen perusteella:

- Vahingon määrää laskettaessa vähennetään omaisuuden jälleenhankinta-arvosta vuotuinen 10 prosentin ikävähennys toisesta käyttövuodesta alkaen. Käyttöönottovuonna uuden vastaavan esineen hankintahinta korvataan kokonaan. Seuraavana kalenterivuotena korvaus on 90 % ja sitä seuraavina 80 %, 70 %, 60 %, 50 %, 40 %, 30 %, 20 %, 10 % ja 0 %. Ikävähennystä ei tehdä vahingon sattumisvuodelta.

Esimerkki: Kamera on hankittu 1.7.2010 ja se varastetaan 3.3.2013. Ikävähennystä ei tehdä käyttöönottovuodelta 2010 eikä vahingon sattumisvuodelta 2013. Ikävähennys tehdään käyttöönottovuotta seuranneilta täysiltä vuosilta 2011 ja 2012 eli $2 \times 10 \% = 20 \%$. Vahingon määrä saadaan vähentämällä 20 prosenttia uuden vastaavan laitteen hinnasta.

- Arvoesineiden päivänarvon laskennassa otetaan huomioon esineen iän, käytön, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun vastaavan seikan vaikutus esineen arvoon. Jos vahingoittunut matkatavara voidaan korjata, vahingon määrä on korjauslaskun mukaiset korjauskustannukset, kuitenkin enintään ikävähennyksillä laskettu matkatavaran päivänarvo.
- Vakuutusyhtiöllä on oikeus korvauksen rahana maksamisen sijaan korjauttaa esine tai hankkia tilalle vastaava esine.
- Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta, kuten arvonnäisäverosta, annetut säädökset.

Jälleenhankinta-arvo (uudishinta)

Omaisuuden jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuuksiltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen. Jälleenhankinta-arvo vahinkohetkellä voi olla suurempi tai pienempi kuin omaisuudella hankintahetkellä ollut arvo.

Päivänarvo (nykyhinta)

Päivänarvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka saadaan, kun omaisuuden jälleenhankinta-arvosta vähennetään iän, käytön, huollon tai hoidon laiminlyönnin, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn aiheuttama arvonalennus. Päivänarvo ei yleensä riitä korvaamaan uuden vastaavanlaisen omaisuuden hankkimista vahingoittuneen tilalle.

13.2.4 Matkatavaravakuutuksen suojeleuhojeet

Suojeleuhojeet ovat ohjeita varotoimenpiteistä, joilla vahingon syntyminen pyritään estämään ja vahingon laajuutta rajoittamaan.

Vakuutuksenottajan, vakuutetun ja häneen samastettavan henkilön tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa, yleisissä sopimusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeleuhojeita. Jos suojeleuhojeita ei noudateta, vakuutuskorvausta voidaan yleisten sopimusehtojen kohdan 6. mukaan alentaa tai evätä kokonaan.

1. Nesteet sekä tahraavat ja syövyttävät aineet on pakattava niin suojaavasti, ettei niillä vuotaessaan tai pullon rikkoutuessa ole mahdollisuutta aiheuttaa vahinkoa muille matkatavaroille, kun omaisuutta annetaan kuljetettavaksi tai ulkopuolisen käsiteltäväksi.
2. Kuljetettavana oleva omaisuus on pakattava tälle tavaralle sopivalla tavalla niin, että se kestää tavanomaiset sään ja kuljetuksen rasitukset. Helposti rikkoutuvat esineet, kuten kamerat, tietokoneet ja lasiesineet, tulee kuljettaa yleisissä kulkuneuvoissa käsimatkatavarana.
3. Tietokoneet, matkapuhelimet ja vastaavat mukana kuljetettavat elektroniset laitteet on kuljetettava asianmukaisesti suojattuna siten, etteivät ne pääse kastumaan, hankaantumaan tai muutoin kolhiintumaan rikki.
4. Matkatavaroita on valvottava varkauksien varalta. Valvonnalla tarkoitetaan sellaista näköyhteyttä omaisuuteen, että vakuutettu tai joku muu hänen lukuunsa voi puuttua tilanteeseen, jos asiaan kuulumattomat koskevat omaisuuteen.
5. Hotellihuoneeseen tai vastaaviin majoitustiloihin ei saa jättää koruja, rahaa tai muita arvokkaita varkausalttiita esineitä, ellei niitä säilytetä erikseen lukittavassa tilassa, kuten matkalaukussa tai tallelokerossa.
6. Rahat ja varkausalttis omaisuus, kuten korut ja kellot sekä optiset ja elektroniset laitteet, on kuljetettava yleisissä kulkuneuvoissa käsimatkatavarana.
7. Matkatavaroiden säilytystilojen ikkunat, ovet ja muut sisäänpääsytiät on pidettävä lukossa.
8. Kun pysäköidyssä autossa, matkailu- tai muussa perävau- nussa tai veneessä säilytetään arvokasta tai varkausalttista omaisuutta, kuten optisia tai elektronisia laitteita ja arvoesineitä, on ovien (perävauunussa kuomun) oltava lukittuna ja lisäksi omaisuuden joko peitettyä tai muuten piilossa.
9. Pankki- ja luottokorttia ja niiden tunnuslukuja ei saa säilyttää lähekkäin, kuten samassa laukussa, lompakossa tai laatikossa. Pankki- tai luottokortti on välittömästi suljettava, jos se joutuu ulkopuolisen haltuun. Pankki- tai luottokorttia käytettäessä tunnusluku on suojattava siten, ettei tunnusluku joudu ulkopuolisten tietoon.
10. Kun omaisuutta säilytetään ns. yhteistiloissa tai ulkona, on omaisuuden oltava lukittuna.
11. Paikallisen viranomaisen, matkanjärjestäjän tai vastaavien tahojen antamia ohjeita on noudatettava.

13.3 Matkavastuuvakuutus

Matkavastuuvakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvissa tapauksissa

- korvata toiselle aiheutuneet henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa
- selvittää vakuutetulle esitettyjen korvausvaatimusten peruste ja määrä
- hoitaa oikeudenkäyntiä, jos korvausvaatimus joutuu oikeuskäsittelyyn.

13.3.1 Matkavastuuvakuutuksen korvaukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun matkalla yksityishenkilönä toiselle aiheuttama henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloaikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka aiheuttaa vakuutettu lapsi, jota vahingon sattuessa ei ikänsä puolesta ole pidettävä korvausvelvollisena. Vahinko korvataan siinä laajuudessa kuin sen olisi aiheuttanut lapsi, joka on saavuttanut korvausvelvollisuuden syntymistä edellyttävän alimman iän.

Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille, jonka hoidettavana lapsi vahingon sattuessa oli.

13.3.2 Matkavastuuvakuutuksen rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselleen, muulle vakuutetulle tai oikeushenkilölle, jonka määräysvallasta vakuutetuilla yhteensä on yli puolet
- vakuutetun työntekijälle tai tähän rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan vahingosta korvausta lakisääteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai sen olisi pitänyt olla vakuutetun tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

Vakuutus kattaa kuitenkin korvausvastuun, joka vakuutetulle aiheutuu hänen matkalla majoitustilana käyttämänsä osake- tai vuokrahuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetun matkalla käyttämänsä majoitustilan pinnoitteille
- huoneiston huonosta hoidosta, kulumisesta tai muusta epääkillisestä syystä
- omakotitalolle tai muulle vastaavalle vakuutetun vapaaajan käytössä olevalle rakennukselle.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- tai vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutetun toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen teon luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin huolehdittavana.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu kiinteistön tai osakehuoneiston omistamisesta, hallinnasta tai kunnossapidosta.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaisesta liikenteeseen käyttämisestä.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käytöstä
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutettu on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maaperään, rakennukseen, vedenottamoon, järveen tai muuhun vesialueeseen tai pohjaveteen
- melusta, värinästä, säteilystä, lämmöstä, hajusta, valosta tai muusta vastaavasta häiriöstä
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta
- kosteudesta
- sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on vakuutetun satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutetun korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässä toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa taikka työharjoittelussa, tai joka aiheutuu vakuutetun ansiotoimintaan tai työharjoitteluun liittyvälle omaisuudelle.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu on aiheuttanut tahallaan. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin alle 12-vuotiaan vakuutetun tahallaankin aiheuttama vahinko.

Korvausta voidaan alentaa tai evätä se kokonaan, jos vakuutettu on aiheuttanut vahingon

- törkeällä huolimattomuudella
- ollessaan alkoholin tai huumausaineen vaikutuksen alaisena niin, että tämä seikka on oleellisesti vaikuttanut vahingon syntymiseen tai määrään.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu tappelun, pahoinpitelyn tai muun rikoksen yhteydessä.

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

13.3.3 Vahingon selvittäminen ja korvaussäännökset

Vakuutusyhtiö selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta, omavastuun ylittävistä vahingoista ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutusyhtiö on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään enimmäiskorvausmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkäsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutettu tähän suostu, vakuutusyhtiö ei ole velvollinen maksamaan enempää korvausta. Vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen korvaamaan asiasta vakuutetulle tehdyn ilmoituksen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan lisäselvityksiä asiassa.

Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että vakuutusyhtiölle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen. Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido vakuutusyhtiötä, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikea.

Vakuutettu on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn (ks. yleiset sopimusehdot, kohta 11.1)

- esittämään vakuutusyhtiölle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutetun saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä vakuutusyhtiölle. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjan ja erityisehtojen mukaisin rajoituksin se vahingonkorvaus, jonka vakuutettu on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

Vakuutetulla on vahingon välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia sen torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. yleiset sopimusehdot, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset korvataan vakuutuksesta.

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata sellaisia vakuutetulle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutettu on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole vakuutusyhtiön kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja vaatimus perusteiltaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, hoitaa vakuutusyhtiö vakuutetun puolesta oikeudenkäynnin ja maksaa tästä aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset oikeudenkäyntikulut. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korvataan oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työmäärien ja laatu.

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjan merkitty vakuutusmäärä.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan niiden kohdistuneen siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutetun viaksi jäävää syylisyyden määrää ja hänen vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säädökset.

13.4 Matkaoikeusturvavakuutus

Matkaoikeusturvavakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 13.4.1 tarkoitetuissa vakuutus-tapahtumissa. Vakuutusturva koskee vakuutettua matkustajan ominaisuudessa yksityiselämään liittyvissä asioissa, jotka ovat sattuneet matkalla ja liittyvät matkaan ja matkustamiseen.

Vakuutus on voimassa Suomesta alkavilla matkoilla kaikkialla maailmassa. Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi saattaa Suomessa käsiteltäväksi käräjäoikeudessa tai vastaavassa ulkomaisessa tuomioistuimissa.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa, erikoistuomioistuimissa tai vastaavissa kohdemaan tuomioistuimissa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa tai Euroopan unionin tuomioistuimissa.

13.4.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on

riita- ja hakemusasiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty todisteellisesti perusteen tai määrän osalta.

rikosasiassa

- asian vireille tulo tuomioistuimissa, kun vakuutettu on asianomistajana
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytetty on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutustapahtuman tarkoittaman syytteen tai kiistetyn vaatimuksen tulee perustua tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen, joka on sattunut vakuutuksen voimassaoloalueella ja voimassaoloaikana.

Yksi vakuutustapahtuma

Asiat katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

13.4.2 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

1. jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
2. joka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi

3. joka liittyy sijoitustoimintaan
4. joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
5. joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan
6. joka liittyy vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omistamaan omissa käytössä olevaan vapaa-ajan asuntoon. Vakuutetulle aiheutuvia kuluja ei korvata kiinteistön, rakennuksen tai huoneiston vuokraamiseen liittyvässä asiassa, jossa vakuutettu on asianosaisena vuokranantajan ominaisuudessa
7. jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
8. jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina
9. joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty
10. jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä tai yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta, jonka asianomistaja on tällaisen syytteen vireillä ollessa esittänyt syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan. Jos syyttäjä on jättänyt syytteen vakuutettua vastaan nostamatta sitä koskevien erityissäännösten perusteella, vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja ei korvata myöskään siinä tapauksessa, että asianomistaja vaatii vakuutetulle rangaistusta.
11. joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
12. joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
13. joka koskee lähestymiskieltoa
14. joka koskee avioeroa, rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioitonomaisten yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia
15. joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen tai asumiseen. Vakuutuksesta ei korvata myöskään näihin asioihin liittyvää täytäntöönpanoa.
16. jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai -selvittäjän määräämisestä taikka tehtävästään vapauttamisesta
17. joka liittyy yhteisösuhteeseen tai sen purkamiseen
18. josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuuvakuutuksesta tai koti-, moottoriajoneuvo- tai venevakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta
19. joka liittyy konkurssiin
20. joka liittyy ulosottoon, ulosottolaissa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon
21. jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolin mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
22. jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
23. joka käsitellään ryhmäkanteena tai valituksena.
24. jotka liittyvät kiinteistön, huoneiston, veneen, moottoriajoneuvon tai eläimen kauppaan.

13.4.3 Vahingon selvittäminen

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, hänen on ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle etukäteen ennen asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen syntymistä. Vakuutettu saa ilmoituksen tekemisen jälkeen vakuutusyhtiöltä korvauspäätöksen.

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Jos vakuutettu käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä taikka ei käytä asiamiestä lainkaan, ei vakuutuksesta suoriteta korvausta. Muilla kuin asianajajilla ja julkisilla oikeusavustajilla tulee olla lain edellyttämä lupa oikeudenkäyntiasiamiehenä ja avustajana toimimiseen.

Vakuutetun on kärjääoikeudessa pääkäsittelyyn edenneissä asioissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai luopuu siitä aiheuttomasti taikka ei suostu valittamaan tuomioistuimen oikeudenkäyntikuluja koskevasta tuomiosta, korvausta voidaan vakuutuslainsäädännön mukaan alentaa tai evätä se kokonaan.

Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) korvausta ei kuitenkaan tarvitse vaatia sovittelumenettelystä vakuutetulle aiheutuneiden kulujen osalta.

Vakuutetulla ei ole oikeutta hyväksyä asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti. Jos vakuutettu on itse maksanut asianajo- ja oikeudenkäyntikulujaan, maksettu määrä ei sido vakuutusyhtiötä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

13.4.4 Korvaussäännökset

13.4.4.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden yläraja jokaisessa vakuutusta-
pahtumassa.

13.4.4.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

13.4.4.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

Riita- ja hakemusasiassa

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Kun asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on täyttynyt.

Rikosasiassa

Vakuutettu asianomistajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin kuin oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

Vakuutettu vastaajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kyse on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamasta syytteen nostamisesta silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, purkanut tuomion tai palauttanut menetetyt määräjän.

Yhteinen intressi

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

13.4.5 Korvauksen määrän laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

Korvattaviksi kustannuksiksi luetaan enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama kulumäärä, ellei tuomioistuin ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan. Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

Jos riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos riidan kohteena on toistuvaisluonteinen maksu, määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksia.

Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

1. vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja
2. tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia
3. vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä

4. oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
5. rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöön tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
6. kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuimien ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
7. kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
8. kustannuksia oikeudenkäynnistä tai muutoksenhausta, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aihetta, taikka ovat muutoin tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
9. välimiehen ja sovittelijan palkkiota ja kuluja
10. kustannuksia, jotka aiheutuvat julkisen oikeusavun hakemisesta.

Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

1. Vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen vakuutetun asianajaja ja oikeudenkäyntikulusta tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen. Ellei erityisiä vastasyitä ole, suorittaa vakuutusyhtiö korvauksia myös oikeusasteittain
2. Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, jonka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.
3. Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.
4. Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 13.4.4.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vastapuolelta saatu kulukorvaus jaetaan vakuutusyhtiön ja vakuutetun kesken maksettujen kustannusosuuksien suhteessa.
5. Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava vakuutusyhtiölle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

14 Rajoitukset korvauksen maksamiseen

Jos korvattavasta vakuutustapahtumasta riippumattomat seikat ovat olennaisesti vaikuttaneet vamman tai sairauden syntymiseen tai sen paranemisen pitkittymiseen, maksetaan hoitokuluja, päivärahaa ja haittakorvausta vain siltä osin kuin hoidon, työkyvyttömyyden tai haitan on lääketieteellisen tietämyksen perusteella katsottava aiheutuneen korvattavasta vakuutustapahtumasta.

Korvausta voidaan yleisten sopimusehtojen mukaan alentaa, jos vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu on törkeällä huolimattomuudellaan ollut aiheuttamassa vammaa tai tapahtumaa. Korvaus voidaan jättää maksamatta, jos vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

15 Korvauksen hakeminen

Korvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja siitä aiheutuneesta vahinkoseurauksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai vahinkoseurauksen aiheutumisesta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

Korvauksen hakijan tulee itse maksaa hoitokulut ellei toisin ole sovittu ja hakea niistä sairausvakuutuslain mukainen korvausosuus Kelalta kuuden kuukauden kuluessa kulujen maksupäivästä.

Jos vakuutetulla on oikeus saada korvausta hoitokuluista jonkin muun lain kuin sairausvakuutuslain perusteella, kuten tapaturmavakuutuslain, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain, liikennevakuutuslain, perusopetuslain tai potilasvahinkolain, on korvausta haettava ensin kyseisen lain perusteella. Niistä kuluista, joista ei korvausta ole lain nojalla maksettu, on toimittava LähiTapiolalle korvauspäätös tai muu vastaava selvitys.

Kotivakuutus

Johdanto	16
Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä	16
Esinevakuutus	17
1 Vakuutetut ja vakuutuksen voimassaolo	18
1.1 Vakuutetut	18
1.2 Vakuutuksen voimassaolo	18
2 Vakuutettava omaisuus	18
2.1. Irtaimistot	18
2.2 Rakennukset	19
2.3 Erikseen vakuutettavat rakennukset ja irtaimisto	20
3 Vakuutusturvan sisältö ja korvattavat vakuutustapahtumat	20
3.1 Laaja Kotivakuutus	20
3.2 Perus Kotivakuutus	20
3.3 Suppea Kotivakuutus	20
3.4 Korvattavat vakuutustapahtumat	20
3.5 Muut korvattavat kustannukset	21
3.6 Loisto Kotivakuutus koti-irtaimistolle	22
4 Vakuutustapahtumiin liittyvät yleiset rajoitukset	22
5 Vahinkojen korvaaminen	24
5.1 Korvauksen hakeminen	24
5.2 Korvauksen enimmäismäärä	24
5.3 Vahingon määrän laskeminen	24
5.4 Muut vahingon määrän laskemisessa huomioitavat tekijät	26
5.5 Korvauksen suorittamisen vaihtoehdot	27
6 Indeksitarkistukset	27
7 Suojeluohjeet	27
8 Vastuuvakuutus	29
8.1 Vakuutuksen tarkoitus	29
8.2 Vakuutetut	30
8.3 Vakuutuksen voimassaoloalue	30
8.4 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset	30
8.5 Vahingon selvittäminen	31
8.6 Korvaussäännökset	31
9 Oikeusturvavakuutus	32
9.1 Vakuutuksen tarkoitus	32
9.2 Vakuutetut	32
9.3 Tuomioistuimet ja voimassaoloalue	32
9.4 Korvattavat vakuutustapahtumat	32
9.5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset	33
9.6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua	33
9.7 Korvaussäännökset	34

Johdanto

Kotivakuutus voi sisältää seuraavat vakuutukset:

- Esinevakuutus
- Vastuuvakuutus
- Oikeusturvavakuutus

Vakuutuskirjaan on merkitty kullekin omaisuudelle valitut vakuutukset ja kotivakuutukseen valitut vastuu- ja oikeusturvavakuutukset.

Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä

Vakuutuksenottaja

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutussopimuksen. Vakuutuksenottaja on merkitty vakuutuskirjaan.

Vakuutettu

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutustapahtuma

Vakuutustapahtumalla tarkoitetaan sellaista sattumanvaraista tapahtumaa, jonka perusteella vakuutuksesta maksetaan korvausta. Vakuutustapahtumat, joita vakuutuksesta ei korvata, on kerrottu vakuutustapahtumiin liittyvissä rajoituksissa.

Vakuutuspaikka

Vakuutuspaikka on vakuutuskirjaan merkitty omaisuuden sijaintipaikan osoite.

Jälleenhankinta-arvo (Uudishinta)

Irtaimen esineen jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuuksiltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen.

Rakennuksen jälleenhankinta-arvo määritetään pitäen lähtökohtana vaurioitunutta rakennusta sellaisena ja siinä käyttötarkoituksessa kuin se oli ennen vahinkoa. Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka tarvitaan uuden samankokoisen, samaan käyttötarkoitukseen tarkoitettun ja ominaisuuksiltaan alkuperäisen kaltaisen rakennuksen rakentamiseen. Jälleenhankinta-arvo määräytyy kuitenkin enintään samaan käyttötarkoitukseen nykyaikaisilla rakenneosilla, yleisesti Suomessa kaupan olevilla rakennustarvikkeilla ja tavanomaisilla työmenetelmillä toteutettun rakennuksen mukaan. Jos pakottavat viranomaismääräykset lisäävät rakennuskustannuksia verrattuna siihen, mitä ne olisivat olleet, jos vaurioitunut rakennus olisi toteutettu ominaisuuksiltaan alkuperäisen rakennuksen kaltaisena, huomioidaan nämä kustannukset vahingon ja korvauksen määrässä ehtokohdan 5.4.2 mukaisesti.

Jälleenhankinta-arvo vahinkohetkellä voi olla suurempi tai pienempi kuin omaisuudella hankintahetkellä ollut arvo.

Päivänarvo (Nykyhintä)

Päivänarvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään iän, käytön, huollon tai hoidon laiminlyönnin, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn aiheuttama arvonalennus. Rakennuksen päivänarvoa arvioidaessa otetaan huomioon myös paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden tai muiden syiden selvä vaikutus.

Päivänarvon mukaan määräytyvää korvausta maksettaessa omaisuuden arvo lasketaan sillä vahinkohetkellä olleen arvon mukaan. Päivänarvo ei yleensä riitä korvaamaan uuden vastaavanlaisen omaisuuden hankkimista vahingoittuneen tilalle.

Käypä arvo

Käypä arvo on vakuutetun omaisuuden käteismyyntihinta vahinkohetkellä eli se hinta mikä siitä saataisiin, jos se myytäisiin markkinahintaan. Käypää arvoa laskettaessa otetaan huomioon mm. esineen ikä, käyttöaika ja käyttökelpoisuus.

Jäännösarvo

Omaisuuden jäännösarvo on omaisuuden arvo välittömästi vahingon jälkeen.

Täydestä arvosta vakuuttaminen

Rakennus ja irtaimisto voidaan vakuuttaa täydestä arvostaan, millä tarkoitetaan vakuuttamista pinta-alatietojen mukaisesti. Täydestä arvosta vakuutettaessa omaisuuden arvoa ei tarvitse määrittellä vakuutusta tehtäessä vaan riittää, että vakuutusyhtiön pyytämät tiedot omaisuudesta ovat oikein ja että tietojen muutoksista ilmoitetaan vakuutusyhtiölle (esim. pinta-ala). Irtaimistoa täydestä arvosta vakuutettaessa asiakkaan tulee tarkistaa, että vakuutuskirjaan merkittävät enimmäiskorvausmäärät ovat riittävät.

Omaisuuden arvon selvittäminen tulee tarpeelliseksi vasta vakuutustapahtuman jälkeen. Tätä arvoa selvitettyä huomioidaan omaisuuden ikä, käyttö, kuluminen ja muut sen arvoon vaikuttavat tekijät. Näiden tekijöiden perusteella korvaus maksetaan joko jälleenhankinta-arvon tai päivänarvon mukaan. Täydestä arvosta vakuuttaminen ei tarkoita, että vanhasta vahingoittuneesta omaisuudesta saa uuden hinnan mukaisen korvauksen.

Vakuutusmäärästä vakuuttaminen

Omaisuus voidaan myös vakuuttaa vakuutusnottajan ilmoittamasta tietystä rahamäärästä. Tätä summaa kutsutaan vakuutusmääräksi, ja sen perusteella määräytyy vakuutusmaksu ja suurin mahdollinen maksettava korvaus.

Vakuutusnottajan on huolehdittava, että vakuutuksessa ilmoitettu rahamäärä vastaa omaisuuden todellista arvoa ja siinä tapahtuvia muutoksia. Jos tämä vakuutusmäärä ei vastaa omaisuuden todellista arvoa, voi omaisuus olla yli- tai alivakuutettu. Korvauksen määrää laskettaessa yli- tai alivakuutus otetaan huomioon yleisten sopimusehtojen mukaisesti.

Yli- ja alivakuuttamisriski on täysarvovakuutuksessa pienempi kuin vakuutusmäärällisessä vakuutuksessa ja siksi täysarvovakuuttaminen on yleensä turvallisempi vakuuttamisvaihtoehto.

Vakuutusmäärä voi olla omaisuuden jälleenhankinta-arvo, päivänarvo tai ensivastuun vakuutusmäärä. Vakuutusmäärää määritettäessä on otettava huomioon myös verotuksesta annetut säännökset.

Vakuutusmäärä on vakuutusmaksun laskentaperuste ja ylin korvausmäärä, mutta ei vahingon määrä tai sen arvioimisen peruste.

Enimmäiskorvausmäärä

Kun irtaimistolle tehdään täysarvovakuutus, sille määritellään samalla enimmäiskorvausmäärät. Enimmäiskorvausmäärä on suurin mahdollinen maksettava korvausmäärä ja se on merkitty vakuutuskirjaan tai -ehtoihin.

Rajoitusehto

Rajoitusehdoissa kerrotaan ne tapahtumat ja vahingot, joita vakuutuksesta ei korvata.

Suojeluohje

Suojeluohjeet ovat toimintaohjeita, joita noudattamalla voidaan estää vahinko tai pienentää vahinkoa. Jos vakuutuksenotaja, vakuutettu tai häneen samastettava henkilö ei noudata suojeluohjeita ja se vaikuttaa vahingon syntymiseen tai laajuuteen, korvausta voidaan vähentää tai se voidaan jättää kokonaan maksamatta.

Asuinpinta-ala (huoneistoala)

Asuinpinta-alalla tarkoitetaan asunnon sisäseiniin rajoittuvaa pinta-alaa. Se lasketaan asunnon jokaisesta kerroksesta ja näin saadut pinta-alat lasketaan yhteen. Asuinpinta-alaan kuuluvia asuintiloja ovat muun muassa asuinhuoneet, käytävät, sauna- ja peseytymistilat sekä vaatehuoneet.

Asuinpinta-alaan kuuluu huoneen pinta-ala siltä osin kuin huonekorkeus ylittää 160 senttimetriä.

Muussa kuin asuinkäytössä olevat tilat eivät kuulu asuinpinta-alaan. Näitä ovat muun muassa autotallit, avokuisit ja terassit, tekniset tilat sekä erilliset varastotilat.

Irtaimiston täysarvovakuutuksessa vakuutusmaksu lasketaan asuinpinta-alan perusteella ja tämä pinta-ala merkitään vakuutuskirjaan.

Kokonaisala (bruttopinta-ala)

Kokonaisalalla tarkoitetaan rakennuksen ulkomittojen mukaista pinta-alaa. Se lasketaan jokaisesta kerroksesta ja näin saadut pinta-alat lasketaan yhteen. Kokonaisalaan lasketaan sekä kylmät että lämpimät tilat.

Kokonaisalaan lasketaan mukaan rakennuksen osat vain siltä osin kuin ne ylittävät 160 senttimetriä.

Rakennuksen avoimet osat kuten avokatokset ja kuisitit eivät kuulu kokonaisalaan, ellei niiden yhteenlaskettu pinta-ala ylitä rakennuksen muun osan pinta-alaa.

Rakennuksen täysarvovakuutuksessa vakuutusmaksu lasketaan kokonaisalan perusteella, ja tämä pinta-ala merkitään vakuutuskirjaan.

Vahingon määrä

Vahingon sattuessa omaisuuden arvo ja vahingon määrä määritellään joko jälleenhankinta-arvon, päivänarvon, ikävähennyksen tai käyvän arvon mukaan vahingoittuneesta omaisuudesta riippuen. Vahingon määrä ei ole sama kuin maksettavan korvauksen määrä.

Korvauksen määrä

Korvauksen määrällä tarkoitetaan vahingosta maksettavaa korvausta. Korvauksen määrä saadaan vähentämällä vahingon määrästä muun muassa mahdolliset ikävähennykset ja omavastuu.

Omavastuu

Omavastuu on vakuutuskirjaan tai vakuutusehtoihin merkitty rahamäärä, jonka vakuutusnottajan on ottanut omalle vastuulle. Omavastuu vähennetään vakuutustapahtuman yhteydessä korvattavan vahingon määrästä.

Kotivakuutus (Esinevakuutus)

Vakuutusyhtiö sitoutuu näiden esinevakuutusten ehtojen sekä yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvaamaan vakuutetulle omaisuudelle aiheutuneen suoranaisten esinevahingon sekä ehdoissa mainitut muut kustannukset.

1 Vakuutetut ja vakuutuksen voimassaolo

1.1 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Vakuutetun vakituksena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriviranomaisen rekisteriin merkittyä osoitetta.

1.2 Vakuutuksen voimassaolo

1.2.1 Voimassaolo vakuutuspaikassa

Irtaimiston vakuutus on voimassa vakuutus kirjassa mainitussa vakuutuspaikassa ja sen käyttöön liittyvissä säilytystiloissa. Näillä säilytystiloilla tarkoitetaan

- omakotitalon tai vapaa-ajan asunnon samalla kiinteistöllä olevia tiloja, kuten varastoa ja autotallia
- asunto- ja kiinteistöosakeyhtiössä yhteisessä käytössä olevia urheilu- ja harrastusvälinevarastoja, asuinhuoneiston ulkopuolella sijaitsevia ullakko-, kellari- ja muita varastotiloja sekä autotalleja. Näissä tiloissa säilytettävän irtaimiston enimmäiskorvausmäärä on yhteensä 5 000 euroa.

Rakennuksen vakuutus on voimassa vakuutus kirjassa mainitussa vakuutuspaikassa.

1.2.2 Voimassaolo vakuutuspaikan ulkopuolella Suomessa

Koti-irtaimiston ja vapaa-ajan asunnon irtaimiston vakuutus on voimassa Suomessa vakuutuspaikasta tilapäisesti pois siirretynä 12 kuukautta siirtämispäivästä lukien sillä tarkoituksella, että irtaimisto palautuu vakuutuspaikkaan edellä kerrotun ajan puitteissa.

Tilapäisesti vakuutuspaikasta pois siirretyn irtaimiston enimmäiskorvausmäärä on merkitty vakuutus kirjaan.

1.2.3 Voimassaolo ulkomailla

Koti-irtaimiston vakuutus on voimassa tilapäisesti ulkomailla kolme kuukautta matkan alkamisesta. Vakuutetun irtaimiston enimmäiskorvausmäärä ulkomaanmatkalla on merkitty vakuutus kirjaan.

Vapaa-ajan asunnon irtaimiston vakuutus ei ole voimassa ulkomailla.

1.2.4 Voimassaolo moottoriajoneuvossa, veneessä ja teltassa

Moottoriajoneuvossa, matkailuautossa tai perävaunussa, muussa perävaunussa, veneessä tai teltassa olevan omaisuuden varkaus- ja murtovahingoissa enimmäiskorvausmäärä on 2 000 euroa. Varastettujen tallenteiden kuten cd-levyjen enimmäiskorvausmäärä on 200 euroa.

1.2.5 Voimassaolo muuton aikana

Kun Suomessa muutetaan vakinaisesta asunnosta toiseen vakinaiseen asuntoon, on irtaimiston vakuutus voimassa muutokuljetuksen aikana sekä molemmissa asunnoissa enintään kahden kuukauden ajan edellyttäen, että asunnot ovat vakuutetun hallinnassa. Korvauksia maksetaan vakuutus kirjaan merkittyyn irtaimiston enimmäiskorvausmäärään tai vakuutusmäärään asti. Mikäli kahden kuukauden aika ylittyy, tulee molempien asuntojen irtaimistot vakuuttaa kahden kuukauden ylittävältä ajalta erikseen.

Uuden vakituksen asunnon tiedot on ilmoitettava välittömästi vakuutusyhtiöön.

2 Vakuutettava omaisuus

Vakuutuksen kohteena on seuraaviin ryhmiin kuuluva omaisuus sen mukaan kuin siitä on sovittu ja merkitty vakuutus kirjaan.

2.1. Irtaimistot

Näissä ehdoissa irtaimistolla tarkoitetaan vakuutetun omistamaa koti- ja vapaa-ajan asunnon irtaimistoa, ellei ehdoissa ole erikseen muuta mainittu.

2.1.1 Kodin ja vapaa-ajan asunnon irtaimisto

Kodin- ja vapaa-ajan asunnon irtaimistolla tarkoitetaan kotitalouden yksityiskäyttöön tarkoitettuja tavanomaisia esineitä, joita ovat esimerkiksi huonekalut, vaatteet, taloustavarat, urheiluvälineet, kodinkoneet ja laitteet.

Irtaimistovakuutuksessa on vakuutettuna myös

- arvo-omaisuus ja kokoelmat yhteensä vakuutus kirjassa ilmoitettuun enimmäiskorvausmäärään asti. Arvo-omaisuudella tarkoitetaan omaisuutta, jonka arvo materiaalin, harvinaisuuden tai historian perusteella on huomattava, kuten esimerkiksi korut, taide- ja designesineet, arvomatot ja antiikki. Kokoelmalla tarkoitetaan jonkin järjestelmän mukaan koottua esineryhmää, jonka arvo kokoilmana on suurempi kuin yksittäisten esineiden yhteenlaskettu arvo, kuten esimerkiksi raha- ja postimerkkikokoelma.
- yksittäiset esineet enintään 15 000 euroon asti
- rahat, arvopaperit ja muut maksuvälineet enintään 500 euroon asti (eivät kuulu vapaa-ajan asunnon irtaimistoon). Rahoilla ja arvopapereilla tarkoitetaan myös raha- ja maksukortteihin ladattua rahaa sekä käyttämättömiä postimerkkejä, lounasseteleitä, shekkejä ja muita vastaavia saamistodistuksia.
- asuinhuoneiston kiinteät sisustukset vakuutus kirjassa merkittyyn enimmäiskorvausmäärään asti. Asuinhuoneiston kiinteillä sisustuksilla tarkoitetaan asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 4 luvun tai vastaavan myöhemmän lain mukaista osakkeenomistajan kunnossapitovastuulla olevaa omaisuutta, esimerkiksi lattiaparkettia ja tapetteja, sekä huoneistossa tehtyjä sisustus- ja parannustöitä. Kun asuin- tai vapaa-ajan rakennus on vakuutettuna samanaikaisesti irtaimiston kanssa, ovat irtaimistovakuutuksessa vakuutettuja kiinteitä sisustuksia pinnoitteet, kiinteät kalusteet sekä kiinteästi asennetut kodinkoneet kuten liesi ja liesituuletin.
- soutuveneeksi valmistettu vene ja sen enintään 10 hevosvoiman perämoottori, soutujolla, kanootti, kajakkii ja purjelauta yhteensä enintään 5 000 euroon asti
- ansiotyövälineet yhteensä enintään 5 000 euroon asti. Ansiotyövälineillä tarkoitetaan vakuutetun omistamia työvälineitä, joita käytetään harjoitettaessa ansiotoimintaa yksityishenkilönä tai yksityisellä toiminimellä yksinomaan vakuutuspaikassa tai vakuutuspaikasta käsin, esimerkiksi työkalut, puhelin ja atk-laitteet. Jos ansiotyövälineitä on yli 5 000 euron arvosta, on ne vakuutettava erikseen koko arvostaan. Ansiotyövälineisiin sovelletaan myös kohdan 1.2 vakuutuksen voimassaoloa ja korvausmääriä koskevia sääntöjä. Koti-irtaimiston vakuutusturvan päättyessä päättyy myös ansiotyövälineitä koskeva turva.
- vakuutetun omistamat ja omaan käyttöön lainaamat henkilökohtaiset apu- ja hoitovälineet, kuten kuulokoje, pyörätuoli ja proteesit yhteensä enintään 5 000 euroon asti
- piharakennelmat ja piha-alueen kasvusto yhteensä enintään 8 000 euroon asti, ellei muuta ole sovittu. Jos piharakennelman arvo ylittää 8 000 euroa, tulee se vakuuttaa erikseen koko arvostaan.
  - Piharakennelmia ovat piha-alueella sijaitsevat ulkomoitoiltaan enintään 12 m²:n kokoiset tavanomaiset kiinteät rakennelmat ja rakennukset lukuun ottamatta saunarakennuksia.
  - Piharakennelmia ovat esimerkiksi aita, pihavalaisimet, kasvihuone, leikkimökki, kompostori ja tuuligeneraattori lisälaitteineen.

- Uima-altaaseen ja kevyeen pressukatokseen ei sovelleta neliömetrirajoitusta.
  - Piha-alueella tarkoitetaan vakuutettuun asuinhuoneistoon välittömästi kuuluvaa hoidettua piha-aluetta kasvustoineen.
  - Kasvustolla tarkoitetaan piha-alueella kasvavia puita, pensaita ja istutettuja kasveja.
  - Hoidetuksi piha-alueeksi ei katsota tonttimetsää eikä luonnonvaraisia alueita.
- seuraavat poltto- tai sähkömoottorilla toimivat, rekisteröintivelvollisuudesta vapaat koneet, joiden rakenteellinen huippunopeus on enintään 15 km/h, lisälaitteineen enintään 5 000 euroon asti; jos mainitun koneen arvo ylittää 5 000 euroa, on se vakuutettava erikseen koko arvostaan:
    - päältä ajettava ruohonleikkuri
    - puutarhatraktori (ei pienkuormaaja)
    - lasten käyttöön tarkoitettu ajoneuvo (rakenteellinen huippunopeus enintään 25 km/h).
  - sellainen omaan tai oman talouden käyttöön vuokrattu ja lainattu omaisuus, joka vakuutetun omistamana kuuluisi tällä vakuutuksella vakuutettuna olevaan irtaimistoon yhteensä enintään 5 000 euroon asti.

2.1.2 Omaisuus, joka ei ole irtaimiston vakuutuksen kohteena

Irtaimistovakuutuksessa ei ole vakuutettuna

- eläimet
- toiselle vuokrattu tai lainattu irtaimisto. Esimerkiksi näytellyn annettu irtaimisto on toiselle lainattua irtaimistoa.
- kiinteät sisustukset, jotka kuuluvat yhtiön kunnossapitovastuulle asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 4 luvun tai vastaavan myöhemmän lain mukaisesti tai yhtiöjärjestyksessä mahdollisesti sovitut vastuunlaajennukset
- ansiotyöhön käytettävä
  - omaisuus, jota käytetään harjoitettaessa ansiotoimintaa kommandiitti-, osakeyhtiö- tai muulla yhtiömuodolla kuin yksityisellä toimimellä
  - työnantajan tai edellä mainitun yhtiön omistama ja vakuutetun työ- tai yksityiskäyttöön annettu omaisuus
  - myytäväksi tai esittelykäyttöön tarkoitettu omaisuus
  - kiinteästi asennettu omaisuus, kuten koneet, laitteet ja kalusteet oheislaitteineen
- tietovälineisiin liittyvät tai sisältyvät tiedot, tiedostot ja muut kuin julkisesti saatavilla olevat valmisohjelmat
- tutkielmat, opinnäytteet, käsikirjoitukset ja muut vastaavat asiakirjat
- piha-alueella olevat patsaat, taide-esineet, laiturit sekä muut vastaavat erikoisrakennelmat
- omaisuus, jonka hallussapito tai käyttäminen on voimassa olevan lainsäädännön vastaista
- sähkövirta, vesi ja kaasu
- moottoriajoneuvot, moottorikäyttöiset kulkuvälineet sekä niiden osat, varusteet ja niihin kiinni liitettävät työkoneet sekä laitteet, lukuun ottamatta kohdassa 2.1.1 mainittuja poltto- tai sähkömoottorilla toimivia koneita ja niiden lisälaitteita sekä lapsen turvaistuinta ja varastoitua suksiboksia
- muut vesikulkuneuvot ja niiden varusteet kuin kohdassa 2.1.1 mainitut.

2.2 Rakennukset

Rakennuksella tarkoitetaan tässä yksityistalouden omistamaa rakennusta, josta on vähintään puolet vakuutettujen käytössä.

Asuinrakennuksella tarkoitetaan rakennusta, joka on vakuutettujen pääasiallisessa ympärivuotisessa asumiskäytössä. Rakennusta pidetään ympärivuotiseen käyttöön tarkoitettuna, jos se rakenteeltaan, tekniikaltaan ja varustelultaan mahdollistaa jatkuvan ympärivuotisten asumiskäytön.

Asuinrakennuksella tarkoitetaan myös paritalon toista asuntoa silloin kun paritalo ei ole asunto-osakeyhtiö. Myös muut vakuutettujen omassa käytössä olevat ja omistamat rakennukset voivat olla vakuutuksen kohteena.

Vapaa-ajan asuinrakennus on vakuutettujen vapaa-ajan viettoon käytettävä rakennus.

2.2.1 Rakennuksen vakuutuksen kohteena oleva omaisuus

Vakuutuksen kohteena on rakennus ja rakennuksessa tai sen kanssa samalla kiinteistöllä sijaitseva kiinteästi asennettu, rakennuksen käyttöä palveleva seuraava omaisuus:

- tavanomaiset koneet ja laitteet, kuten LVISA-laitteet
- aurinkopaneelit
- antennit
- sähkö- ja muut kaapelit sekä johtimet ja putkistot, kuitenkin enintään kunnalliseen tai muuhun yleiseen liittymään asti
- sähköjohdot ja -mittarit sekä sähköpääkeskus
- rakennuksen perustuksen perusanturat
- kiinteät sisustukset
- rakennuksen ja kiinteistön hoitoon liittyvät lämmitysaineet.

LVISA-laitteita (lämpö-, vesi-, ilmastointi-, sähkö- ja automaatiolaitteet) ovat kaikki rakennuksen lämmittämiseen, veden käsittelyyn, valaistukseen tai ilmastointiin käytettävät kiinteät laitteet, kuten sähkölaitteet, sähkövastukset ja -elementit, lämmityskattilat, sähkökiuas, keskuspolynimuri, säiliöt ja rakennuksen turvatekniikka sekä näihin liittyvät putkistot, johdot, kaapelit ja automaattiset ohjausjärjestelmät. LVISA-laitteisiin rinnastetaan kylmähuoneen koneisto.

LVISA-laitteiden vahingoissa korvattavuus määräytyy sen rakennuksen vakuutusturvan mukaan, jota ne palvelevat.

LVISA-laitteita eivät ole kodinkoneet, kuten astianpesukone ja liesi, vaikka ne olisikin asennettu rakennukseen kiinteästi.

Asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennuksen vakuutuksen kohteena on kohdassa 2.2.1 mainitun omaisuuden lisäksi myös

- piharakennelmat ja piha-alueen kasvusto yhteensä enintään 8 000 euroon asti, ellei enimmäiskorvausmäärää ole korotettu eikä niitä ole jo vakuutettu irtaimiston vakuutuksella. Jos piharakennelman arvo ylittää 8 000 euroa, tulee se vakuuttaa erikseen koko arvostaan.
  - Piharakennelmia ovat piha-alueella sijaitsevat ulkomitoiltaan enintään 12 m²:n kokoiset tavanomaiset kiinteät rakennelmat ja rakennukset lukuun ottamatta saunarakennuksia.
  - Piharakennelmia ovat esimerkiksi aita, pihavalaisimet, kasvihuone, leikkimökki, kompostori ja tuuligeneraattori lisälaitteineen.
  - Uima-altaaseen ja kevyeen pressukatokseen ei sovelleta neliömetrirajoitusta.
  - Piha-alueella tarkoitetaan vakuutettuun asuin- tai vapaa-ajan asuinrakennukseen välittömästi kuuluvaa hoidettua piha-aluetta kasvustoineen.
  - Kasvustolla tarkoitetaan piha-alueella kasvavia puita, pensaita ja istutettuja kasveja.
  - Hoidetuksi piha-alueeksi ei katsota tonttimetsää eikä luonnonvaraisia alueita.
- piha-alueen maaperän puhdistus- ja kunnostuskustannukset seuraavasti:
  - vakuutetun rakennuksen laitteistosta aiheutuneessa öljyvahingossa enintään 250 000 euroon saakka
  - muissa korvattavissa vahingoissa enintään 8 000 euroon saakka.

2.2.1.1 Rakenteilla tai korjattavana oleva rakennus

Vakuutus on voimassa rakentamisen ja korjaamisen aikana. Tällöin vakuutettuna on rakennuksen lisäksi vakuutuspaikassa

tai vakuutuspaikkaan siirrettävänä olevat rakennustyöhön tarkoitettavat rakennustarvikkeet. Korvauksen edellytyksenä on kuitenkin, että vastuu rakennustarvikkeista on kauppaehtojen mukaan siirtynyt vakuutetulle.

Vakuutuksen kohteena on myös seuraava omaisuus enintään 5 000 euroon asti lukuun ottamatta rikkoutumisvahinkoja:

- rakennus- tai korjaustyötä suorittavien talkootyöntekijöiden vaatteet ja työkalut,
- tilapäiset työmaarakennelmat ja rakennukset,
- rakennus- tai korjaustyötä varten lainatut tai vuokratut koneet ja laitteet lukuun ottamatta henkilö-, rakennus- tai torninostureita.

2.2.1.2 Toiselle vuokrattu rakennus tai rakennuksen osa

Vakuutus on voimassa vakuutetun asuin- tai vapaa-ajan käyttöön tarkoitetun rakennuksen tai rakennuksen osan ollessa vuokrattuna toiselle.

Toiselle vuokratun rakennuksen tai rakennuksen osan vahingoissa vahingon määrästä vähennetään rakennuksen omavastuu kaksinkertaisena.

2.2.2 Omaisuus, joka ei ole rakennuksen vakuutuksen kohteena

Vakuutuksen kohteena ei ole seuraava omaisuus:

- rakennuksen perusanturoiden alapuolella olevat rakenteet, salaojaputkistot ja jätevesien maapuhdistamokenttä putkistoineen sekä paalutukset
- pora- ja lämpökaivot, lukuun ottamatta pumppua laitteistoinen
- piha-alueella olevat patsaat, taide-esineet sekä muut vastaavat erikoisrakennelmat
- vesialueet, laiturit ja rantarakennelmat
- sähkövirta, vesi ja kaasu
- moottoriajoneuvot, moottorikäyttöiset kulkuvälineet, niiden osat ja varusteet.

2.3 Erikseen vakuutettavat rakennukset ja irtaimisto

Tällä vakuutuksella voidaan erikseen sopimalla ja lisämaksusta vakuuttaa seuraavaa omaisuutta:

- saunarakennukset
- yli 12 m²:n suuruiset muut rakennukset ja rakennelmat, esimerkiksi varasto ja autotalli, sekä yksinomaan näitä rakennuksia tai rakennelmia palveleva, kohdassa 2.2.1 lueteltu omaisuus
- rakennustarvikkeet, jotka on tarkoitettu muuhun kuin tällä sopimuksella vakuutetun rakennuksen korjaus- ja rakennustyöhön
- yksittäiset esineet, joiden arvo ylittää 15 000 euroa
- kodin ja sen säilytystilojen ulkopuolella varastoitu tai pysyvästi säilytettävä koti- tai vapaa-ajan asunnon irtaimisto. Tämän irtaimiston vakuutus on voimassa vakuutuskirjaan merkityssä vakuutuspaikassa. Tähän irtaimistoon eivät sisälly arvo-omaisuus, kokoelmat eivätkä rahat.
- vakuutetun omistaman ja toiselle vuokratun huoneiston kiinteät sisustukset ja huoneistossa olevat vakuutetun omistamat huonekalut.

3 Vakuutusturvan sisältö ja korvattavat vakuutustapahtumat

Kohteelle voi valita laajan, perus- tai suppean vakuutusturvan. Turvan taso voidaan valita erikseen kullekin vakuutukseen sisällytettävälle rakennukselle ja irtaimistoryhmälle. Turvan taso vaikuttaa vakuutusturvan laajuuteen ja vakuutusmaksuun. Turvan taso merkitään vakuutuskirjaan ja vakuutuksen voimassaoloihana sattuneita vahinkoja korvataan sen mukaisesti.

3.1 Laaja Kotivakuutus

Laaja Kotivakuutus korvaa äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet suoranaiset esinevahingot. Poikkeuksellinen tulvavahinko korvataan kohdan 3.4.6 mukaan.

Tyypillisiä korvattavia vahinkoja ovat palovahingot, sähköilmiö- ja vuotovahingot, varkaudet, murrot, ilkivalta- ja myrskyvahingot sekä rikkoutumisvahingot.

3.2 Perus Kotivakuutus

Perus Kotivakuutus korvaa kohdissa 3.4.1-3.4.15 kerrotuista tapahtumista aiheutuneet suoranaiset esinevahingot.

3.3 Suppea Kotivakuutus

Suppea Kotivakuutus korvaa kohdissa 3.4.1-3.4.4 kerrotuista tapahtumista aiheutuneet suoranaiset esinevahingot.

3.4 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan valitun turvan tason laajuudessa vakuutuksen kohteelle vakuutuksen voimassaoloihana sattunut suoranainen esinevahinko.

3.4.1 Palo, noki ja savu

Vakuutuksesta korvataan irtipäässeestä tulesta aiheutunut vahinko ja tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti nousseesta noesta tai savusta aiheutunut vahinko.

3.4.2 Räjähdykset

Vakuutuksesta korvataan räjähdyksestä aiheutunut vahinko.

3.4.3 Salamanisku

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut vakuutuksen kohteena olevaan omaisuuteen suoraan kohdistuneesta salamaniskusta, joka rikkoo mekaanisesti omaisuutta.

3.4.4 Myrsky

Vakuutuksesta korvataan myrskytuulen aiheuttama rikkoutumisvahinko.

Myrskyksi katsotaan sääolosuhteet, joissa tuulen keskinopeus on ylittänyt 15 metriä sekunnissa mitattuna vahingon tapahtumapaikkaa lähimpänä olevalla säähavaintoasemalla.

3.4.5 Raesade

Vakuutuksesta korvataan raesateen aiheuttama rikkoutumisvahinko rakennukselle.

3.4.6 Poikkeuksellinen tulva

Vakuutuksesta korvataan äkillisen ja ennalta arvaamattoman tapahtuman aiheuttama välitön ja suoranainen esinevahinko, jonka syynä on poikkeuksellinen rankkasade-, vesistö- tai merivesitulva siten, että vesi tunkeutuu rakennukseen, sen rakenteisiin tai siinä olevaan irtaimistoon suoraan maanpinnalta tai maaperän tai kiinteästi rakennukseen asennettujen putkistojen kautta.

Rankkasadetulvalla tarkoitetaan tilannetta, jossa poikkeuksellisen voimakas sade aiheuttaa maanpinnalla veden tulvimisen.

Vesistötulvalla tarkoitetaan joessa, järvessä, ojassa tai purossa aiheutunutta poikkeuksellista vedenpinnan nousua, joka johtuu poikkeuksellisista sateista tai lumen sulamisesta taikka jää- tai hyhydepadosta.

Merivesitulvalla tarkoitetaan poikkeuksellista merenpinnan nousua, joka johtuu myrskytuulesta (keskituulennopeus yli 15 m/s), ilmanpaineen vaihtelusta tai virtauksesta Tanskan salmissa.

Poikkeuksellisenä pidetään sadetta, kun sademäärä on lähimmän säähavaintoaseman mittausten mukaan 30 mm tunnissa tai 75 mm vuorokaudessa. Poikkeuksellisenä vedenpinnan tai merenpinnan nousuna pidetään vedenkorkeutta, jonka esiintymistodennäköisyys on kerran 50 vuodessa tai harvemmin. Poikkeuksellista ei ole pysyvää keskivedenpinnan noususta tai vedenpinnan tason normaalista vaihtelusta tai aallokosta johdettava tulva.

3.4.7 Varkaus ja murto

Vakuutuksesta korvataan varkaudesta tai murrosta aiheutunut vahinko vakuutuspaikassa olevalle irtaimistolle ja rakennukselle, kun rakennukseen on

- murtauduttu rakenteita rikkomalla tai muuten väkivaltaisesti, esimerkiksi lukkoja vahingoittaen
- tunkeuduttu avaimella, joka on saatu murtautumisen tai ryöstön yhteydessä.

Vakuutetun omaisuuden varastaminen korvataan myös vakuutetun omaisuuden ollessa tilapäisesti säilytettynä muualla kuin vakuutuspaikassa tai matkalla mukana.

3.4.8 Ryöstö

Vakuutuksesta korvataan vahinko, kun omaisuutta on varastettu tai varkauden yhteydessä vahingoitettu käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai sillä uhkaamista.

3.4.9 Vahingonteko

Vakuutuksesta korvataan tahallinen vahingonteko rakennukselle ja piha-alueella oleville vakuutetuille kiinteille rakennelmille ja tavanomaisesti ulkona pidettävälle pihakalustolle tai lukitulle polkupyörälle sekä murron yhteydessä irtaimistolle.

3.4.10 Vuoto

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneen äkillisen ja ennalta arvaamattoman tapahtuman aiheuttama vuotovahinko, jonka on aiheuttanut neste, höyry tai kaasu, kun se on virrannut suoraan

- rakennuksen kiinteästä johtoverkostosta
- sisäpuolisesta sadevesiputkistosta
- kiinteistä käyttölaitteista tai
- pesukoneesta.

Lisäksi vuotovahingon korvattavuus edellyttää, että vuoto on alkanut vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vuotovahinkona ei korvata johtoverkon ja käyttölaitteiden korjaus- ja uusimiskustannuksia.

3.4.11 Sähköilmiö

Vakuutuksesta korvataan äkillisen ja ennalta arvaamattoman jännitevaihtelun tai muun sähköilmiön aiheuttama vahinko sähkömoottorille, pesukoneen ohjelmakoneistolle ja -kortteille sekä asuinrakennuksen sähköjohdoille, kWh-mittareille ja sähköpääkeskukselle.

Jännitevaihtelusta tai muusta sähköilmiöstä aiheutunut vahinko korvataan vain tässä kohdassa mainituille laitteille.

3.4.12 Ukkosylijännite

Vakuutuksesta korvataan ukkosylijännitteen aiheuttama vahinko.

3.4.13 Villieläimen tunkeutuminen asuinhuoneistoon

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut villieläimen tunkeutumisesta sisälle asuintiloihin.

3.4.14 Liikenne- tai vesiliikenneonnettomuus

Vakuutuksesta korvataan irtaimiston vahingoittuminen moottoriajoneuvoon törmättyä tai moottoriajoneuvon kaatumisen tai tieltä suistumisen, yhteenajon tai muun sellaisen äkillisesti ulkoapäin vaikuttaneen liikenneonnettomuuden seurauksena.

Vakuutuksesta korvataan myös irtaimiston vahingoittuminen veneen ennalta arvaamattoman karilleajon, kaatumisen tai törmäyksen seurauksena.

3.4.15 Öljyvahinko

Vakuutuksesta korvataan tällä vakuutuksella vakuutetulle omaisuudelle äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta tapahtumasta aiheutunut öljyvahinko.

3.5 Muut korvattavat kustannukset

3.5.1 Lisävahingot vakuutetulle omaisuudelle

Vakuutuksesta korvataan omaisuuden katoaminen, varkaus ja vahingoittuminen, kun se tapahtuu samanaikaisesti korvattavan vakuutustapahtuman yhteydessä.

Vakuutuksesta korvataan lisäksi kylmyyden, kuumuuden, sateen tai muun sen kaltaisen syyn aiheuttamat esinevahingot, kun ne ovat olleet välitön ja väistämätön seuraus korvattavasta palo- tai myrskyvahingosta.

3.5.2 Muut kustannukset

Suoranaisen esinevahingon lisäksi vakuutetussa kohteessa korvataan vakuutuksesta korvattavan vahingon seurauksena

- kohtuulliset ja välttämättömät kustannukset, jotka vakuutuksenottajalle ovat aiheutuneet sattuneen tai välittömästi uhkaavan vahingon rajoittamisesta, torjumisesta tai paloviranomaisen määräämästä jälkivartiointista
- vahingon korjaamisesta aiheutuneet vakuutuksen kohteena olevien rakennusten rakenteiden avaamis- ja sulke- miskustannukset sekä maankaivu- ja täyttökustannukset.

3.5.3 Tilapäinen asuminen

Koti-irtaimiston vakuutuksesta korvataan vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymät kohtuulliset, ylimääräiset asumis-, kuljetus-, varastointi- ja muut vastaavat kustannukset, joita vakuutetulle aiheutuu vakinaiseen asuntoon kohdistuneesta tämän vakuutuksen perusteella korvattavasta vahingosta, jonka vuoksi vakuutettu joutuu tilapäisesti muuttamaan vakinaisesta asunnosta muualle.

Kustannuksia korvataan enintään vuoden pituiselta ajalta. Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon todelliset ylimääräiset kustannukset, joista vähennetään säästyneet kustannukset, kuten matkakustannukset ja vahingoittuneen asunnon vuokratkustannukset. Korvattavista kustannuksista vähennetään lisäksi 10 %:n omavastuuosuus.

3.5.4 Matkatavaroiden myöhästymisen ja muut ylimääräiset kustannukset ulkomaan matkalla

Laajan Kotivakuutuksen koti-irtaimiston vakuutuksesta korvataan välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset, kun matkatavarat on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun ja ne tulevat ulkomaan matkakohteeseen vähintään 12 tuntia vakuutetun jälkeen. Korvauksena maksetaan enintään 100 euroa jokaista alkanutta

vuorokautta ja vakuutettua kohti. Ensimmäinen vuorokausi alkaa 12 tunnin kuluttua siitä, kun matkatavaroiden olisi pitänyt saapua matkakohteeseen. Enimmäiskorvausmäärä on yhteensä enintään 400 euroa jokaista vakuutettua kohti.

Esimerkki: *ulkomaan matkakohteeseen saavutaan perjantaina klo 9.45. Matkalaukku ei saavu perille. Lentoyhtiölle on tehty ilmoitus matkatavaroiden myöhästymisestä. Illalla klo 21.45 alkaen vakuutettu voi hankkia välttämättömyystarvikkeita 100 eurolla vakuutusyhtiön kustannuksella. Jos matkatavarat eivät ole saapuneet matkakohteeseen lauantaina klo 21.45, voi välttämättömyystarvikkeita hankkia 100 eurolla lisää.*

Koti-irtaimiston Laajasta ja Loisto Kotivakuutuksesta korvataan myös

- matkatavaran etsimisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, jos kadonnut matkatavara on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun.
- passin, viisumin tai matkalippujen uusimisesta matkan aikana aiheutuneet ylimääräiset matka-, majoitus- ja puhelinkustannukset enintään 400 euroon asti korvattavaa vahinkoa kohti. Vakuutuksesta ei korvata ruokailukustannuksia.

Edellä mainittuja kustannuksia ei korvata vapaa-ajan asunnon irtaimiston vakuutuksesta.

3.6 Loisto Kotivakuutus koti-irtaimistolle

Loisto Kotivakuutuksesta korvataan koti-irtaimiston vahingot Laajan Kotivakuutuksen mukaan noudattaen alla olevia laajennuksia.

Vapaa-ajan asunnon irtaimistoa ja varastoitua irtaimistoa ei voi vakuuttaa Loisto Kotivakuutuksella.

3.6.1 Vakuutuksen voimassaolo ulkomailla

Kun koti-irtaimisto on vakuutettu Loisto Kotivakuutuksella, vakuutus on voimassa tilapäisesti ulkomailla kuusi kuukautta matkan alkamisesta. Vakuutetun irtaimiston enimmäiskorvausmäärä ulkomaanmatkalla on merkitty vakuutuskirjaan.

3.6.2 Matkatavaroiden omavastuu ulkomaan matkoilla

Ulkomaan matkoilla matkalla mukana olevan koti-irtaimiston vahingoissa ei ole omavastuuta. Vakuutetun irtaimiston enimmäiskorvausmäärä ulkomaanmatkalla on merkitty vakuutuskirjaan.

3.6.3 Välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset ulkomailla

Loisto Kotivakuutuksesta korvataan välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset, kun kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun luovutetut matkatavarat myöhästyvät vähintään 4 tuntia vakuutetun ulkomaanmatkakohteeseen saapumisesta. Korvauksena maksetaan enintään 1 000 euroa vakuutettua kohti. Enimmäiskorvaus on tämän vakuutuksen perusteella yhteensä enintään 3 000 euroa. Kustannukset korvataan eriteltyjä tositteita vastaan.

3.6.4 Irtaimiston vahinkojen ikävähennykset

Vahingon määrää arvioitaessa noudatetaan Kotivakuutuksen ehtojen kohdan 5.3.1 säännöksiä seuraavin poikkeuksin:

- Tietokoneiden, matkapuhelimien tai niitä vastaavien laitteiden sekä vaatteiden, jalkineiden ja ansiotyövälineiden korvauksesta ei tehdä ehtokohdassa 5.3.1 kerrottuja ikävähennyksiä käyttöönottovuodelta eikä sitä seuraavalta yhdeltä kalenterivuodelta. Ikävähennyistä ei tehdä myöskään vahingon sattumisvuodelta.

- Muun ehtokohdassa 5.3.1 mainitun omaisuuden korvauksesta ei tehdä ikävähennyksiä esineen käyttöönottovuodelta eikä seuraavilta neljältä täydeltä kalenterivuodelta. Ikävähennyistä ei tehdä myöskään vahingon sattumisvuodelta.

3.6.5 Tilapäinen asuminen

Vakuutuksesta korvataan ehtokohdan 3.5.3 mukaiset tilapäisen asumisen kustannukset ilman lisäomavastuuta.

3.6.6 Tiedostojen palautusturva

Jos koti-irtaimisto on vakuutettu Loisto Kotivakuutuksella, korvataan tästä vakuutuksesta korvattavan vahingon yhteydessä yksityiskäytössä olevan mikrotietokoneen (PC tai Mac) kiintolevyn tai mikrotietokoneeseen liitettävän ulkoisen kiintolevyn fyysisen vaurion vuoksi hävinneiden tiedostojen etsintä- ja palautuskuluja yhteensä enintään 2 000 euroa laitetta kohti.

Korvattavuuden edellytys on, että etsinnän ja palautuksen on tehnyt vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymä palveluntarjoaja eikä kiintolevylle ole tehty mitään muuta toimenpidettä tiedostojen palauttamiseksi.

Vakuutusyhtiö ei vastaa tiedostojen palauttamisen epäonnistumisesta.

Yleisten rajoitusehtojen kohtaa 4.6 ei sovelleta Tiedostojen palautusturvassa.

Vakuutus ei korvaa

- etsintä- eikä palautuskuluja, jotka ovat aiheutuneet tiedostojen poistamisesta, kiintolevyn virheellisestä käytöstä, muusta käyttäjän virheestä tai haittaohjelmasta
- ohjelmistotiedostojen etsintä- eikä palautuskuluja
- yli 6 vuotta vanhan kiintolevyn sisältämien tiedostojen etsintä- eikä palautuskuluja
- tietojen palauttamista, jos vahinko on sattunut ennen vakuutuksen voimaantuloa.

Tietojen etsimis- ja palauttamiskuluista vähennetään koti-irtaimiston vakuutukselle valitun omavastuun lisäksi 100 euron lisäomavastuu laitetta kohti.

4 Vakuutustapahtumiin liittyvät yleiset rajoitukset

Rajoitukset koskevat kaikkia vakuutusturvan tasoja.

4.1 Katoaminen, unohtuminen tai määrittelemätön varkaus

Vakuutuksesta ei korvata omaisuuden katoamista, unohtamista tai niiden seurauksena aiheutuvaa vahinkoa. Vakuutuksesta ei korvata varkausvahinkoa, kun vahingon tapahtumapaikkaa ja -aikaa ei voida määrittellä.

4.2 Arvokkaan omaisuuden varkaus ajoneuvosta, perävaunusta, veneestä tai teltasta

Vakuutuksesta ei korvata moottoriajoneuvosta, matkailu- tai muusta perävaunusta, veneestä tai teltasta varastettua rahaa tai muita maksuvälineitä. Vakuutuksesta ei myöskään korvata teltasta varastettuja optisia tai elektronisia laitteita eikä arvoesineitä.

4.3 Urheilu- ja harrastevälineiden vahingot

Vakuutuksesta ei korvata urheiluvälineen tai -varusteen ja harrastusvälineen rikkoutumista, kun niitä käytetään tarkoitukseensa.

4.4 Moottoriajoneuvon kilpailun tai harjoituksen aikainen vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu käytettäessä moottoriajoneuvoa kilpasuorituksen yhteydessä, kilpasuoritukseen tähtäävässä harjoittelussa tai muussa ajo- tai nopeusharjoittelussa.

4.5 Polttomoottorikäyttöisten laitteiden vahingot

Vakuutuksesta ei korvata polttomoottorin tai polttomoottorikäyttöisen laitteen vahinkoa lukuun ottamatta vahinkoa, joka aiheutuu ulkoapäin äkillisesti vaikuttaneesta tekijästä tai irtipäässeestä tullesta.

4.6 Tietokonevahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu tietokoneohjelmille ja tiedostoille

- haittaohjelmista, kuten tietokoneviruksista
- käyttäjän virheestä
- tietojen häviämisestä
- toimimattomuudesta, kun itse laite ei ole rikkoutunut.

4.7 Vähitellen aiheutuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut rakennukselle tai irtaimelle omaisuudelle itselleen tavanomaisesta käytöstä, kulumisesta, naarmuuntumisesta, kolhiintumisesta, syöpymisestä, ruostumisesta, lahoamisesta, pilaantumisesta, materiaallinen luonnollisesta heikkenemisestä tai muusta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä.

4.8 Homehtumisen, sienettymisen, hajun, kosteuden tai kondenssiveden aiheuttama vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut rakennukselle tai irtaimelle omaisuudelle homehtumisesta, sienettymisestä, hajusta, kosteudesta tai kondenssivedestä.

4.9 Sääolosuhteiden ja luonnonilmiöiden aiheuttama vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut rakennukselle, irtaimelle omaisuudelle tai piha-alueelle ja sen kasvustolle pakkasesta, jäätymisestä, kuumuudesta, kuivuudesta, maan painumisesta tai routimisesta. Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, joka on aiheutunut vesi- tai lumisateesta, jään tai lumen painosta tai niiden liikkumisesta, pohja-, pinta- tai sulamisvedestä taikka veden pinnan noususta, tulvasta tai aallokosta.

Laajasta ja Perus Kotivakuutuksesta korvataan kuitenkin ehtokohdan 3.4.6 mukaisesti poikkeuksellisen rankkasade-, vesistö- tai merivesitulvan aiheuttama vahinko sekä vesistö- ja merivesitulvasta johtuvan jään liikkumisen aiheuttama vahinko.

4.10 Putkiston tulviminen sateen ja lumien sulamisen yhteydessä

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- kattokouruista
- rakennuksen ulkopuolisista syöksytörvistä
- sadevesiviemäreistä tai
- muualta virranneesta sade- tai sulamisvedestä.

Vakuutuksesta ei korvata viemärikaivon tai putkien tulvimista, joka aiheutuu

- sateesta
- lumen sulamisesta tai

- tulvasta, ellei kyseessä ole ehdon kohdan 3.4.6 mukaisen poikkeuksellisen rankkasade-, vesistö- tai merivesitulvan aiheuttama vahinko.

4.11 Kunnallisen vesi- tai viemärijohdon rikkoutuminen

Vakuutuksesta ei korvata kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon tai vastaavan rakennelman rikkoutumisesta, tukkeutumisesta tai toimimattomuudesta aiheutunutta vahinkoa ellei syynä ole ehdon kohdan 3.4.6 mukainen poikkeuksellinen rankkasade-, vesistö- tai merivesitulva.

4.12 Rakennus-, valmistus- tai työvirhe

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut rakennukselle tai irtaimistolle itselleen

- suunnittelu-, asennus-, käsittely-, käyttö-, toimitus- tai työvirheestä
- rakenne-, valmistus- tai aineviasta
- perustamis- tai rakennusvirheestä taikka rakentamismääräysten, -ohjeiden tai hyvän rakentamistavan vastaisesta rakentamisesta
- rakenteen tai asennuksen keskeneräisyydestä tai puutteellisuudesta
- kun vesi on päässyt rakenteisiin lattia- tai sen korokkeenkaan tai märkätilan putkiläpivientien vuotamisesta tai vedeneristyksen puutteellisuudesta
- vesistö- tai merivesitulvasta tai niiden seurauksena jäiden liikkumisesta, jos rakennus on rakennettu ilman laissa säädettyä lupaa tai luvan vastaisesti.

4.13 Huolto- ja kunnossapitokustannukset

Vakuutuksesta ei korvata huolto- tai kunnossapitokustannuksia, sulattamiskustannuksia eikä tukkeutuneen putken tai laitteen puhdistus- tai avaamiskustannuksia.

4.14 Asunto-osakeyhtiön kunnossapitovastuulla olevat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos asunto-osakeyhtiö on kunnossapitovastuullaan olevia rakenteita kohdanneen vahingon yhteydessä velvollinen vastaamaan myös osakkeenomistajan kunnossapitovastuulla olevan omaisuuden vaurioista.

4.15 Lemmikkieläimen tai kotieläimen aiheuttama vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka lemmikki- tai kotieläin on aiheuttanut puremalla, raapimalla, repimällä tai muulla käyttäytymisellään.

4.16 Muiden eläinten aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka mikrobit, hyönteiset, tuhoeläimet, linnut, lepakot, jäniseläimet tai jyräjät ovat aiheuttaneet.

Laajasta ja Perus Kotivakuutuksesta korvataan kuitenkin linnun aiheuttama ikkunan rikkoutuminen.

4.17 Muun kuin vakuutetun aiheuttama tahallinen vahinko

Vakuutuksesta ei korvata toiselle vuokrattuun rakennukseen tai huoneistoon sekä siellä olevaan irtaimistoon kohdistuneita tahallisia vahingontekoja muuten kuin murron yhteydessä. Vakuutuksesta ei myöskään korvata vakuutetun luvalla sisään päässeän henkilön aiheuttamaa tahallista vahingontekoa tai varkausvahinkoa.

4.18 Postilähetys tai rahtikuljetus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu postilähetyskäsittelylle tai muuna erillisenä rahtina toimitetulle omaisuudelle kuljetuksen aikana.

4.19 Varallisuusvahinko, petos ja kavallus

Vakuutuksesta ei korvata varallisuusvahinkoa eikä vahinkoa, joka on aiheutunut petoksesta, kavalluksesta tai muusta vilpillisestä menettelystä tai sopimuksen rikkomisesta.

4.20 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan jonkin lain, takuun taikka muun sopimuksen perusteella.

4.21 Ammattimainen maanrakennustyö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut louhintahinta-, räjäytys-, paalutus- tai muusta ammattimaisesta maanrakennustyöstä.

4.22 Sodasta tai ydinvahingosta aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut sodasta, aseellisesta selkkauksesta tai ydinvastuulaissa (484/1972) tai muussa vastaavassa myöhemmässä laissa tarkoitusta ydinvahingosta.

4.23 Muut vahingon korvaamiseen liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- vian etsimisestä aiheutuneita kustannuksia, jos vahinko ei ole tästä vakuutuksesta korvattava
- vahingon selvittämisestä aiheutuneita puhelin- ja matkakuuluja, ansionmenetystä tai muita vastaavia kustannuksia
- lukon vaihtamis- tai sarjoituskustannuksia, ellei avain ole joutunut ulkopuolisen haltuun varkauden, murron tai ryöstön yhteydessä ja ellei kustannus ole kohdassa 3.5.2 tarkoitettu vahingontorjuntakulu
- omaisuuden arvonalentumista tai vahingon korjauksen yhteydessä tehtyjä muutos- tai parannustöitä
- kustannuksia, jotka aiheutuvat vahingon korjauksen yhteydessä värisävyeroista
- lisääntynyttä energian kulutusta
- tunne- tai vastaavia arvoja.

5 Vahinkojen korvaaminen

5.1 Korvauksen hakeminen

Korvauksenhakijan velvollisuuksista, korvausoikeuden vanhenemisesta ja vakuutusyhtiön velvollisuuksista kerrotaan yleisten sopimusehtojen kohdassa 11 Korvausmenettely.

5.2 Korvauksen enimmäismäärä

Vakuutusyhtiö on velvollinen korvaamaan omaisuudesta enintään sen jälleenhankinta-arvon tai päivänarvon. Jos omaisuus on vakuutettu erikseen sovitusta vakuutusmäärästä, on tämä vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä suurin mahdollinen korvaus.

Täysarvoon perustuvassa vakuutuksessa irtaimistovahinko korvataan enintään vakuutuskirjassa merkittyyn enimmäismäärään asti, vaikka jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus ylittäisi vakuutuskirjaan merkityn enimmäiskorvausmäärän.

Vakuutukseen liittyvät enimmäiskorvausmäärät on merkitty joko vakuutuskirjaan tai ne on kerrottu näissä ehdoissa kohdissa Vakuutuksen voimassaolo (1.2), Vakuutettava omaisuus (2), Loisto Kotivakuutus koti-irtaimistolle (3.6) ja Vahinkojen korvaaminen (5).

5.3 Vahingon määrän laskeminen

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata todellisia menetyksiä, joten käytetyn omaisuuden ikä vaikuttaa vahingon määrän arviointiin. Ensimmäisistä vahingon määrä arvioidaan ehtokohtien 5.3.1-5.3.4 mukaan. Muissa tilanteissa vahingon määrä arvioidaan kohdissa 5.3.5-5.3.7 olevien ehtojen mukaisesti.

5.3.1 Ikävähennykset taulukossa nimetyn irtaimiston vahingoissa

Alla olevassa taulukossa mainitun irtaimiston vahingon määrää laskettaessa vähennetään omaisuuden jälleenhankinta-arvosta vuotuiset vähennykset taulukon mukaisesti toisesta käyttövuodesta alkaen. Vähennys lasketetaan kertomalla prosenttiluku omaisuuden käyttöönottovuotta seuranneiden, vahingon tapahtuma-ajankohtaan mennessä päätyneiden täysien kalenterivuosien lukumäärällä. Ikävähennystä ei tehdä vahingon satumisvuodelta. Ikävähennyksen lisäksi vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

Käyttöönottovuodella tarkoitetaan sitä vuotta, jolloin esine on otettu käyttöön. Käyttöönottovuosi päättyy kalenterivuoden vaihtuessa riippumatta siitä, mihin aikaan vuodesta esine on otettu käyttöön.

Vahingoittuneen omaisuuden korjauskelpoisuus vaikuttaa vahingon määrän laskemiseen seuraavasti:

- Jos irtaimistoon kuuluva omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden jälleenhankinta-arvo, josta on vähennetty omaisuuden ikään perustuvat vähennykset.
- Jos irtaimistoon kuuluvaa omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on jälleenhankinta-arvo, josta vähennetään omaisuuden ikään perustuvat vähennykset.
- Jos omaisuus on korjauskelvotonta sen vuoksi, että varaosia ei saada Suomesta tai kohtuullisin kustannuksin ulkomailta suhteessa omaisuuden arvoon, vahingon määrä on enintään 30 % omaisuuden jälleenhankinta-arvosta.
- Laitteen yksittäisen osan korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään ikävähennys koko laitekokonaisuuden iän mukaan, vaikka yksittäinen osa olisikin uudempi.

Kodinkoneet	8 %
Viihde- ja muut elektroniset laitteet, stereot ja tv	8 %
Retkeily- ja kalastusvälineet	8 %
Polkupyörät, niiden osat ja varusteet	10 %
Moottoroidut laitteet	10 %
Työkalut ja välineet	10 %
Lapsen turvaistuin, suksiboksi, ajopuku, ajokypäri, ajokäsineet ja ajosaappaat	10 %
Proteesit ja henkilökohtaiset apuvälineet, kuten kuulokoje ja pyörätuoli	10 %
Silmälasit ja aurinkolasit	20 %
Urheiluvälineet ja -varusteet sekä harrastusvälineet	20 %
Vaatteet ja jalkineet	20 %
Matkapuhelimet oheislaitteineen	25 %
Tietokoneet oheislaitteineen	25 %
Ansiotyövälineet	25 %

Taulukkoon merkityn omaisuuden arvoksi jää aina esineen iästä riippumatta vähintään 10 % jälleenhankinta-arvosta.

Esimerkki: Pesukone on hankittu 1.7.2010 ja se rikkoutuu 3.3.2013. Ikävähennystä ei tehdä käyttöönottovuodelta 2010 eikä vahingon sattumisvuodelta 2013. Ikävähennys tehdään käyttöönottovuotta seuraneilta täysiltä vuosilta 2011 ja 2012 eli $2 \times 8\% = 16\%$. Vahingon määrä saadaan vähentämällä 16 % uuden vastaavan laitteen hinnasta.

5.3.2 Vahingon määrän laskeminen erikseen nimetyin irtaimen vahingoissa

Seuraavalle omaisuudelle vahingon määrä lasketaan käyvän arvon mukaan, kun omaisuudella on ikää vähintään viisi vuotta:

- musiikki-instrumentit oheislaitteineen, kuten kitara ja vahvistin
- ampuma-aseet
- kiikarit, objektiivit ja järjestelmäkamerat, lukuun ottamatta järjestelmädigikameroita
- soutuveneet, perämoottorit, kanootit ja purjelaudat.

Korvauksen määrä on ensisijaisesti vahingoittuneen esineen korjauskulut, enintään kuitenkin esineen käypä arvo.

5.3.3 Ikävähennykset rakennuksen koneiden, laitteiden ja putkistojen vahingoissa

Rakennuksen koneiden, laitteiden ja putkistojen vahingoissa (LVISA-laitteet) tehdään korjaus- tai jälleenhankintakustannuksista vuotuiset vähennykset alla olevan taulukon mukaisesti toisesta käyttövuodesta alkaen lukuun ottamatta palovahinkoja. Vuotovahinkoihin sovelletaan kohdan 5.3.4 mukaisia ikävähennyksiä. Vähennys lasketaan kertomalla prosenttiluku laitteen käyttöönottovuotta seuranneiden, vahingon tapahtuma-ajankohtaan mennessä päättyneiden täysien kalenterivuosien lukumäärällä. Ikävähennystä ei tehdä vahingon sattumisvuodelta. Ikävähennyksen lisäksi vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

Käyttöönottovuodella tarkoitetaan sitä vuotta, jolloin kone, laite tai putkisto on otettu käyttöön. Käyttöönottovuosi päättyy kalenterivuoden vaihtuessa riippumatta siitä, mihin aikaan vuodesta esine on otettu käyttöön.

Rakennuksen koneiden ja laitteiden vahingoissa ikävähennyksiä sovelletaan myös koneiden ja laitteiden ollessa asunto-osakeyhtiössä osakkaan vastuulla.

Rakennuksen LVISA-laitteista putkisto, sähköjohdot ja -mittarit sekä polttoaine- ja jätevesisäiliöt	3 %
Muut rakennuksen LVISA-laitteet, aurinkopaneelit ja tuuligeneraattorit laitteineen	6 %
Ilma- ja maalämpöpumput	9 %

Vahingoittuneen omaisuuden korjauskelpoisuus vaikuttaa vahingon määrän laskemiseen seuraavasti:

- Jos rakennuksen LVISA-laitteisiin kuuluva omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, joista vähennetään omaisuuden ikään perustuvat vähennykset.
- Jos rakennuksen LVISA-laitteisiin kuuluvaa omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on jälleenhankinta-arvo, josta vähennetään omaisuuden ikään perustuvat vähennykset.
- Jos omaisuus on korjauskelvotonta sen vuoksi, että varosia ei saada Suomesta tai kohtuullisin kustannuksin ulkomailta suhteessa omaisuuden arvoon, vahingon määrä on enintään 30 % omaisuuden jälleenhankinta-arvosta.
- Laitteen yksittäisen osan korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään ikävähennys koko laitekokonaisuuden iän mukaan, vaikka yksittäinen osa olisikin uudempi.

Vakuutuksesta korvattavissa LVISA-laitteiden vahingoissa laitteen korjaus- ja asennuskustannusten lisäksi myös vian etsimisestä ja vahingon korjaamisesta aiheutuneista rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista sekä maankaivu- ja täyttökustannuksista vähennetään vahingoittuneen omaisuuden ikään perustuvat vähennykset. Jos rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannukset tai maankaivu- ja täyttökustannukset ovat olleet tarpeen vuodon rakennukselle aiheuttaman vahingon korjaamiseksi, määräytyvät ikävähennykset kuitenkin vuotovahingon mukaan.

5.3.4. Ikävähennykset vuotovahingossa

Vuodon rakennukselle tai kiinteille sisustuksille aiheuttaman vahingon kaikista vianetsimis- ja korjauskustannuksista tehdään vuotaneen putkiston, laitteen tai säiliön ikään perustuva vähennys käyttöönottovuodesta alkaen seuraavasti:

Putkiston, laitteen tai säiliön ikä	Vähennys vahingon määrästä	Vähennys enintään
20-29 vuotta	20 %	3 500 euroa
30-49 vuotta	30 %	3 500 euroa
50 vuotta ja yli	50 %	5 000 euroa

Vuotaneen putkiston, laitteen tai säiliön ikään perustuva vähennys on kuitenkin enintään taulukossa mainittu. Ikä lasketaan käyttöönottovuodesta lähtien. Käyttöönottovuodella tarkoitetaan sitä vuotta, jolloin esine on otettu käyttöön. Käyttöönottovuosi päättyy kalenterivuoden vaihtuessa riippumatta siitä, mihin aikaan vuodesta esine on otettu käyttöön. Ikävähennys tehdään myös vahingon sattumisvuodelta.

5.3.5 Vahingon määrän laskeminen jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaan

Muissa kuin kohdissa 5.3.1-5.3.4, 5.3.6 ja 5.3.7 kerrotuissa tapauksissa vahingon määrä arvioidaan omaisuuden jälleenhankinta-arvon tai päivänarvon mukaan.

Vahingon määrää laskettaessa päivänarvo arvioidaan jokaisen vahingoittuneen esineen ja rakennuksen osalta erikseen. Yksittäisen rakennuksen osan vahingoittuessa päivänarvo arvioidaan kuitenkin kyseisen rakennuksen osan mukaan. Yhteen rakennetuissa tai useita erillisiä toiminnallisia kokonaisuuksia sisältävissä rakennuksissa jokaisen rakennuksen osan ja toiminnallisen kokonaisuuden päivänarvo ja vahingon määrä arvioidaan erikseen.

5.3.5.1 Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä

Jos omaisuuden päivänarvo on vahinkohetkellä vähintään puolet jälleenhankinta-arvosta, arvioidaan vahingon määrä seuraavasti:

- Jos omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden jälleenhankinta-arvo.
- Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on enintään omaisuuden jälleenhankinta-arvo vähennettynä jäännösarvolla.
- Jos rakennusta ei korjata tai rakenneta uudelleen, on vahingon määrä rakennusvahingon osalta kuitenkin aina enintään rakennuksen käypä arvo vahinkohetkellä.

Jälleenhankinta-arvo ja sen mukainen vahingon määrä määritetään omaisuuden jälleenhankintahetkellä vallinneen hintatason mukaan.

5.3.5.2 Päivänarvon mukainen vahingon määrä

Jos omaisuuden päivänarvo vahinkohetkellä on vähemmän kuin puolet sen jälleenhankinta-arvosta, arvioidaan vahingon määrä seuraavasti:

- Jos omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden päivänarvo.
- Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on omaisuuden päivänarvo vähennettynä sen jäännösarvolla.
- Jos korjauskelpoista omaisuutta ei korjata, vahingon määrä on niin suuri osa arvioiduista korjauskustannuksista kuin päivänarvo on jälleenhankinta-arvosta.
- Rakennuksen vahingossa päivänarvon mukainen vahingon määrä on kuitenkin aina enintään rakennuksen käypä arvo vahinkohetkellä.

Omaisuuuden päivänarvo ja sen mukainen vahingon määrä määritetään vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaan. Omaisuuutta korjattaessa vahingon määrä määritetään kuitenkin jälleenhankintahetken mukaan.

5.3.6 Ensivastuun mukainen vahingon määrä

Jos rakennus on vakuutettu ensivastuuvakuutuksella ja jos rakennus vahingon jälkeen korjataan, rakennuksen osavahinko (korjauskustannukset) korvataan täysimääräisenä, mutta korvauksen enimmäismäärä on kuitenkin rakennuksen vakuutusmäärä. Jos rakennusta ei vahingon jälkeen korjata, osavahinko korvataan vahingoittumisasteen mukaisena osana vakuutusmäärästä.

5.3.7 Piha-alueen kasvuston ja maaperän korvaaminen

Piha-alueen kasvuston ja maaperän vahingot korvataan kohtuullisten ja tarpeellisten puhdistus- ja kunnostuskustannusten perusteella. Luonnontilassa olevan pihan kunnostuskustannuksia ei korvata.

Puiden, pensaiden sekä hedelmä- ja koristepuiden vahingoissa korvataan uusien taimien hankintakustannukset kerrottuna kolmella. Taimien hankintakustannusten korvaaminen edellyttää, että taimia on yleisesti kaupan Suomessa. Kunnostuskustannuksina korvataan myös kohtuulliset kuljetus- ja istutuskustannukset.

5.4 Muut vahingon määrän laskemisessa huomioitavat tekijät

5.4.1 Jäännösarvo

Jos vahingoittunutta rakennusta ei voida korjata ennalleen voimassa olevan rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen vuoksi, korvataan myös rakennuksen jäännösarvo. Siitä vähennetään kuitenkin jäljelle jääneistä rakennusosista saatava myyntihinta. Vakuutusentottajan tulee esittää selvitys rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen voimassaolosta, ja jos vakuutusyhtiö niin pyytää, hakea poikkeuslupaa rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoon. Jos vakuutusyhtiö pyytää, on vakuutusentottajan valtuutettava vakuutusyhtiö edustamaan häntä poikkeusluvnan hakemista koskevassa asiassa.

5.4.2 Lainsäädännön tai viranomaismääräyksen vaikutus vahingon ja korvauksen määrään

Jos rakennusta ei voida lainsäädännön tai pakottavien viranomaismääräysten muuttumisen vuoksi rakentaa uudelleen alkuperäisen rakennuksen kaltaisena, lisätään vahingon määrään muuttuneista määräyksistä aiheutuvat kustannukset, enintään kuitenkin 10 prosenttia ilman näitä kustannuksia lasketun vahingon määrästä. Korjausrakentamisessa näitä lisäkustannuksia ei korvata.

Jos viranomaisen (esim. museovirasto) määräyksen vuoksi korjausrakentamista ei voida toteuttaa nykyaikaisin rakenneosin, yleisesti Suomessa kaupan olevin rakennustarvikkein ja tavanomaisin työmenetelmin, korvataan poikkeavasta rakennustavasta aiheutuneita lisäkustannuksia enintään 10 % laskettuna tavanomaiseen tapaan toteutettavan korjaustyön kustannuksista.

5.4.3 Verotuksen vaikutus vahingon määrään

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta, kuten arvonlisäverosta, annetut säännökset.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään vahingon korjauskustannuksiin tai vahingoittuneen

omaisuuden jälleenhankintakustannuksiin sisältyvän veron, maksetaan korvaus kustannuksiin sisältyvän arvonlisäveron määrällä vähennettynä. Korjaustyön tai hankittavan omaisuuden tilaajana on vakuutettu ja lasku kirjoitetaan hänen nimiinsä.

Korvaus maksetaan arvonlisäveron määrällä vähennettynä myös silloin, kun vakuutetulla on arvonlisäverolain mukaan ollut oikeus vähentää tuhoutuneen tai menetetyn omaisuuden hankintahintaan sisältynyt vero.

5.4.4 Omavastuu

Vakuutusentottajalla on jokaisessa vahingossa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, ellei kyseessä ole kohdassa 5.4.5 mainittu poikkeava omavastuu.

Omavastuu vähennetään näiden vakuutusehtojen mukaisesti lasketusta vahingon määrästä. Jos vahinkoa tapahtuu samanaikaisesti usealle kohteelle, jotka on vakuutettu saman vakuutusyhtiön esinevakuutuksella ja näillä kohteilla on eri omavastuu, vähennetään vain suurin omavastuu.

Ulkomaanmatkoilla matkatavaroiden vahinkojen omavastuu on mahdollista poistaa lisämaksusta Laajasta koti-irtaimiston vakuutuksesta. Kun koti-irtaimisto on vakuutettuna Loisto Kotivakuutuksella, ulkomailla matkatavaroille aiheutuneet vahingot korvataan aina ilman omavastuuta.

5.4.5 Poikkeavat omavastuut

Omavastuuta ei vähennetä

- vahingon rajoittamis- ja torjumiskustannuksista
- ehtokohdassa 3.5.4 ja 3.6.3 tarkoitetuista välttämättömyystarvikkeiden hankinta- ja matkatavaroiden etsimiskustannuksista
- jos vakuutettuun kohteeseen asennettu hälytinaliteisto (lukuun ottamatta palovarointinta) on toiminut asianmukaisesti ja oleellisesti vähentänyt vahingon määrää tai jos huoneistoon on murtauduttu varmuuslukolla lukitun oven kautta
- jos ajoneuvoon on murtauduttu ja ajoneuvohälytintä on toiminut asianmukaisesti ja oleellisesti vähentänyt vahingon määrää
- uuden ylijännitesuojan hankintakustannuksista, jos sähkölaitetta suojannut ylijännitesuoja on rikkoutunut ukkosen tai muun ylijännitteen seurauksena
- jos kylmälaitteen, astian- tai pyykinpesukoneen alle laitettu turvakaukalo on toiminut asianmukaisesti ja oleellisesti vähentänyt vahingon määrää
- perämööttöriin varkaudessa, jos mööttöri oli lukittuna hyväksytyllä perämööttöriinlukolla.

Korotetut omavastuut

- Toiselle vuokratun rakennuksen tai rakennuksen osan vahingoissa vähennetään rakennuksen omavastuu kaksinkertaisena.
- Rankkasade-, vesistö- tai merivesitulvasta aiheutuneista vahingoista vähennetään kohteelle valittu omavastuu kaksinkertaisena, kuitenkin enintään 2 000 euroa.
- Tilapäisen asumisen kustannuksia korvattaessa vähennetään 10 %:n lisäomavastuu.
- Rakennuksen putkiston jäätymisestä aiheutuneissa vahingoissa vähennetään perusomavastuun jälkeen 20 %:n lisäomavastuu, jos vahinko on aiheutunut muusta syystä kuin lämmityslaitteen rikkoutumisesta tai sähkönsyötön keskeyttämisestä. Omavastuun määrä on kuitenkin enintään 2 000 euroa.

5.4.6 Omavastuun ja muiden vähennysten vähentämisyjärjestys

Omvastuut ja muut näissä ehtoissa tai yleisissä sopimusehdoissa mainitut vähennykset lasketaan vahingon määrästä seuraavassa järjestyksessä:

1. mahdollisen veron määrä
2. omaisuuden ikään perustuva vähennys (ikävähennys)
3. omavastuu
4. korvauksen mahdollinen alennus (esim. laiminlyönti suoje-
luohjeiden noudattamisessa tai alivakuutus).

5.5 Korvauksen suorittamisen vaihtoehdot

5.5.1 Rahakorvaus ja sen vaihtoehdot

Esinevahinko korvataan ensisijaisesti korjauskustannusten mukaan.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus korvata vahingoittunut omaisuus joko uudelleen rakennuttamalla, korjauttamalla, hankkimalla uutta vastaavaa omaisuutta tai maksamalla rahakorvaus.

Rahakorvauksen määrä lasketaan siitä hinnasta, jolla vakuutusyhtiö voisi hankkia tilalle vastaavanlaisen esineen. Hankintahinnasta vähennetään omaisuuden ikään perustuvat vähennykset ja omavastuu.

5.5.2 Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus

Vahingosta maksetaan jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus, kun omaisuuden päivänarvo on vähintään puolet jälleenhankinta-arvosta.

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus edellyttää, että vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vahingosta joko korjataan tai samalle sijaintipaikalle rakennetaan tai irtaimen omaisuuden tilalle hankitaan uutta samanlaatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta. Jos rakentaminen viivästyy viranomaisten toimenpiteen johdosta, viivästysaika lisätään kahden vuoden määräaikaan.

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus maksetaan seuraavasti:

- ensin maksetaan päivänarvon mukainen korvaus
- jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotus maksetaan jälleenhankinta-arvon edistymisen mukaan, kun vakuutusyhtiö on saanut selvityksen edellä mainituista jälleenhankintatoimenpiteistä ja päivänarvon mukainen korvaus on käytetty jälleenhankintaan
- jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus maksetaan enintään toteutuneiden kustannusten mukaisena.

Oikeus jälleenhankinta-arvon mukaiseen korvaukseen on vain vakuutusnottajalla tai sillä, jonka hyväksi vakuutus on voimassa. Oikeutta ei voi siirtää.

5.5.3 Omaisuuden lunastaminen

Vakuutusyhtiöllä on oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa jäännösarvosta. Tässä tapauksessa omaisuuden arvo arvioidaan korvauksen laskentaa koskevan kohdan 5.3 mukaan.

Jos vakuutettu saa menetettyä omaisuuttaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, on hänen viipymättä joko luovutettava omaisuus vakuutusyhtiölle tai palautettava vakuutuksesta saatu korvaus.

5.5.4. Korvaus kiinnitetystä omaisuudesta

Jos vahingoittuneeseen omaisuuteen on vahvistettu kiinteistökiinnitys, joka on velan vakuutena, maksetaan korvaus ensisijaisesti kiinnityksenhaltijalle. Korvaus voidaan kuitenkin maksaa

kiinnityksenhaltijan sijaan vakuutetulle, jos kiinnityksenhaltija on antanut tähän suostumuksen tai vakuutetulla on oikeus korvaukseen Maakaaren säännösten perusteella (Maakaari 17 luku 8 §).

6 Indeksitarkistukset

Vakuutuksen enimmäiskorvausmäärä, vakuutusmäärä ja vakuutusmaksu tarkistetaan vuosittain vakuutuskauden vaihtuessa elinkustannusindeksillä. Indeksiin sidotuissa vakuutuksissa noudatetaan seuraavia sääntöjä:

Täysarvovakuutuksessa indeksiin tarkastusluku on vakuutuskirjaan merkittyä vakuutuskauden alkamiskuukautta edeltäneen kalenterivuoden kesäkuun elinkustannusindeksi. Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä.

Indeksillä tarkistettu vakuutuskauden vakuutusmaksu ja enimmäiskorvausmäärä ovat yhtä monta prosenttia edellisen vakuutuskauden vakuutusmaksusta ja enimmäiskorvausmäärästä kuin tarkistushetken indeksi on edellisen vakuutuskauden tarkistusindeksistä.

Vakuutusmääräisessä vakuutuksessa tarkistusindeksi on vakuutuskirjaan merkittyä vakuutuskauden alkamiskuukautta neljä kuukautta aikaisemman kalenterikuukauden elinkustannusindeksi. Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä.

Indeksillä tarkistettu vakuutuskauden vakuutusmäärä ja -maksu ovat yhtä monta prosenttia edellisen vakuutuskauden vakuutusmäärästä ja maksusta kuin tarkistushetken indeksi on edellisen vakuutuskauden tarkistusindeksistä. Vakuutusmäärä vahinkohetkellä on yhtä monta prosenttia vakuutuskirjaan merkitystä vakuutusmäärästä kuin vahinkokuukautta neljä kuukautta aikaisemman kalenterikuukauden indeksi on tarkistushetken indeksistä.

7 Suojeluohjeet

Suojeluohjeet ovat ohjeita varoimenpiteistä, joilla vahingon syntyminen pyritään estämään ja vahingon laajuutta rajoittamaan.

Vakuutuksenottajan, vakuutetun ja häneen samastettavan henkilön tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa, yleisissä sopimusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos suojeluohjeita ei noudateta, vakuutuskorvausta voidaan yleisten sopimusehtojen kohdan 6. mukaan alentaa tai evätä kokonaan.

7.1 Palovahinkojen torjunta

7.1.1 Yleinen paloturvallisuus

1. Viranomaisen antamia paloturvallisuusohjeita ja määräyksiä on noudatettava.
2. Rakennusta tai sen osaa saa käyttää vain sille suunniteltuun ja rakennusluvan mukaiseen käyttötarkoitukseen. Rakennukselle tulee olla tehtynä viranomaisen hyväksymä käyttöönottotarkastus.
3. Asuinhuoneistossa, asuin- ja huvilarakennuksessa sekä tiloissa, joissa yövytään, kuten rantasaunoissa ja aitoissa, tulee olla jokaisessa kerroksessa palovarointinstandardin mukainen toimintakuntainen palovarointin. Palovarointimia tulee olla vähintään 1 kpl jokaista alkavaa 60:ta m² kohden. Palovarointimen toimintakunto on varmistettava säännöllisellä testauksella (Pelastuslaki 379/2011).
4. Palon leviämistä rajoittavien rakennusosien ja turvalaitteiden, kuten palo-ovien, paloa osastoivien rakenteiden tai palovarointimien käytöstä, kunnossapidosta ja toimintavarmuudesta tulee huolehtia, jotta suunniteltu paloa ehkäisevä ja palon leviämistä rajaava toimivuus saavutetaan (Pelastuslaki 379/2011).

5. Tupakanpolitto ja avotulen teko on kielletty tiloissa, joissa säilytetään herkästi syttyviä aineita tai materiaaleja. Tupa-koitaessa on huolehdittava savukkeen turvallisesta sammuttamisesta. Vuoteessa ja sohvalla tupakointi on kielletty.
6. Takan avotulta, kynttilää ja ulkona olevaa avotulta saa polttaa vain valvotusti. Ulkotulua ja kynttilöitä saa polttaa vain palamattomalla alustalla ja riittävän etäällä syttyvästä materiaalista. Huoneistosta poistuttaessa ja nukkumaan mentäessä tuli on sammutettava huolellisesti (Pelastuslaki 379/2011).
7. Kulotukseen tai muuhun ulkona olevan avotulen tekoon ei saa ryhtyä metsäpalovaroituksen tai ruohikkopaloväärän ollessa voimassa (Pelastuslaki 379/2011). Kulotukseen tai muuhun avotulen tekoon ei myöskään saa ryhtyä ilman riittävää valvontaa taikka 30:a metriä lähempänä rakennuksista tai varastoidusta palavasta materiaalista kuten polttopuista. Kulotuksessa on varauduttava puuskittaisen tuulen synnyttämään palon riistäytymiseen riittävällä alkusammutuskalustolla ja miehityksellä. Kulotuksen jälkeen paloaluetta on jälkivartioitava vähintään tunnin ajan.
8. Sähköliettä tulee käyttää valvotusti. Huoneistosta poistuttaessa ja nukkumaan mentäessä on varmistettava, että palovaarallisista kottilouskoneista kuten liedestä ja silitysraudasta on virta katkaistu. Syttyviä esineitä ei saa säilyttää liedellä tai sen välittömässä läheisyydessä. Liesituulettimen suodattimen säännöllisestä puhdistuksesta on huolehdittava.
9. Kylmälaitteiden riittävästä ilmanvaihdosta ja sijoituksesta tulee huolehtia valmistajan asennusohjeiden mukaisesti. Laitteen takapinnalle sekä kompressorin päälle kertynyt pöly tulee poistaa säännöllisesti.
10. Pesukonetta tulee käyttää valvotusti. Pesukoneen ja kuivauskaapin ilmanvaihtoa ei saa estää ja niiden suodattimet tulee puhdistaa valmistajan ohjeiden mukaisesti ja säännöllisesti ylikuumentamisen estämiseksi.
11. Kiukaan, hormin ja tulisijan valmistajan asennusohjeita ja ilmoittamia suojaetäisyyksiä palaviin materiaaleihin tulee noudattaa.
12. Vaatteiden tai muun palavan materiaalin kuivattaminen ja säilyttäminen kiukaan yläpuolella tai sen välittömässä läheisyydessä sekä sähköpattereilla on kielletty.
13. Jäätynyttä putkia ja syttyvää materiaalia ei saa sulattaa avotulta tai kuumailmapuhallinta käyttäen (Pelastuslaki 379/2011).

7.1.2 Palavien nesteiden ja nestekaasun käyttö ja säilytys

1. Palavien nesteiden ja nestekaasun käytössä ja säilytyksessä ei saa ylittää palavista nesteistä ja nestekaasusta annettujen asetusten määriä (Asetus vaarallisten kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista 855/2012).
2. Palavia kaasuja, palavia nesteitä ja nestekaasua ei saa säilyttää yhteisessä kellari- tai ullakkotilassa, joka on tarkoitettu asuntokohtaisen talousirtaimiston säilyttämiseen.

7.1.3 Nuohous, tulisijat ja lämmityslaitteet

1. Tulisijojen ja hormien käyttöturvallisuutta on valvottava. Rakennuksen omistajan tai haltijan tulee huolehtia hormien säännöllisestä nuohouksesta viranomaisten antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti:

- Kiinteällä polttoaineella (esim. puu ja hake), useammilla polttoaineilla sekä kevyt- tai raskasöljyllä toimivia tulisija on nuohottava kerran vuodessa.
- Ympärivuotisessa käytössä olevan vapaa-ajan asunnon tulisijat on nuohottava kerran vuodessa. Muun vapaa-ajan asunnon tulisijat on nuohottava kerran kolmessa vuodessa.

Lakisääteisen nuohouksen saa tehdä vain viranomaisen hyväksymä nuohooja tai nuohousliike. Jos rakennuksen tulisijat ja hormit ovat olleet yli kolme vuotta käyttämättä tai niiden käyttötarkoitus muuttuu, on nuohoojan tarkastettava ja nuohottava ne ennen niiden käyttöönottoa (Pelastuslaki 379/2011).

2. Tulisijasta poistettu tuhka on säilytettävä kannellisessa ja palamattomassa astiassa erillään rakennuksesta palamattomalla alustalla.

3. Nokipalon jälkeen on nuohooja pyydettävä välittömästi tarkastamaan tulisija ja savuhormi. Savuhormien on täytettävä Suomen rakentamismääräyskokoelman vaatimukset (E3 Pienten savupiippujen rakenteet ja paloturvallisuus).
4. Kiukaan, tulisijojen ja savupiippujen valmistajien ja viranomaisten antamia suojaetäisyyksiä ja asennus- sekä rakentamishojeita on noudatettava. Tulisijan ja savupiipun lämpötilaluokkien yhteensopivuus on aina varmistettava.
5. Lämmityslaitteiston valmistajan tai toimittajan antamia käyttö- ja hoito-ohjeita on noudatettava.
6. Kiinteää polttoainetta (puu, hake, turve, olki, vilja, pelletti jne.) käyttävän lämmityskattilalaitteiston tulee olla pelastusviranomaisen tarkastama. Öljylämmityslaitoksen tulee olla pelastusviranomaisen katsastama.

7.1.4 Tulityöt

Moottoriajoneuvo- tai irtaimistosuojassa ei saa tehdä tulitöitä. Tulitöitä ovat työt, joissa esiintyy kipinöintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joista aiheutuu palonvaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. hitsaustyöt, polttoleikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

Tulitöiden tekeminen on sallittua tilapäisellä tulityöpaikalla silloin, kun tulityön tekijällä on voimassa oleva tulityökortti ja noudatetaan seuraavia turvamääräyksiä:

1. Tulitöiden tekemisessä on aina noudatettava erityistä varovaisuutta.
2. Ennen tulityöhön ryhtymistä syttyvät aineet, materiaalit ja laitteet on poistettava tai suojattava.
3. Tulityöpaikalle on varattava vähintään kaksi 43A 183 B-C teholuokan (12 kg A-BIII-E) käsiammutinta. Näistä toisen käsiammuttimen voi korvata pikapalopostilla tai kahdella 27A 144BC teholuokan (6 kg A-BIII-E) käsiammuttimella.
4. Tulitöitä tehtäessä on järjestettävä palovartiointi työn ajaksi ja työn lopettamisen jälkeen vähintään yhden tunnin ajaksi.

(Pelastuslaki 379/2011)

7.1.5 Sähköturvallisuus

1. Sähkötöitä ovat sähkölaitteistojen asennustyöt sekä sähkölaitteiden ja -laitteistojen korjaus- ja huoltotyöt. Sähkötöitä saavat tehdä vain lain, asetuksen ja viranomaismääräysten edellytykset täyttävät henkilöt ja yritykset. Vakuutusnot-tajan tulee huolehtia, että sähkölaitteiston rakentaja tekee käyttöönotto-tarkastuksen, laatii siitä pöytäkirjan ja luovuttaa sen vakuutusnot-tajan haltuun (Sähköturvallisuuslaki 410/1996 19§).
2. Sähkölaitteiston haltijan on huolehdittava siitä, että havaitut puutteet, kuten vialliset valaisimet, lämmittimet ja muut sähkölaitteet on korjattava välittömästi.
3. Jos kiinteistön sähköverkkoa käytetään sähköautojen lataukseen, on ennen toiminnan aloittamista tarkistettava olemassa olevien asennusten soveltuvuus. Latauslaitteet on huollettava säännöllisesti. Tarkastuksista on esitettävä sähköasennusliikkeen kirjallinen todistus pyydettyä.

7.2 Murto- ja varkausvahinkojen torjunta

1. Irtaimistoa on säilytettävä suojaavasti suljetussa säilytystilassa lukuun ottamatta tavanomaisesti ulkona pidettävää koti-irtaimistoa, kuten piha- ja puutarhakalusteita sekä piha-grilliä. Säilytystilojen rakenteiden, seinien, lattian ja katon tulee antaa riittävä suoja murtautumista vastaan. Samoin ikkunoiden, ovien ja muiden sisäänkäynteiden tulee olla varkauden ja murtautumisen varalta suojaavasti suljetut sekä lukossa, siten, ettei säilytystilaan voida tunkeutua rakenteita tai lukkoja vahingoittamatta tai käyttämättä väkivaltaa.
2. Avaimia ei saa jättää eikä piilottaa asunnon tai säilytystilojen läheisyyteen. Lukko on vaihdettava tai sarjoitettava uudelleen, jos avain joutuu ulkopuolisten haltuun.
3. Kun omaisuutta säilytetään ns. yhteistiloissa, joihin esimerkiksi taloyhtiön asukkaat pääsevät, on omaisuuden oltava lukittuna.

4. Asuntokohtaisessa kellari- tai ullakovarastossa tai autotallissa ei saa säilyttää arvokasta tai varkausaltista omaisuutta, kuten optisia tai elektronisia laitteita, taide-esineitä, koruja tai turkkisia.
5. Polkupyörän on oltava lukittuna.
6. Ampuma-aseet ja -tarvikkeet tulee säilyttää lukitussa asekaapissa (Sisäministeriön asetus 163/2002).
7. Vene tulee lukita säilytyksen ajaksi vahvaan kiinteään rakenteeseen tai kiinnityspaikkaan. Perämoottori on lukittava veneen perälautaan lukolla.
8. Moottorikäyttöiset laitteet, kuten puutarhatraktori ja päältä ajettava ruohonleikkuri, tulee säilyttää lukitussa suojassa tai niissä tulee olla käytön estämiseen ohjaus-, vaijeri-, ketju- tai jarrulukitus.
9. Mukana olevaa omaisuutta on valvottava varkauksien varalta. Valvonnalla tarkoitetaan sellaista näköyhteyttä omaisuuteen, että vakuutettu tai joku muu hänen lukuunsa voi puuttua tilanteeseen, jos asiaan kuulumattomat koskevat omaisuuteen.
10. Hotellihuoneeseen tai vastaaviin majoitustiloihin ei saa jättää koruja, rahaa tai muita arvokkaita varkausalttiita esineitä, ellei niitä säilytetä erikseen lukittavassa tilassa, kuten matkalaukussa tai tallelokerossa.
11. Rahat ja varkausaltis omaisuus, kuten korut ja kellot sekä optiset ja elektroniset laitteet on kuljetettava yleisissä kulkuneuvoissa käsimatkatavarana.
12. Kun pysäköidyssä autossa, matkailu- tai muussa perävauunussa tai veneessä säilytetään arvokasta tai varkausaltista omaisuutta, kuten optisia tai elektronisia laitteita ja arvoesineitä, on ovien (perävauunussa kuomun) oltava lukittuna ja lisäksi omaisuuden joko peitettynä tai muuten piilossa.
13. Pankki- ja luottokorttia ja niiden tunnuslukuja ei saa säilyttää lähekkäin, kuten samassa laukussa, lompakossa tai laatikossa. Pankki- tai luottokortti on välittömästi suljettava, jos se joutuu ulkopuolisen haltuun. Pankki- tai luottokorttia käytettäessä tunnusluku on suojattava siten, ettei tunnusluku joudu ulkopuolisten tietoon.

7.3 Vuotovahinkojen ja luonnonilmiöiden aiheuttamien vahinkojen torjunta

1. Vesijohtoverkkoa on hoidettava huolellisesti ja suojeltava jäätymiseltä. Putkistojen jäätyksen estämiseksi tulee kylminä vuodenaikoina huolehtia siitä, että kaikissa huone-tiloissa on vähintään + 12 °C:n lämpötila ja huone-tilojen välillä on riittävä ilmankierto. Lisäksi on huolehdittava riittävästä valvonnasta sääolosuhteet huomioiden. Rakennuksen pääasiallisena lämmönlähteenä ei talvikautena voida pitää ilmalämpöpumppua. Johtoverkko ja siihen liittyvät laitteet on tyhjennettävä vedestä, kun rakennus jätetään kylmänä vuodenaikana ilman edellä mainittua riittävää lämmitystä ja valvontaa.
2. Päävesihana on suljettava välittömästi, kun havaitaan vuotovahinko tai epäillään sitä. Kun rakennus on asumattomana yli viikon pituisen ajan, on pois lähtiessä pääsulkuventtiili suljettava tai käyttövesipumppu kytkettävä pois käytöstä.
3. Vesihana, johon on liitetty puutarhaletku, on suljettava aina käytön jälkeen.
4. Astian- ja pyykinpesukoneen liitännän on oltava valmistajan tai maahantuojan sekä viranomaisten antamien määräysten ja ohjeiden mukainen. Pesukoneen toimintaa on valvottava. Sitä ei saa jättää päälle, kun asunnosta poistutaan. Pesukoneen hana on suljettava aina käytön jälkeen.
5. Pesukoneen tai kylmälaitteen alle on laitettava turvakaukalo, jos tilassa ei ole lattiakaivoa tai lattian rakenne on sellainen, ettei mahdollista vuotoa voi välittömästi havaita.
6. Sade- ja salamisvesien eli hulevesien kulkeutuminen rakennukseen on estettävä vesieristyksin ja hulevesipoistojärjestelmillä, joita ovat pihamaan kallistukset rakennuksesta pois päin, tontin ojat, salaojat ja sadevesikaivot sekä pumpaamot.
7. Tontti on liitettävä kunnalliseen hulevesiverkostoon, mikäli sellainen on alueella.
8. Tontin ojat ja salaojat on pidettävä toimintakunnossa. Toimintakunto on varmistettava vuosittain. Viemärijärjes-

telmä on pidettävä toimintakunnossa ja viemäripumppujen kunnossapidosta on huolehdittava.

9. Kosteus- ja kastumisvahingoille altis omaisuus on kellarivarastossa sijoitettava vähintään 10 cm:n korkeudelle lattian pinnasta.
10. Pohjavesialueilla sijaitsevien rakennusten maanalaiset teräsöljysäiliöt ja niihin liittyvät putkistot on tarkastettava viiden vuoden välein tai useammin ja muut kuin metallisäiliöt 10 vuoden välein tai useammin.
11. Öljysäiliöiden säännöllisestä kunnossapidosta on huolehdittava ja viranomaisten ympäristösuojelumääräyksiä on noudatettava. Tarkistuksissa on käytettävä Turvatekniikan keskuksen hyväksymiä määräaikaistarkastusliikkeitä. Käytöstä poistetuista lämmitysöljysäiliöistä on poistettava lämmitysöljy, laitteistot on tehtävä vaarattomiksi ja täyttöputki on välittömästi tulpattava.

7.4 Omaisuuden suojaaminen

1. Kuljetettavana oleva omaisuus on pakattava tälle tavaralle sopivalla tavalla niin, että se kestää tavanomaiset sään ja kuljetuksen rasitukset. Helposti rikkoutuvat esineet, kuten kamerat, tietokoneet ja lasiesineet tulee kuljettaa yleisissä kulkuneuvoissa käsimatkatavarana.
2. Nesteet sekä tahraavat ja syövyttävät aineet on pakattava niin suojaavasti, ettei niillä vuotaessaan tai pullon rikkoutuessa ole mahdollisuutta aiheuttaa vahinkoa muille matkatavaroille, kun omaisuutta annetaan kuljetettavaksi tai ulkopuolisen käsiteltäväksi.
3. Tietokoneet, matkapuhelimet ja vastaavat mukana kuljetettavat elektroniset laitteet on kuljetettava asianmukaisesti suojattuna siten, etteivät ne pääse kastumaan, hankaantumaan tai muutoin kolhiintumaan rikki.
4. Juomat on pidettävä niin etäällä tietokoneista, matkapuhelimista, kannettavista soittimista tai vastaavista elektronisista laitteista, etteivät ne kaatuessaan voi vahingoittaa niitä.

7.5 Rakennus- ja korjaustyöt

1. Rakenteilla tai korjausrakentamisen kohteena olevaan rakennukseen asennettavat, varkaudelle alttiit rakennusmateriaalit ja tarvikkeet sekä työmaalla käytettävät työvälineet tulee säilyttää siten, ettei säilytystilaan voida tunkeutua rakenteita tai lukkoja vahingoittamatta tai käyttämättä väkivaltaa.
2. Ennen kaivutöihin ryhtymistä on selvitettävä työalueella olevien kaapelien ja putkien sijainti.
3. Jos rakennus- tai korjaustyöissä suoritetaan tulitöitä (katso kohta 7.1.4 Tulityöt), tulee tällöin noudattaa kyseisiä tulityöhjeitä.
4. Rakennustyömaalla käytettäviä lämmityslaitteita ja valaisimia tulee käyttää laitteen valmistajan käyttö- ja turvallisuusohjeiden mukaisesti ja suojaetäisyyksiä syytyviin materiaaleihin tulee noudattaa.
5. Rakennus- ja korjaustyöiden aikana on huolehdittava muuttuvien sääolosuhteiden vuoksi keskeneräisten rakenteiden suojauksesta ja tilapäislämmityksen riittävydestä. Kevyt-suojapeitteet eivät sovellu kattorakenteiden suojaukseen vaan suojapeitteiden on oltava polyesteri- ja verkkokangasta, PVC- päällysteistä tekokuitukangasta tai polyeteeni-muovia.

8 Vastuuvakuutus

8.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vastuuvakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvissa tapauksissa

- korvata toiselle aiheutuneet henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa
- selvittää vakuutetulle esitettyjen korvausvaatimusten peruste ja määrä
- hoitaa oikeudenkäynti, jos korvausvaatimus joutuu oikeuskäsittelyyn.

8.2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutusnottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Jakamattoman kuolinpesän vakuutuksessa vakuutettuina ovat

- henkilöt, jotka vakuutusnottajan kuollessa asuivat vakinaisesti hänen kanssaan yhteisessä taloudessa, ellei heillä ole omaa vakuutusta
- muut pesän osakkaat tällä vakuutus sopimuksella vakuutetun kiinteistön tai irtaimiston omistamiseen, hallintaan tai käyttämiseen liittyvissä vakuutustapahtumissa.

Vakuutetun vakituksena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriviranomaisen rekisteriin merkittyä osoitetta.

8.3 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa, Suomen rajojen ulkopuolella kuitenkin enintään 12 kuukautta matkan alkamisesta.

8.4 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

8.4.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan yksityishenkilönä toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloaikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

8.4.1.1 Lapsen aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka aiheuttaa vakuutettu lapsi, jota vahingon sattuessa ei ikänsä puolesta ole pidettävä korvausvelvollisena.

Vahinko korvataan siinä laajuudessa kuin sen olisi aiheuttanut lapsi, joka on saavuttanut korvausvelvollisuuden syntymistä edellyttävän alimman iän.

Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille, jonka hoidettavana lapsi vahingon sattuessa oli.

8.4.1.2 Koiran aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun tuottamuksesta riippumatta vakuutetun omistaman koiran aiheuttama henkilövahinko sekä vahinko, jonka koira aiheuttaa välittömässä yhteydessä moottoriajoneuvon kanssa. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, josta koiran hoitaja tai joku muu kuin vakuutettu on korvausvastuussa, eikä myöskään vahinkoa, joka aiheutuu koiran hoitajalle tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvalle henkilölle.

8.4.2 Korvausrajoitukset

8.4.2.1 Itselle tai työntekijälle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselleen, muulle vakuutetulle tai oikeushenkilölle, jonka määräysvallasta vakuutetuilla yhteensä on yli puolet
- vakuutetun työntekijälle tai tähän rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan vahingosta korvausta lakisääteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

8.4.2.2 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

8.4.2.3 Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai sen olisi pitänyt olla vakuutetun tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

8.4.2.4 Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

Vakuutus kattaa kuitenkin korvausvastuun, joka vakuutetulle aiheutuu hänen ja hänen perheensä vakituksena tai vapaa-ajan asuntona käytetyn osake- tai vuokrahuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetun vakituisen tai vapaa-ajan asunnon tai matkalla käyttämänsä majoitustilan pinnoitteille
- omaisuudelle, josta vakuutettu on huoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden omistajana asunto-osakeyhtiölain mukaan kunnossapitovastuussa
- huoneiston huonosta hoidosta, kulumisesta tai muusta ei-äkillisestä syystä
- omakotalololle tai muulle vastaavalle vakuutetun asuin- ja vapaa-ajan käytössä olevalle rakennukselle.

8.4.2.5 Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- tai vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutetun toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen teon luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin huolehdittavana.

8.4.2.6 Kiinteistön tai osakehuoneiston omistaminen ja hallinta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu kiinteistön tai osakehuoneiston omistamisesta, hallinnasta tai kunnossapidosta. Tämän kohdan rajoitusta ei sovelleta vakuutetun vakinaiseen asuntoon eikä hänen omassa käytössään olevaan Suomessa sijaitsevaan vapaa-ajan asuntoon.

Siltä osin kuin vahinko aiheutuu ehtokohdissa 8.4.2.4 ja 8.4.2.5 tarkoitettulle omaisuudelle, sovelletaan kyseisiä ehtokohtia.

8.4.2.7 Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaisesta liikenteeseen käyttämisestä.

8.4.2.8 Vesi- ja ilma-alus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- rekisteröitävän aluksen, rekisteröitävän veneen tai muun moottorikäyttöisen vesikuluneuvon käytöstä
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutettu on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

8.4.2.9 Pohjavesi sekä louhinta-, paalutus- ja räjäytystyö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- pohjaveden korkeuden muuttumisesta
- vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritetusta louhinta-, paalutus- tai räjäytystyöstä taikka siitä aiheutuvasta maan painumasta tai siirtymästä.

8.4.2.10 Ympäristövahingot sekä kosteudesta ja tulvimisesta aiheutuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maaperään, rakennukseen, vedenottamoon, järveen tai muuhun vesialueeseen tai pohjaveteen
- melusta, tärinästä, säteilystä, lämmöstä, hajusta, valosta tai muusta vastaavasta häiriöstä
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta
- kosteudesta
- sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on vakuutetun satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutetun korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

8.4.2.11 Ansio- tai elinkeinotoiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässä toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa taikka työharjoittelussa, tai joka aiheutuu vakuutetun ansiotoimintaan tai työharjoitteluun liittyvälle omaisuudelle.

8.4.2.12 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu on aiheuttanut tahallaan. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin alle 12-vuotiaan vakuutetun tahallaankin aiheuttama vahinko.

Korvausta voidaan alentaa tai evätä se kokonaan, jos vakuutettu on aiheuttanut vahingon

- törkeällä huolimattomuudella
- ollessaan alkoholin tai huumausaineen vaikutuksen alaisena niin, että tämä seikka on oleellisesti vaikuttanut vahingon syntyyn tai määrään.

8.4.2.13 Tappelu, pahoinpitely tai muu rikos

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu tappelun, pahoinpitelyn tai muun rikoksen yhteydessä.

8.4.2.14 Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

8.5 Vahingon selvittäminen

8.5.1 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

Vakuutusyhtiö selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta, omavastuun ylittävästä vahingosta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutusyhtiö on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään enimmäiskorvausmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutettu tähän suostu, vakuutusyhtiö ei ole velvollinen maksamaan enempää korvausta. Vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen korvaamaan asiasta vakuutetulle tehdyn ilmoituksen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan lisäselvityksiä asiassa.

8.5.2 Vakuutetun velvollisuudet

Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että vakuutusyhtiölle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen. Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido vakuutusyhtiötä, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikea.

Vakuutettu on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn (ks. yleiset sopimusehdot, kohta 11.1)
- esittämään vakuutusyhtiölle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutetun saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä vakuutusyhtiölle. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

8.6 Korvaussäännökset

8.6.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjan ja erityisehtojen mukaisin rajoituksin se vahingonkorvaus, jonka vakuutettu on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

8.6.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vahingon välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia sen torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. yleiset sopimusehdot, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset korvataan vakuutuksesta.

8.6.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata sellaisia vakuutetulle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutettu on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole vakuutusyhtiön kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja vaatimus perusteiltaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, hoitaa vakuutusyhtiö vakuutetun puolesta oikeudenkäynnin ja maksaa tästä aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset oikeudenkäyntikulut. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korvataan oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettun työn määrä ja laatu.

8.6.4 Vakuutusmäärä

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan niiden kohdistuneen siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

8.6.5 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

8.6.6 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

8.6.7 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säädökset.

9 Oikeusturvavakuutus

9.1 Vakuutuksen tarkoitus

Oikeusturvavakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 9.4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

Vakuutus koskee vakuutettua yksityiselämään liittyvissä asioissa.

9.2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Jos vakuutuksenottaja on kuollut vakuutuskauden aikana, vakuutettuina ovat henkilöt, jotka vakuutuksenottajan kuollessa asuivat vakinaisesti hänen kanssaan yhteisessä taloudessa, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

Vakuutetun vakituksena asuinpaikkana pidetään väestökisteri- viranomaisen rekisteriin merkittyä osoitetta.

9.3 Tuomioistuimet ja voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta Suomessa tai muissa Pohjoismaissa syntyneissä vakuutustapahtumissa, jotka voidaan välit-

tömästi saattaa Suomessa käsiteltäväksi kärjäoikeudessa tai vastaavassa pohjoismaisessa tuomioistuimessa. Lisäksi edellytetään, että ne seikat, joihin vakuutustapahtuma perustuu, ovat syntyneet Pohjoismaiden alueella.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa, ympäristölupa- virastossa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa tai Euroopan unionin tuomioistuimessa.

Matkaoikeusturva

Jos vakuutussopimukseen on liitetty matkaoikeusturva, laajentaa se oikeusturvavakuutuksen voimassaoloaluetta kaikkialle maailmaan kohdassa 9.3 mainittuja tuomioistuimia koskevin rajoituksin.

Vakuutettu voi käyttää matkaoikeusturvavakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi saattaa Suomessa kärjäoikeuden tutkittavaksi taikka vastaavien ulkomaisten tuomioistuinten käsiteltäväksi vakuutuksen voimassaoloalueella.

Vakuutusturva koskee vakuutettua matkustajan ominaisuudessa yksityiselämään liittyvissä asioissa, jotka ovat sattuneet matkalla ja liittyvät matkaan ja matkustamiseen.

Matkaoikeusturva on voimassa Suomesta alkavilla, enintään kolmen kuukautta kestäville matkoilla.

Matkaoikeusturvavakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Vakuutustapahtuma on sattunut vakuutuksen voimassaoloaikana, jos riita, vaatimus tai syyte perustuu tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen, joka on syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

Matkaoikeusturvasta ei korvata vakuutusehtojen kohdan 9.5 rajoitusten lisäksi kuluja riita-, rikos- ja hakemusasioissa, jotka liittyvät kiinteistön, huoneiston, veneen, moottoriajoneuvon tai eläimen kauppaan.

Muilta osin sovelletaan oikeusturvavakuutuksen ehtoja.

9.4 Korvattavat vakuutustapahtumat

9.4.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on

riita- ja hakemusasiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty todisteellisesti perusteen tai määrän osalta.

rikosasiassa

- asian vireille tulo tuomioistuimessa, kun vakuutettu on asianomistajana
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut kärjäoikeuden kansliaan. Syytettä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

9.4.2 Vakuutuksen voimassaoloaika

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos vakuutus on ollut vakuutustapahtuman sattuessa voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta,

tulee niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikana luetaan kuuluvaksi kaikki se aika, jonka tämä vakuutus yksin tai peräkkäin yhdessä muiden päättäneiden vastaavansisältöisten oikeusturvavakuutusten kanssa on vakuutetun osalta ollut yhtäjaksoisesti voimassa yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä. Jos vakuutusta- pahtuman sattuessa on voimassa useampia oikeusturvavakuutuksia, vakuutuksen voimassaoloaikana luetaan kuitenkin vain tämä vakuutus.

Vakuutusturvan laajennukset ovat voimassa muutospäivämäärän jälkeen syntyneissä vakuutustapahtumissa sillä edellytyksellä, että myös vakuutustapahtuman peruste on syntynyt vakuutukseen tehdyn laajennuksen aikana.

9.4.3 Yksi vakuutustapahtuma

Asiat katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

9.5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

1. jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
2. joka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi
3. joka liittyy
  - sijoitustoimintaan tai
  - yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100 000 euroa
4. joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
5. joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan
6. joka liittyy muuhun kiinteistöön, kiinteistön osaan, rakennukseen, osake- tai vuokrahuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan, Pohjoismaissa sijaitsevaan vapaa-ajan asuntoon. Vakuutetulle aiheutuvia kuluja ei korvata kiinteistön, rakennuksen tai huoneiston vuokraamiseen liittyvässä asiassa, jossa vakuutettu on asianosaisena vuokranantajan ominaisuudessa
7. jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
8. jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina
9. joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta
10. jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä tai yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta, jonka asianomistaja on tällaisen syytteen vireillä ollessa esittänyt syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan. Jos syyttäjä on jättänyt syytteen vakuutettua vastaan nostamatta sitä koskevien erityissäännösten perusteella, vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja ei korvata myöskään siinä tapauksessa, että asianomistaja vaatii vakuutetulle rangaistusta
11. joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella

12. joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
13. joka koskee lähestymiskieltoa
14. joka koskee avioeroa, rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avio- liitonomaisen yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia
15. joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen tai asumiseen. Vakuutuksesta ei korvata myöskään näihin asioihin liittyvää täytäntöönpanoa.
16. jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai -selvittäjän määräämisestä taikka tehtävästään vapauttamisesta.
17. joka liittyy yhteisomistussuhteeseen tai sen purkamiseen
18. josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuuvakuutuksesta tai moottoriajoneuvo- tai venevakuutuksen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta
19. joka liittyy konkurssiin
20. joka liittyy ulosottoon, ulosottolaissa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon
21. jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
22. jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
23. joka käsitellään ryhmäkanteena tai -valituksena.

9.6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

9.6.1 Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, hänen on ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle etukäteen ennen asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen syntymistä. Vakuutettu saa ilmoituksen tekemisen jälkeen vakuutusyhtiöltä korvauspäätöksen.

9.6.2 Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Jos vakuutettu käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä taikka ei käytä asiamiestä lainkaan, ei vakuutuksesta suoriteta korvausta.

Muilla kuin asianajajilla ja julkisilla oikeusavustajilla tulee olla lain edellyttämä lupa oikeudenkäyntiasiamiehenä ja avustajana toimimiseen.

9.6.3 Vakuutetun on käräjäoikeudessa pääkäsitellyyn edenneissä asioissa sekä välimiesmenettelyssä vaadittava vasta- puolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai luopuu siitä aiheuttomasti taikka ei suostu valittamaan tuomioistuimen oikeudenkäyntikuluja koskevasta tuomiosta, korvausta voidaan vakuutus- sopimuslain mukaan alentaa tai evätä se kokonaan.

Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) korvausta ei kuitenkaan tarvitse vaatia sovittelumenettelystä vakuutetulle aiheutuneiden kulujen osalta.

9.6.4 Vakuutetulla ei ole oikeutta hyväksyä asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti. Jos vakuutettu on itse maksanut asianajo- ja oikeudenkäyntikulujaan, maksettu määrä ei sido vakuutusyhtiötä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

9.7 Korvaussäännökset

9.7.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuutustahtumassa.

9.7.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

9.7.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

9.7.3.1 Riita- ja hakemusasiassa

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Kun asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on täytynyt.

Asiamiehen palkkiot ja kulut, jos edellä tässä kohdassa tarkoitettua riitaa on tuomioistuinmenettelyn sijasta käsitelty kuluttajariitalautakunnassa, vakuutuslautakunnassa tai muussa vastaavassa elimessä.

9.7.3.2 Rikosasiassa

Vakuutettu asianomistajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin kuin oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

Vakuutettu vastaajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kyse on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamasta syytteenä silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

9.7.3.3 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakekeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, purkanut tuomion tai palauttanut menetetyt määrääjän.

9.7.3.4 Yhteinen intressi

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

9.7.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

Korvattaviksi kustannuksiksi luetaan enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama kulumäärä, ellei tuomioistuin ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan. Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

Jos riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos riidan kohteena on toistuvaisluonteinen maksu, määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kerta-maksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksia.

9.7.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

1. vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja. Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut,
  - kun vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttaja-asiamies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää
  - kun vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua kuluttajavalituslautakunnan, vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian keskeisiltä osin on vakuutetulle myönteinen
2. tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia
3. vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä
4. oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
5. rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
6. kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
7. kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
8. kustannuksia oikeudenkäynnistä tai muutoksenhausta, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut

ilman, että vastapuoli on antanut siihen aihetta, taikka ovat muutoin tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin

9. välimiehen ja sovittelijan palkkiota ja kuluja
10. edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan ja pesänselvittäjän palkkioita ja kuluja
11. kustannuksia, jotka aiheutuvat julkisen oikeusavun hakemisesta.

9.7.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

1. Vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen vakuutetun asianajaja ja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen. Ellei erityisiä vastasyitä ole, suorittaa vakuutusyhtiö korvauksia myös oikeusasteittain. Lisäksi vakuutusyhtiö voi harkintansa mukaan poikkeuksellisesti suorittaa ennakkokorvausta oikeuskäsittelyn huomattavasti pitkittyessä.
2. Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, joka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai jonka vakuutetun vastapuoli on sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

3. Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 9.7.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vastapuolelta saatu kulukorvaus jaetaan vakuutusyhtiön ja vakuutetun kesken maksettujen kustannusosuuksien suhteessa.

4. Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava vakuutusyhtiölle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Koira- ja Kissavakuutus

1	Johdanto	36
2	Vakuutuksen kohde ja vakuutusmäärä	36
3	Vakuutuksen voimassaolo	36
3.1	Vakuutuksen alkaminen	36
3.2	Vakuutuksen voimassaoloalue	37
4	Vakuutuksessa erityisesti huomioitavat asiat	37
4.1	Tapaturma	37
4.2	Piilevät ja synnynnäiset viat	37
4.3	Eläinlääkäriasiakirjat	37
5	Rajoitukset	37
5.1	Yleiset rajoitukset	37
5.2	Kasvuhäiriöt sekä liikuntaelinten sairaudet ja vammat	37
5.3	Koira- tai kissakohtainen rajoitus	37
6	Koiran henkivakuutus ja Kissan henkivakuutus	37
6.1	Korvattavat vakuutustapahtumat	37
6.2	Korvausten rajoitukset	37
7	Koiran käyttöomaisuusturva	37
7.1	Korvaus käyttöomaisuuden menetyksestä	37
7.2	Osakorvauksen maksaminen	38
7.3	Osakorvauksen rajoitukset	38
8	Koiran eläinlääkärikuluvakuutus ja Kissan eläinlääkärikuluvakuutus	38
8.1	Korvattavat vakuutustapahtumat	38
8.2	Eläinlääkärikulut	38
8.3	Omavastuu ja eläinlääkärikulujen enimmäiskorvausmäärä	38
8.4	Korvauksen rajoitukset	38
9	Koiran vastuuvakuutus	39
9.1	Korvattavat vakuutustapahtumat	39
9.2	Rajoitukset	39
9.3	Vastuuvakuutuksen korvaussäännökset	39
10	Korvauksen hakeminen ja toimitettavat lausunnot	39
11	Suojeluohjeet	40

1 Johdanto

Koiravakuutus voi sisältää seuraavat vakuutukset:

- Koiran henkivakuutus
- Koiran käyttöomaisuusturva
- Koiran eläinlääkärikuluvakuutus
- Koiran vastuuvakuutus.

Kissavakuutus voi sisältää seuraavat vakuutukset:

- Kissan henkivakuutus
- Kissan eläinlääkärikuluvakuutus.

Rekisteröimättömälle kissalle ei myönnetä henkivakuutusta.

2 Vakuutuksen kohde ja vakuutusmäärä

Vakuutettuna on vakuutuskirjaan merkitty koira tai kissa.

Vakuutusmäärä vastaa korkeintaan koiran tai kissan markkina-arvoa, joka määritellään ostohinnan ja saavutusten perusteella. Ostohetkellä koiran tai kissan vakuutusmäärä voi olla korkeintaan ostohinta. Jos vakuutuksenottaja on arvonnäkövelvollinen koira- tai kissatoiminnassa, vakuutetaan eläin arvonnäkövelvollisesta vakuutusmäärästä.

Vakuutusmäärää voidaan vakuutuksen voimassaoloaikana korottaa ja vakuutusturvaa laajentaa siihen asti kunnes koira tai kissa täyttää 7 vuotta. Vakuutusmäärän korotus tai vakuutusturvan laajennus ei kuitenkaan ole voimassa niiden sairauksien, sairaalloisten muutosten tai tapaturmien osalta, jotka ovat alkaneet tai sattuneet ennen vakuutusmäärän korotusta tai vakuutusturvan laajennusta.

Vakuutusmäärää alennetaan vuosittain 15 %:lla voimassaolevasta vakuutusmäärästä sen vakuutuskauden alusta, jonka aikana koira tai kissa täyttää 7 vuotta. Vakuutusmäärää ei kuitenkaan alenneta alle 300 euron.

3 Vakuutuksen voimassaolo

3.1 Vakuutuksen alkaminen

Vakuutuksen alkamispäivä mainitaan vakuutuskirjassa.

3.1.1 Koiravakuutuksen voimassaolo

Koiran henkivakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana koira täyttää 10 vuotta.

Koiran henkivakuutus päättyy jo sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana koira täyttää 8 vuotta, jos koira on rodultaan landseer, leonberginkoira, newfoundlandinkoira, lyhyt- tai pitkäkarvainen bernhardinkoira, berninpaimenkoira, bullmastiffi, mastiffi, napolinmastiffi, englanninbulldoggi, irlanninsusikoira, skotlanninhirvikkoira tai tanskandoggi.

Koiran henkivakuutuksen lisäturvana myönnettävä Käyttöomaisuusturva päättyy viimeistään sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana koira täyttää 8 vuotta.

Koiran eläinlääkärikuluvakuutus ja Koiran vastuuvakuutus voidaan pitää voimassa koiran koko eliniän.

3.1.2 Kissavakuutuksen voimassaolo

Kissan henkivakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana kissa täyttää 12 vuotta.

Kissan eläinlääkärikuluvakuutus voidaan pitää voimassa kissan koko eliniän.

3.2 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutukset ovat voimassa Pohjoismaissa.

Muissa EU-maissa ja Sveitsissä vakuutukset ovat voimassa korkeintaan yhden vuoden laskettuna siitä päivästä, kun koira tai kissa on lähtenyt Suomesta.

Koiran vastuuvakuutus on voimassa vain Suomessa.

4 Vakuutuksessa erityisesti huomioitavat asiat

4.1 Tapaturma

Tapaturma on äkillinen tapahtuma, joka aiheutuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vamman, josta jää silmin havaittava paikallisoire.

4.2 Piilevät ja synnynnäiset viat

Piilevillä ja/tai synnynnäisillä vioilla tarkoitetaan vikoja, jotka ovat olleet koiralla tai kissalla jo ennen vakuutuksen alkamista riippumatta siitä, milloin vika tai viat ovat olleet havaittavissa. Piileviä ja/tai synnynnäisiä vikoja ei korvata vakuutuksista.

4.3 Eläinlääkäriasiakirjat

Eläinlääkärin lausunnosta tai tositteista tulee ilmetä koiran tai kissan tunnistetiedot, esitiedot, suoritettut tutkimukset ja hoidot sekä sairauden tai vamman diagnoosi.

Kaikkien eläinlääkärin lausuntojen ja laskujen tulee olla suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

5 Rajoitukset

5.1 Yleiset rajoitukset

Vakuutuksista ei korvata

- jos sairaus tai sairaaloinen muutos on alkanut tai tapaturma sattunut ennen vakuutuksen voimaantuloa, riippumatta siitä, milloin vika on ollut havaittavissa
- synnynnäisiä ja piileviä vikoja
- luunmurtumaa tai -säröytymää, jossa on merkkejä aikaisemmasta heikkenemisestä
- Sharpei-rotuisen koiran silmä-, korva- ja ihosairauksia
- koiran tai kissan arvoa eikä tutkimus- ja hoitokuluja käytäytymishäiriön tai luonnevian vuoksi
- koiran tai kissan lopetuksesta, tuhkauksesta, ruumiin hävittämisestä, kuolleen eläimen tutkimisesta tai ruumiinavauksesta aiheutuneita kuluja
- komplikaatioita sellaisista sairauksista, tapaturmista tai toimenpiteistä, joita ei korvata vakuutuksesta
- laskutus- ja eläinlääkärilausuntokuluja
- arvonlisäveroa vakuutuksenottajalle, joka on koira- tai kissatoiminnassa arvonlisäverovelvollinen.

5.2 Kasvuhäiriöt sekä liikuntaelinten sairaudet ja vammat

Vakuutuksesta korvataan koiran tai kissan arvo tai eläinlääkärinkuluja kasvuhäiriön, nivel-, nivelside- tai muussa siderakenteessa esiintyvän sairauden, vamman tai muutoksen vuoksi vain, jos

- kissa on rekisteröity
- koira on rekisteröity Suomen Kennelliitossa (FIN-, FI-, EJ- tai ER-rekisterissä) tai jonkun muun Pohjoismaan kennelliitossa ja
- koira tai kissa on vakuutettu ennen 4 kk ikää ja ollut keskeytyksettä vakuutettuna yhtiössämme.

5.3 Koira- tai kissakohtainen rajoitus

Jos vakuutuskirjaan on merkitty terveys selvityksen, eläinlääkärin lausunnon tai muun dokumentin perusteella rajoitus tietyn oireen, löydöksen, vian, vamman tai sairauden osalta, vakuutus ei korvaa tästä aiheutuneita kustannuksia eikä siitä mahdollisesti aiheutuvia seurauksia.

6 Koiran henkivakuutus ja Kissan henkivakuutus

6.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan koko vakuutusmäärä ilman omavastuuta, kun koira tai kissa on vakuutuksen voimassaoloaikana

- kuollut
- sairastunut niin vaikeasti, että se on asianmukaisesta hoidosta huolimatta eläinlääketieteellisen kokemuksen mukaan välttämättä lopetettava
- vahingoittunut tapaturmaisesti niin pahoin, että se on asianmukaisesta hoidosta huolimatta eläinlääketieteellisen kokemuksen mukaan välttämättä lopetettava välittömästi tapaturman yhteydessä

tai kun koira on kadonnut Suomessa (katso ehtokohta 10.4).

Korvauksen edellytyksenä on, että koira tai kissa on sairastunut tai loukkaantunut niin pahoin, ettei sitä jatkuvasta hoidosta huolimatta voida enää pitää elossa.

6.2 Korvausten rajoitukset

Yleisissä rajoituksissa mainittujen vakuutustapahtumien (ehtokohta 5) lisäksi Koiran tai Kissan henkivakuutuksesta ei korvata käyttöominaisuuden menetystä tai lopetusta käyttöominaisuuden menetyksen vuoksi.

Kissan henkivakuutuksesta ei korvata myöskään varastettua tai kadonnutta kissaa.

Rajoitukset ovat voimassa myös silloin, jos koira tai kissa joudutaan lopettamaan eläinsuojelullisista syistä.

7 Koiran käyttöominaisuusturva

Koiran käyttöominaisuusturva voidaan myöntää lisäturvana Koiran henkivakuutukseen metsästys-, paimen-, palvelus-, agility-, toko-, rata- ja maastojuoksu- sekä jalostuskäytössä oleville koirille.

7.1 Korvaus käyttöominaisuuden menetyksestä

Käyttöominaisuuden menetyksestä maksetaan korvauksena 60 % voimassaolevasta henkivakuutuksen vakuutusmäärästä (nk. osakorvaus), jos koira sairauden tai tapaturman seurauksena ja asianmukaisesta eläinlääkärin antamasta hoidosta huolimatta tulee pysyvästi täysin kelpaamattomaksi käyttötarkoitukseensa vakuutuksen voimassaoloaikana.

Koiran käyttökelvottomuus todetaan eläinlääkärin lausunnon perusteella.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus ohjata koira valitseman eläinlääkärin tutkittavaksi.

Jalostuskäyttöön tarkoitetun koiran käyttöominaisuuden menetyks korvataan, jos koira asianmukaisesta eläinlääkärin antamasta hoidosta huolimatta sairauden tai tapaturman seurauksena pysyvästi menettää lisääntymiskykynsä vakuutuksen voimassaoloaikana.

Koiran käyttöominaisuusturva päättyy

- Koiran henkivakuutuksen päättyessä

- osakorvauksen maksamisen yhteydessä tai
- viimeistään sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana koira täyttää 8 vuotta.

7.2 Osakorvauksen maksaminen

Osakorvauksen maksamisen edellytyksenä on, että koiralla on vähintään edelliseltä vuodelta dokumentoidut meriitit käyttö-tarkoituksestaan, kuten koe- tai kilpailutulos.

Korvaus maksetaan lisäturvasta vain kerran, vaikka koiralla olisi useampi käyttöominaisuus. Korvauksen maksaminen alentaa Koiran henkivakuutuksen vakuutusmäärää maksetun osakorvauksen verran.

Kun asiakas on vastaanottanut korvauksen, hän sitoutuu siihen, ettei koira käytetä kyseisessä toiminnassa. Vakuutusyhtiöllä on oikeus ilmoittaa kyseisestä sitoumuksesta koirajärjestöihin.

7.3 Osakorvauksen rajoitukset

Osakorvausta ei makseta, jos käyttöominaisuuden menetyksen syy on

- kasvuhäiriö, nivel-, nivelside- tai muussa siderakenteessa esiintyvä sairaus, vamma tai muutos
- toistuva keisarileikkaus
- synnytyspolttoheikkous
- hammasmurtuma, hammassairaus tai purentavika
- ulkomuotovirhe, napatyry, häntämutka, piilokiveksisyys
- jalostuskoiran jalostushygieeninen syy
- henkitorven, pehmeän kitalaen, sierainten tai nielun ahtautumisesta johtuva sairaus tai muutos.

Katso myös yleiset rajoitukset ehtokohdassa 5.

Rajoitukset ovat voimassa myös silloin, jos koira joudutaan lopettamaan eläinsuojelullisista syistä.

8 Koiran eläinlääkärikuluvakuutus ja Kissan eläinlääkärikuluvakuutus

8.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan sairauden ja tapaturman tutkimisesta ja hoidosta sekä tiineyden ja synnytyksen komplikaatioista aiheutuneita kohtuullisia ja perusteltuja eläinlääkärikuluja. Eläinlääkärikuluja korvataan, jos sairaus on alkanut tai tapaturma sattunut sekä kulut ovat syntyneet vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus ohjata koira tai kissa valitsemansa eläinlääkärin hoidettavaksi.

8.2 Eläinlääkärikulut

Eläinlääkärikuluna korvataan eläinlääkärin suorittamat eläinlääketieteellisesti perustellut tutkimukset ja hoidot sekä hoidon yhteydessä käytetyt lääkkeet ja sidetarvikkeet. Lisäksi korvataan eläinlääkärin tutkimuksen yhteydessä välittömään jatkohoitoon määräämät lääkkeet ja sidetarvikkeet. Hoito- ja tutkimuskustannuksista on oltava selkeä erittely. Myös eläinlääkärin palkkiolaskelmassa mainitut eläinlääkärin matkakustannukset Suomessa korvataan.

Ulkomailla tehdyistä hoidoista ja tutkimuksista korvaus maksetaan enintään Suomen hintatason mukaan.

8.2.1 Suun ja hampaiden tutkimukset ja -hoidot

Vakuutuksesta korvataan ainoastaan tapaturmaiset hampaan katkeamat ja murtumat.

Vakuutuksesta ei korvata

- hammassairauksia ja hampaiden tukikudoksen sairauksia
- hampaan kuoliota
- ikenen liikakasvua
- ientulehdusta
- maitohampaiden poistoa ja muita virheitä maitohampaissa
- kiillelaurioita, plakkia ja hammaskiveä sekä niiden komplikaatioita
- purentavirheitä
- hammaspuutoksia, proteeseja ja implanteja.

8.2.2 Keisarileikkaus

Keisarileikkaus korvataan eläinlääketieteellisin perustein kerran.

8.2.3 Kastratio ja sterilisaatio

Kastratio ja sterilisaatio korvataan ainoastaan seuraavien sairauksien yhteydessä:

- tulehdus kohdussa tai emättimessä
- kasvain kohdussa, emättimessä tai munasarjoissa
- nisäkasvain
- eturauhassairaus
- kivistulehdus tai -kasvain
- diabetes
- epilepsia.

8.3 Omavastuu ja eläinlääkärikulujen enimmäiskorvausmäärä

Omavastuu ja vakuutuskausikohtainen enimmäiskorvausmäärä on merkitty vakuutuskirjaan.

8.4 Korvauksen rajoitukset

Yleisissä rajoituksissa (ehtokohdassa 5) mainittujen vakuutus-tapahtumien lisäksi eläinlääkärikuluvakuutuksesta ei korvata

- ennaltaehkäisevän hoidon kuluja
- vitamiineja, kivennäisaineita, lisäravinteita, luontaistuotteita tai erikoisruokavaliota, vaikka niitä käytetään lääkkeenomaisesti
- fyysikaalista hoitoa, fysioterapiaa, muuta kuntoutusta tai hierontaa
- hoitovälineitä ja -tarvikkeita
- piileviä ja synnynnäisiä vikoja
- tutkimus-, hoito- ja leikkaukskuluja, jotka kohdistuvat henkitorveen, pehmeään kitalakeen, sierainten tai nielun ahtaumiin tai edellä mainittujen komplikaatioihin
- koiralla sikaripunkin tutkimuksesta ja hoidosta aiheutuneita kuluja
- koiran ylimääräisten silmäripsien tutkimuksesta ja hoidosta aiheutuneita kuluja
- piilokiveksisyyden, napatyryn tai häntämutkan tutkimuksesta ja hoidosta aiheutuneita kuluja
- kantasolu-, IRAP- ja PRP-hoitoja
- vaihtoehtoisia hoitomuotoja ja muita lääkkeiksi rekisteröimättömiin valmisteisiin perustuvia tutkimuksia ja hoitoja
- tiinehtyvyyteen ja siitoskykyyn liittyviä tutkimuksia ja hoitoja
- komplikaatioita sellaisista sairauksista, tapaturmista tai toimenpiteistä, joita ei korvata vakuutuksesta
- tutkimusta tai hoitoa, joka ei ole eläinlääketieteellisesti perusteltua
- matka- ja kuljetuskuluja.

9 Koiran vastuuvakuutus

Vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitun koiran omistaja, hoitaja ja hallussapitäjä, kukin tässä ominaisuudessaan.

Vastuuvakuutus on voimassa Suomessa.

Vastuuvakuutus voidaan pitää voimassa koiran eliniän.

9.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun koiran välittömästi toiselle aiheuttama henkilö- tai esinevahinko, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloaikana. Korvausta voidaan maksaa, vaikka vakuutettu ei voimassa olevan oikeuden mukaan olisi vahingosta korvausvastuussa.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi.

9.2 Rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- omistajalle, hoitajalle, hallussapitäjälle, tilapäiselle hallussapitäjälle tai sille, jonka hyödyksi käytettävänä koira on
- koiraa hoitavalle henkilölle tai hoitolaitokselle tai heidän omaisuudelleen
- kun koirat on päästetty keskenään vapaaksi ja ne aiheuttavat toisilleen vahinkoa
- astutustilanteessa
- koiralla ilmenneestä luonneviasta
- kun koiraa käytetään ansiotoiminnassa
- vakuutetulle tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvalle muulle vakuutetulle tai oikeushenkilölle, jonka määräysvallasta vakuutetuilla yhteensä on yli puolet
- siitä, että koira on jätetty ilman valvontaa huonetiloihin, varasto- tai säilytystiloihin, moottoriajoneuvoon, perävunuun, veneeseen tai muuhun vastaavaan kuljetusvälineeseen
- omaisuudelle, joka vahingon tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa vakainaisesti asuvan henkilön hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä, säilytettävänä taikka muulla tavoin käsiteltävänä tai huolehdittavana
- omaisuudelle, joka vahingon tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai koiran hyödyksi käytettävänä
- vakuutetun tai vahingonkärsineen tahallisesta tai törkeän huolimattomasta toiminnasta
- koirien tarttuvista taudeista
- silmä- tai aurinkolaseille, televisioille, äänentoistolaitteille, matkapuhelimille, tietokoneille ohjelmineen ja oheislaitteineen, viihde- ja muulle kotielektroniikalle ja optisille laitteille. Vakuutuksesta ei korvata myöskään edellä mainittujen esineiden vioittumisesta johtuvaa välillistä vahinkoa.
- koiran aiheuttamana huoneiston, rakennuksen tai kiinteistön osalle tai laitteelle, rakenteille, pinnoitteille tai kiinteille kalusteille.

9.3 Vastuuvakuutuksen korvaussäännökset

9.3.1 Vakuutusmäärä

Vastuuvakuutuksen vakuutusmäärä on vakuutuskirjassa mainittu vakuutusmäärä. Tämä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa korvattavassa vakuutustapahtumassa.

9.3.2 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun osuus vahingon määrästä. Korvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

Jos vahingon aiheuttaa useampi eläin, korvataan vakuutuksesta ainoastaan vakuutetun koiran osuus vahingon määrästä. Korvausta maksetaan pääluvun mukaisesti, ellei vakuutettu näytä muuta toteen.

9.3.3 Omavastuu

Jokaisessa vakuutustapahtumassa on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

9.3.4 Vahingon selvitys

Vakuutetun tulee varata vakuutusyhtiölle tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen. Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido vakuutusyhtiötä, elleivät korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikeat.

Jos vakuutusyhtiö on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vahingon korvaamisesta, eikä vakuutettu tähän suostu, vakuutusyhtiö ei ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä tekemään lisäselvityksiä asiassa.

9.3.5 Oikeudenkäynti

Vakuutetun on viipymättä ilmoitettava vakuutusyhtiölle, jos vakuutustapahtuma johtaa oikeudenkäyntiin.

Vakuutusyhtiö hoitaa oikeudenkäynnin, jossa käsitellään vakuutustapahtumaa koskevaa korvauskysymystä ja maksaa siitä aiheutuvat oikeudenkäyntikulut enintään vakuutusmäärään asti.

Vakuutusyhtiöllä on mahdollisuus olla korvaamatta oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja, jos vakuutettu ei ole ilmoittanut oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle.

9.3.6 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutetun syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

9.3.7 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säännökset. Jos korvaussensaaja on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään korvattaviin kustannuksiin sisältyvän veron, maksetaan korvaus kustannuksiin sisältyvän arvonlisäveron määrällä vähennettynä.

10 Korvauksen hakeminen ja toimitettavat lausunnot

Vakuutuksesta maksetaan korvauksia vain niistä korvattaviksi määritellyistä vakuutustapahtumista, jotka ovat sattuneet vakuutuksen voimassaoloaikana. Vakuutustapahtuman syntyajankohta arvioidaan eläinlääketieteellisin perustein.

Kun koiraa tai kissaa hoidetaan Suomessa, vakuutuksesta korvataan Eviran ylläpitämään eläinlääkärikisteriin merkityn eläinlääkärin suorittamat tutkimukset ja hoidot.

10.1 Koiran tai kissan kuolema

Kun korvausta haetaan koiran tai kissan kuolemasta, on korvauksen hakemista varten oltava eläinlääkärinlausunto kuolemaan johtaneesta syystä tai lopettamisesta välttämättömyydestä ja/tai sairauden tai vammam laadusta.

Epäselvä tai äkillinen kuolema

Jos koira tai kissa kuolee äkillisesti tai löydetään kuolleena, on kuolemaan johtaneesta syystä toimitettava eläinlääkärinlausunto tai muu luotettava selvitys. Ennen koiran tai kissan ruumiin hävittämistä on otettava yhteyttä vakuutusyhtiöön, jotta voidaan selvittää, tarvitaanko lisäselvityksiä tai ruumiinavaus korvattavuuden selvittämiseksi.

Jos alle kaksivuotiaan koiran tai kissan kuoleman tai lopettamisen syy ei tarkkaan ole selvillä, täytyy eläimelle aina tehdä ruumiinavaus.

Jos vakuutusyhtiö on pyytänyt ruumiinavausta, korvataan siitä aiheutuneet kustannukset.

10.2 Koiran käyttöominaisuuden menetyks

Kun korvausta haetaan koiran käyttöominaisuuden menetyksestä, on korvauksen hakemista varten oltava eläinlääkärin lausunto sairauden tai vamman laadusta ja sen vaikutuksesta koiran metsästys-, paimen-, palvelus-, agility-, toko-, rata- ja maastojuoksu- tai jalostuskäyttöön.

10.3 Eläinlääkärikulut

Kun korvausta haetaan eläinlääkärikuluista, on korvauksen hakemista varten oltava eläinlääkärin lausunto tai tositteet, joista ilmenee koiran tai kissan tunnistetiedot, esitiedot, suoritettut tutkimukset ja hoidot sekä sairauden tai vamman diagnoosi.

Hoidon kustannuksista, suoritetuista toimenpiteistä ja lääkemääräyksistä on oltava selkeä erittely.

Kaikkien eläinlääkärin lausuntojen ja laskujen tulee olla suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

10.4 Koiran katoaminen

Jos koira katoaa, on vakuutusnottajan välittömästi tehtävä siitä katoamisilmoitus. Korvaus maksetaan luotettavan selvityksen perusteella, jos kadonnutta koira ei saada takaisin kuukauden kuluessa.

Jos omistaja saa kadonneen koiran takaisin, hänen on viipymättä palautettava maksettu korvaus vakuutusyhtiölle.

10.5 Korvauksen peruste

Koiran tai kissan kuolemasta maksettava korvaus lasketaan sen arvon mukaan, joka eläimestä myytäessä välittömästi ennen vahinkoa olisi saatu, korkeintaan vakuutusmäärään asti.

Vahinkoa ei korvata, jos korvaus maksetaan valtion varoista eläintautilain nojalla tai muista syistä.

11 Suojeluohjeet

11.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

Suojeluohjeet ovat ohjeita varoimenpiteistä, joilla vahingon syntyminen pyritään estämään ja vahingon laajuutta rajoittamaan.

Vakuutusnottajan, vakuutetun ja häneen samastettavan henkilön tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita.

Jos suojeluohjeita ei noudateta ja noudattamatta jättämisen todetaan vaikuttaneen vahingon syntyyn, määrään tai laajuuteen, vakuutuskorvausta voidaan yleisen vakuutuslain kohdan 6. mukaan alentaa tai evätä kokonaan.

Myös tärkeitä eläintauteja koskevaa lakia ja eläinsuojelulakia sekä muita viranomaisten määräyksiä on noudatettava.

11.2 Koiran tai kissan kohtelu

Eläintä on kohdeltava hyvin, niin ettei sille tuoteta tarpeetonta kärsimystä. Se on pidettävä riittävän tilavassa, suojaavassa, valoisassa ja puhtaassa paikassa.

Eläintä ei saa jättää ajoneuvoon tai muuhun tilaan niin että se altistuu kuumuudelle.

Eläintä ei saa jättää vaille tarpeellista hoitoa, ravintoa, juomaa ja lepoa, eikä sitä saa liiallisesti rasittaa.

Eläimen hyvään hoitoon kuuluu sen asianmukainen rokottaminen Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran rokotussuosituksen mukaisesti.

11.3 Yhteydenotto eläinlääkäriin

Jos koira tai kissa vahingoittuu, sairastuu tai varsinaisia sairauksien oireita osoittamatta käy veltoksi tai laihtuu, on vakuutusnottaja velvollinen viipymättä toimittamaan eläin eläinlääkärin hoitoon. Koira tai kissa pitää hoitaa keskeytyksittä sen sairastuttua tai vahingoituttua, kunnes se on parantunut.

Eläinlääkärin antamia määräyksiä ja ohjeita on noudatettava.

Hevosvakuutus

1	Johdanto	41
2	Vakuutuksen kohde ja vakuutusmäärä	41
3	Vakuutuksen voimassaolo	41
3.1	Vakuutuksen voimassaoloaika	41
3.2	Vakuutuksen voimassaoloalue	41
4	Vakuutuksessa erityisesti huomioitavat asiat	41
4.1	Tapaturma	41
4.2	Piilevät ja synnynnäiset viat	42
4.3	Eläinlääkäriasiakirjat	42
5	Rajoitukset	42
5.1	Yleiset rajoitukset	42
5.2	Hevoskohtainen rajoitus	42
6	Hevoson henkivakuutus	42
6.1	Korvattavat vakuutustapahtumat	42
6.2	Korvausten rajoitukset	42
7	Hevoson suppea eläinlääkärikuluvakuutus	42
7.1	Korvattavat vakuutustapahtumat	42
7.2	Eläinlääkärikulut	42
7.3	Omavastuu ja eläinlääkärikulujen enimmäiskorvausmäärä	43
7.4	Korvauksen rajoitukset	43
8	Hevoson laaja eläinlääkärikuluvakuutus	43
8.1	Korvattavat vakuutustapahtumat	43
8.2	Eläinlääkärikulut	43
8.3	Omavastuu ja eläinlääkärikulujen enimmäiskorvausmäärä	43
8.4	Korvauksen rajoitukset	43
9	Sikiö- ja varsavakuutus	43
9.1	Vakuutuksen voimassaolo	43
9.2	Enimmäiskorvausmäärä sikiön tai varsan menetyksestä	43
9.3	Korvattavat vakuutustapahtumat	43
9.4	Eläinlääkärikulut	44
10	Hevoson vastuuvakuutus	44
10.1	Korvattavat vakuutustapahtumat	44
10.2	Rajoitukset	44
10.3	Vastuuvakuutuksen korvaussäännökset	44
11	Korvauksen hakeminen ja toimitettavat lausunnot	45
12	Suojeluohjeet	45

1 Johdanto

Hevosvakuutus voi sisältää seuraavat vakuutukset:

- Hevoson henkivakuutus
- Hevoson suppea eläinlääkärikuluvakuutus
- Hevoson laaja eläinlääkärikuluvakuutus
- Sikiö- ja varsavakuutus
- Hevoson vastuuvakuutus.

2 Vakuutuksen kohde ja vakuutusmäärä

Vakuutettuna on vakuutuskirjaan merkitty hevonen.

Vakuutusmäärän tulee vastata korkeintaan hevosen markkina-arvoa, joka määritellään ostohinnan, siitos- ja kilpailutulosten tai muiden saavutusten perusteella. Ostohetkellä hevosen vakuutusmäärä voi olla korkeintaan ostohinta. Jos vakuutuksenottaja on arvonlisäverovelvollinen hevostoiminnassa, vakuutetaan hevonen arvonlisäverottomasta vakuutusmäärästä.

Vakuutusmäärää voidaan vakuutuksen voimassaoloaikana korottaa ja vakuutusturvaa laajentaa siihen asti, kunnes hevonen täyttää 16 vuotta. Vakuutusmäärää voidaan korottaa kilpailutulosten tai muiden saavutusten perusteella. Hevoson arvo saattaa muuttua myös kilpailusaavutusten tai -tulosten tason laskiessa, kilpailu-uran päättyessä tai hevosen vammautumisen tai sairastumisen johdosta. Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle, jos hevosen arvoon vaikuttavat tekijät ovat oleellisesti muuttuneet vakuutuksen alkamisen jälkeen.

Vakuutusmäärän korotus tai vakuutusturvan laajennus ei kuitenkaan ole voimassa niiden sairauksien, sairaalloisten muutosten tai tapaturmien osalta, jotka ovat alkaneet tai sattuneet ennen vakuutusmäärän korotusta tai vakuutusturvan laajennusta.

Vakuutusmäärää alennetaan vuosittain 15 %:lla voimassaolevasta vakuutusmäärästä sen vakuutuskauden alusta, jonka aikana hevonen täyttää 16 vuotta. Vakuutusmäärää ei kuitenkaan alenneta alle 500 euron.

3 Vakuutuksen voimassaolo

3.1 Vakuutuksen voimassaoloaika

Vakuutuksen alkamispäivä mainitaan vakuutuskirjassa.

Hevoson henkivakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana hevonen täyttää 24 vuotta.

Hevoson laaja eläinlääkärikuluvakuutus ja Hevoson suppea eläinlääkärikuluvakuutus sekä Hevoson vastuuvakuutus voidaan pitää voimassa hevosen koko eliniän.

Sikiö- ja varsavakuutus on määräaikainen.

3.2 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutukset ovat voimassa Pohjoismaissa.

Muissa EU-maissa ja Sveitsissä vakuutukset ovat voimassa korkeintaan yhden vuoden laskettuna siitä päivästä kun hevonen on lähtenyt Suomesta.

Hevoson vastuuvakuutus on voimassa vain Suomessa.

4 Vakuutuksessa erityisesti huomioitavat asiat

4.1 Tapaturma

Tapaturma on äkillinen tapahtuma, joka aiheutuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vamman, josta jää silmin havaittava paikallisoire.

4.2 Piilevät ja synnynnäiset viat

Piilevillä ja/tai synnynnäisillä vioilla tarkoitetaan vikoja, jotka ovat olleet hevosella jo ennen vakuutuksen alkamista riippumatta siitä, milloin vika tai viat ovat olleet havaittavissa. Piilevät tai synnynnäisiä vikoja ei korvata vakuutuksista.

4.3 Eläinlääkäriasiakirjat

Eläinlääkärin lausunnosta tai -tositteista tulee ilmetä hevosen tunnistetiedot, esitiedot, suoritettut tutkimukset ja hoidot sekä sairauden tai vamman diagnoosi.

Kaikkien eläinlääkärin lausuntojen ja laskujen tulee olla suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

5 Rajoitukset

5.1 Yleiset rajoitukset

Vakuutuksista ei korvata

- jos sairaus tai sairaaloinen muutos on alkanut tai tapaturma sattunut ennen vakuutuksen voimaantuloa, riippumatta siitä, milloin vika on ollut havaittavissa
- hevosen arvoa eikä tutkimus- ja hoitokuluja käytöshäiriön, luonnevian tai pahan tavan vuoksi
- hevosen lopetuksesta, tuhkauksesta, ruumiin hävittämisestä, kuolleen hevosen tutkimisesta tai ruumiinavauksesta aiheutuneita kuluja
- komplikaatioita sellaisista sairauksista, tapaturmista tai toimenpiteistä, joita ei korvata vakuutuksesta
- fysikaalista hoitoa, fysioterapiaa, muuta kuntoutusta tai hierontaa
- magneetti-, tietokonetomografia- ja skinttigrifiakuvausta, juoksumattotestiä tai videoendoskopiaa
- akupunktio-, laser-, shockwave-, manipulaatio- tai kiroraktista hoitoa
- kantasolu-, IRAP- ja PRP-hoitoja
- vaihtoehtoisia hoitomuotoja ja muita lääkkeeksi rekisteröimättömiin valmisteesiin perustuvia tutkimuksia tai hoitoja
- tutkimusta tai hoitoa, joka ei ole eläinlääketieteellisesti perusteltua
- ennaltaehkäisevää hoitoa
- käyttökuntoa tai kilpailukykyä ylläpitävää tutkimusta ja hoitoa
- vitamiineja, kivennäisiä, lisäravinteita, luontaistuotteita tai erikoisruokavalioita, vaikka niitä käytetään lääkkeenomaisesti
- hoitovälineitä ja -tarvikkeita
- kiimahäiriön tai muun sukupuolihormonihäiriön tutkimusta ja hoitoa
- kastratiota tai piilokivesleikkausta tai niiden komplikaatioita
- hammashoitoa ja diasteeman hoitoa
- sairaskengitystä
- hevosen kuljetuskuluja, hoitajan matkakustannuksia, ansionmenetystä
- laskutus- ja eläinlääkärilausuntokuluja
- arvonnalisävero vakuutuksenottajalle, joka on hevostoiminnassa arvonnalisäverovelvollinen.

5.2 Hevoskohtainen rajoitus

Jos vakuutuskirjaan on merkitty terveys selvityksen, eläinlääkärin lausunnon tai muun dokumentin perusteella rajoitus tietyn oireen, löydöksen, vian, vamman tai sairauden osalta, vakuutus ei korvaa tästä aiheutuneita kustannuksia eikä siitä mahdollisesti aiheutuvia seurauksia.

6 Hevosen henkivakuutus

6.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan koko vakuutusmäärä ilman omavastuuta, kun hevonen on vakuutuksen voimassaoloaikana

- kuollut
- sairastunut niin vaikeasti, että se on asianmukaisesta hoidosta huolimatta eläinlääketieteellisen kokemuksen mukaan välttämättä lopetettava
- vahingoittunut tapaturmaisesti niin pahoin, että se on asianmukaisesta hoidosta huolimatta eläinlääketieteellisen kokemuksen mukaan lopetettava välittömästi tapaturman yhteydessä
- kadonnut Suomessa (katso ehtokohta 11.3).

Korvauksen edellytyksenä on, että hevonen on sairastunut tai loukkaantunut niin pahoin, ettei sitä jatkuvasta hoidosta huolimatta voida enää pitää elossa.

6.2 Korvausten rajoitukset

Yleisissä rajoituksissa mainittujen vakuutustapahtumien (ehtokohta 5) lisäksi Hevosen henkivakuutuksesta ei korvata kuolemaa tai lopetusta, kun sen synnä on

- tuki- ja liikuntaelinten sairaus tai vamma, joka aiheuttaa ontumaa tai muuta liikintahäiriötä
- sairaus tai vamma jänteissä, nivelissä, nivelsiteissä tai muissa siderakenteissa
- luunmurtuma tai särötytymä, jossa on merkkejä aikaisemmasta heikkenemisestä, luustosairaudesta, nivelrikkomutoksista tai rasitusmurtumasta
- kasvuhäiriö, synnynnäinen tai piilevä vika
- pitkittynyt tai krooninen hengitystiesairaus
- suorituskyvyn tai käyttöarvon aleneminen.

Rajoitukset ovat voimassa myös silloin, jos hevonen joudutaan lopettamaan eläinsuojelullisista syistä.

7 Hevosen suppea eläinlääkärikuluvakuutus

7.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan vain seuraavien vahinkojen tutkimisesta ja hoidosta aiheutuneet kohtuulliset ja perustellut eläinlääkärikulut:

- tapaturman aiheuttama haavavamma
- tapaturman aiheuttama luunmurtuma tai -särötytymä, ei kuitenkaan sellaista, jossa on merkkejä aikaisemmasta heikkenemisestä, luustosairaudesta, nivelrikkomutoksista tai rasitusmurtumasta
- ruokatorven tukkeuma
- akuutit ähkyhoidot, ei kuitenkaan muuta ähkyn taustalla olevaa pidempiaikaista sairautta
- ähkyleikkaus.

Eläinlääkärikuluja korvataan, jos sairaus on alkanut tai tapaturma sattunut sekä kulut ovat syntyneet vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus ohjata hevonen valitseman eläinlääkärin hoidettavaksi.

7.2 Eläinlääkärikulut

Eläinlääkärikuluina korvataan eläinlääkärin suorittamat eläinlääketieteellisesti perustellut tutkimukset ja hoidot sekä hoidon yhteydessä käytetyt lääkkeet ja sidetarvikkeet. Lisäksi korvataan eläinlääkärin tutkimuksen yhteydessä välittömään jatkohoitoon määräämät lääkkeet ja sidetarvikkeet.

Klinikan hoitopäiviltä korvausta maksetaan vain niiltä hoitopäiviltä kun hevosen yleistila eläinlääketieteellisen kokemuksen mukaan ehdottomasti vaatii klinikkahoitoa ja hoito kuuluu vakuutuksesta korvattavaksi.

Hoito- ja tutkimuskustannuksista on oltava selkeä erittely. Myös eläinlääkärin palkkiolaskelmassa mainitut eläinlääkärin matkakustannukset Suomessa korvataan.

Ulkomailla tehdyistä hoidoista ja tutkimuksista korvaus maksetaan enintään Suomen hintatason mukaan.

7.3 Omavastuu ja eläinlääkärikulujen enimmäiskorvausmäärä

Omavastuu ja vakuutuskausikohtainen enimmäiskorvausmäärä on merkitty vakuutuskirjaan.

7.4 Korvauksen rajoitukset

Vakuutuksesta korvataan eläinlääkärikuluja vain ehtokohdassa 7.1 lueteltujen sairauksien ja vammojen perusteella.

Hevosen suppea eläinlääkärikuluvakuutus ei korvaa

- mahahaavan tai hiekkakeräytymän tai muun ähkyn taustalla olevan pidempiaikaisen sairauden tutkimus- ja hoitokuluja
- kasvuhäiriöitä, osteokondroosia ja muita irtopaloja nivelissä ja nivelsiteiden kiinnitysalueilla
- synnynnäisiä tai piileviä vikoja
- eläimen pistosta tai puremasta aiheutuvaa infektiota tai myrkytystä.

Katso myös yleiset rajoitukset ehtokohdassa 5.

8 Hevosen laaja eläinlääkärikuluvakuutus

8.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan sairauden tai tapaturman tutkimisesta ja hoidosta aiheutuneita kohtuullisia ja perusteltuja eläinlääkärikuluja. Eläinlääkärikuluja korvataan, jos sairaus on alkanut tai tapaturma sattunut sekä kustannukset ovat syntyneet vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus ohjata hevonen valitsemansa eläinlääkärin hoidettavaksi.

8.2 Eläinlääkärikulut

Eläinlääkärikuluina korvataan eläinlääkärin suorittamat eläinlääketieteellisesti perustellut tutkimukset ja hoidot sekä hoidon yhteydessä käytetyt lääkkeet ja sidetarvikkeet. Lisäksi korvataan eläinlääkärin tutkimuksen yhteydessä välittömään jatkohoitoon määräämät lääkkeet ja sidetarvikkeet.

Klinikan hoitopäiviltä korvausta maksetaan vain niiltä hoitopäiviltä, kun hevosen yleistila eläinlääketieteellisen kokemuksen mukaan ehdottomasti vaatii klinikkahoitoa ja hoito kuuluu vakuutuksesta korvattavaksi.

Hoito- ja tutkimuskustannuksista on oltava selkeä erittely. Myös eläinlääkärin palkkiolaskelmassa mainitut eläinlääkärin matkakustannukset Suomessa korvataan.

Ulkomailla tehdyistä tutkimuksista ja hoidoista korvaus maksetaan enintään Suomen hintatason mukaan.

8.2.1 Hengitystiesairaudet

Korvausta maksetaan ainoastaan akuutin infektioperäisen hengitystietulehduksen tutkimisesta ja hoidosta.

8.2.2 Mahahaava

Korvausta maksetaan mahahaavan, ulkustaudin sekä maha- ja pohjukaissuolikatarrin tutkimisesta (diagnostiikasta) aiheutuneista kuluista. Näiden sairauksien hoitoa ja hoitoon määrättyä tai tarkoitettua lääkitystä ei korvata.

8.2.3 Hammassairaudet ja -tapaturmat

Korvausta maksetaan eläinlääkärin suorittamista hampaiden tutkimisesta ja hoidosta aiheutuneista kuluista vain seuraavissa tapauksissa:

- tapaturmainen hampaan halkeaminen tai katkeaminen
- juuritulehdus.

8.3 Omavastuu ja eläinlääkärikulujen enimmäiskorvausmäärä

Omavastuu ja vakuutuskausikohtainen enimmäiskorvausmäärä on merkitty vakuutuskirjaan.

8.4 Korvauksen rajoitukset

Yleisissä rajoituksissa (ehtokohdassa 5) mainittujen vakuutustapahtumien lisäksi Hevosen laajasta eläinlääkärikuluvakuutuksesta ei korvata

- pitkittynyttä tai kroonista hengitystiesairautta
- keuhkoverenvuotoa
- tutkimusta tai hoitoa tamman kantavaksi saattamiseksi
- kasvuhäiriöitä, synnynnäisiä tai piileviä vikoja
- osteokondroosia ja muita irtopaloja nivelissä ja nivelsiteiden kiinnitysalueilla
- vammaa tai sairautta jänteissä, nivelissä, nivelsiteissä tai muissa siderakenteissa
- tuki- ja liikuntaelinten sairautta, vammaa tai rasitusvammaa, joka aiheuttaa ontumaa tai muuta liikuntahäiriötä
- luunmurtumaa tai -säröytymää, jossa on merkkejä aikaisemmasta heikkenemisestä, luustosairaudesta, nivelrikkomuutoksista tai rasitusmurtumasta
- mahahaavan, ulkustaudin sekä maha- ja pohjukaissuolikatarrin hoitoa ja hoitoon määrättyä tai tarkoitettua lääkitystä.

9 Sikiö- ja varsavakuutus

9.1 Vakuutuksen voimassaolo

Vakuutus voidaan ottaa aikaisintaan 6 kuukauden kuluttua ja viimeistään 9 kuukauden kuluttua viimeisestä astutuksesta.

Sikiö- ja varsavakuutus päättyy viimeistään, kun varsa saavuttaa 30 päivän iän tai aikaisemmin kun sille otetaan oma hevოსvakuutus.

9.2 Enimmäiskorvausmäärä sikiön tai varsan menetyksestä

Enimmäiskorvausmäärä sikiön tai varsan menetyksestä on yhteenlaskettu varaus-, astutus-, siemennys- ja tiineysmaksu sekä mahdolliset sperman siirto- ja rahtikulut, kuitenkin enintään 3 000 euroa. Vakuutusmäärä on merkitty vakuutuskirjaan.

9.3 Korvattavat vakuutustapahtumat

Sikiö- ja varsavakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana koko vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä ilman omavastuuta seuraavissa tapauksissa:

- sikiön menetys todistetun sikiökuoleman, luomisen, synnytysteesteen tai emän kuoleman johdosta
- varsa syntyy kuolleena tai kuolee 30 päivän kuluessa syntymästä

- varsa lopetetaan 30 päivän kuluessa syntymästä, kun se on sairastunut tai loukkaantunut tapaturmaisesti niin vaikeasti, että se on asianmukaisesta hoidosta huolimatta eläinlääketieteellisen kokemuksen mukaan välttämätöntä lopettaa
- varsa lopetetaan 30 päivän kuluessa syntymästä, kun se on asianmukaisesta hoidosta huolimatta eläinlääketieteellisen kokemuksen mukaan välttämätöntä lopettaa synnyttävien vian tai kasvuhäiriön johdosta.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus ohjata hevonen valitsemansa eläinlääkärin hoidettavaksi.

9.4 Eläinlääkärikulut

Sikiö- ja varsavakuutuksesta korvataan varsan eläinlääkärikuluja Hevosen laajan eläinlääkärikuluvakuutuksen ehtojen (ehtokohta 8) mukaisesti enintään varsan 30 ensimmäisen elinpäivän ajan tai enintään siihen asti kun sille on otettu oma hevოსvakuutus ennen 30 päivän ikää. Vakuutusta koskevat myös ehtokohdassa 5 mainitut rajoitukset.

Varsan eläinlääkärikuluja korvataan sikiö- ja varsavakuutuksesta enintään vakuutuskirjalle merkittyn määrään asti vakuutuksen voimassaoloaikana.

Ostavastuu on merkitty vakuutuskirjaan.

10 Hevosen vastuuvakuutus

Vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitut hevosen omistaja, hoitaja ja hallussapitäjä, kukin tässä ominaisuudessaan.

Vastuuvakuutus on voimassa Suomessa.

Vastuuvakuutus voidaan pitää voimassa hevosen eliniän.

10.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun hevosen välittömästi toiselle aiheuttama henkilö- tai esinevahinko, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloaikana. Korvausta voidaan maksaa, vaikka vakuutettu ei voimassa olevan oikeuden mukaan olisi vahingosta korvausvastuussa. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi.

10.2 Rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- omistajalle, hoitajalle, ohjastajalle, ratsastajalle, tilapäiselle hallussapitäjälle, hallussapitäjälle tai sille, jonka hyödyksi käytettävänä hevonen on
- hevosta hoitavalle henkilölle tai hoitolaitokselle tai heidän omaisuudelleen
- tallin omistajalle, talliryitykselle, tallin työntekijälle tai heidän omaisuudelleen
- kun hevoset on keskenään päästetty vapaaksi ja ne aiheuttavat toisilleen vahinkoa
- astutustilanteessa
- kun hevosta käytetään ansiotoiminnassa
- vakuutetulle tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvalle muulle vakuutetulle tai oikeushenkilölle, jonka määräysvallasta vakuutetuilla yhteensä on yli puolet
- omaisuudelle, joka vahingon tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvan henkilön hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä, säilytettävänä taikka muulla tavoin käsiteltävänä tai huolehdittavana
- omaisuudelle, joka vahingon tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai hevosen hyödyksi käytettävänä

- vakuutetun tai vahingonkärsineen tahallisesta tai törkeän huolimattomasta toiminnasta. Jos vahingonkärsinyt on omalla toiminnallaan myötävaikuttanut vahingon syntymiseen, voidaan korvausta alentaa. Jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan korvausta alentaa.
- hevosten tarttuvista taudeista.

Vakuutuksesta ei korvata myöskään vahingon seurauksena aiheutunutta toisen hevosen käyttöominaisuuden menetystä.

10.3 Vastuuvakuutuksen korvaussäännökset

10.3.1 Vakuutusmäärä

Vastuuvakuutuksen vakuutusmäärä on vakuutuskirjassa mainittu vakuutusmäärä. Tämä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa korvattavassa vakuutustapahtumassa.

10.3.2 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun osuus vahingon määrästä. Korvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

Jos vahingon aiheuttaa useampi eläin, korvataan vakuutuksesta ainoastaan vakuutetun hevosen osuus vahingon määrästä. Korvausta maksetaan pääluvun mukaisesti, ellei vakuutettu näytä muuta toteen.

10.3.3 Omavastuu

Jokaisessa vakuutustapahtumassa on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

10.3.4 Vahingon selvitys

Vakuutetun tulee varata vakuutusyhtiölle tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen. Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido vakuutusyhtiötä, elleivät korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikeat. Jos vakuutusyhtiö on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vahingon korvaamisesta eikä vakuutettu tähän suostu, vakuutusyhtiö ei ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä tekemään lisäselvityksiä asiassa.

10.3.5 Oikeudenkäynti

Vakuutetun on viipymättä ilmoitettava vakuutusyhtiölle, jos vakuutustapahtuma johtaa oikeudenkäyntiin.

Vakuutusyhtiö hoitaa oikeudenkäynnin, jossa käsitellään vakuutustapahtumaa koskevaa korvauskysymystä ja maksaa siitä aiheutuvat oikeudenkäyntikulut enintään vakuutusmäärään asti.

Vakuutusyhtiöllä on mahdollisuus olla korvaamatta oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja, jos vakuutettu ei ole ilmoittanut oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle.

10.3.6 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, mikä vastaa vakuutetun syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

10.3.7 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säännökset. Jos korvauksensaaja on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään korvattaviin kustannuksiin sisältyvän veron, maksetaan korvaus kustannuksiin sisältyvän arvonlisäveron määrällä vähennettynä.

11 Korvauksen hakeminen ja toimitettavat lausunnot

Vakuutuksesta maksetaan korvauksia vain niistä korvattavaksi määritellyistä vakuutustapahtumista, jotka ovat sattuneet vakuutuksen voimassaoloaikana. Vakuutustapahtuman syntymäajankohta arvioidaan eläinlääketieteellisin perustein. Kun hevosta hoidetaan Suomessa, vakuutuksesta korvataan Eviran ylläpitämään eläinlääkärirekisteriin merkityn eläinlääkärin suorittamat tutkimukset ja hoidot.

11.1 Hevosen kuolema

Kun korvausta haetaan hevosen kuolemasta, on korvauksen hakemista varten oltava eläinlääkärin lausunto kuolemaan johtaneesta syystä tai lopettamisen välttämättömyydestä ja/tai sairauden tai vamman laadusta, sekä mahdollinen teurastamon tilityskuitti.

Epäselvä tai äkillinen kuolema

Jos hevonen kuolee äkillisesti tai löydetään kuolleena, on kuolemaan johtaneesta syystä toimitettava eläinlääkärinlausunto tai muu luotettava selvitys. Ennen hevosen ruumiin hävittämistä on otettava yhteyttä vakuutusyhtiöön, jotta voidaan selvittää, tarvitaanko lisäselvityksiä tai ruumiinavaus korvattavuuden selvittämiseksi.

Jos vakuutusyhtiö on pyytänyt ruumiinavausta, korvataan siitä aiheutuneet kustannukset.

Vakuutusyhtiö ei korvaa kuolleen hevosen kuljetuskustannuksia.

11.2 Eläinlääkärikulut

Kun korvausta haetaan eläinlääkärikuluista, on korvauksen hakemista varten oltava eläinlääkärin lausunto tai tositteet, joista ilmenee hevosen tunnistetiedot, esitiedot, suoritettujen tutkimukset ja hoidot sekä sairauden tai vamman diagnoosi.

Hoidon kustannuksista, suoritetuista toimenpiteistä ja lääkemääräyksistä on oltava selkeä erittely.

Kaikkien eläinlääkärin lausuntojen ja laskujen tulee olla suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

11.3 Katoaminen

Jos hevonen katoaa, on vakuutuksenottajan välittömästi tehtävä siitä katoamisilmoitus. Korvaus maksetaan luotettavan selvityksen perusteella, jos kadonnutta hevosta ei saada takaisin kuukauden kuluessa.

Jos omistaja saa kadonneen hevosen takaisin, hänen on viipymättä palautettava maksettu korvaus vakuutusyhtiölle.

11.4 Korvauksen peruste

Hevosen kuolemasta maksettava korvaus lasketaan sen arvon mukaan, joka hevosesta myytessä välittömästi ennen vahinkoa olisi saatu, korkeintaan vakuutusmäärään asti.

Jos hevonen on teurastettu, vähennetään korvauksesta teurastililyksen osuus.

Vahinkoa ei korvata, jos korvaus maksetaan valtion varoista eläintautilain nojalla tai muista syistä.

12 Suojeluohjeet

12.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

Suojeluohjeet ovat ohjeita varoitoimenpiteistä, joilla vahingon syntyminen pyritään estämään ja vahingon laajuutta rajoittamaan.

Vakuutuksenottajan, vakuutetun ja häneen samastettavan henkilön tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita.

Jos suojeluohjeita ei noudateta ja noudattamatta jättämisen todetaan vaikuttaneen vahingon syntyyn, määrään tai laajuuteen, vakuutus korvausta voidaan yleisen vakuutus sopimuslain kohdan 6. mukaan alentaa tai evätä kokonaan.

Myös tarttuvia eläintauteja koskevaa lakia ja eläinsuojelulakia sekä muita viranomaisten määräyksiä on noudatettava.

12.2 Hevosen kohtelu

Hevosta on kohdeltava hyvin niin, ettei sille tuoteta tarpeetonta kärsimystä. Se on pidettävä riittävän tilavassa, suojaavassa, valoisassa ja puhtaassa paikassa.

Hevosta ei saa jättää vaille tarpeellista hoitoa, ravintoa, juomaa ja lepoa, eikä sitä saa liiallisesti rasittaa.

12.3 Yhteydenotto eläinlääkäriin

Jos hevonen vahingoittuu, sairastuu tai varsinaisia sairauden oireita osoittamatta käy veltoksi tai laihtuu, on vakuutuksenottaja velvollinen viipymättä toimittamaan hevonen eläinlääkärin hoitoon.

Hevosta pitää hoitaa keskeytyksellä sen sairastuttua tai vahingoituttua, kunnes se on parantunut.

Eläinlääkärin antamia määräyksiä ja ohjeita on noudatettava.

Venevakuutus

1	Yleiskuvaus	46
1.1	Venevakuutuksen tarkoitus	46
1.2	Venevakuutuksen sisältö ja laajuus	46
1.3	Bonusen vaikutus vakuutusmaksuun	47
2	Vakuutuksen voimassaolo	47
2.1	Vakuutuksen voimassaoloaika	47
2.2	Vakuutuksen voimassaoloalue	47
3	Vakuutuksen kohde	47
3.1	Yksityiskäytössä oleva vene	47
3.2	Veneilyyn liittyvä omaisuus, jonka vakuuttamisesta tulee sopia erikseen	47
3.3	Omaisuus, joka ei ole venevakuutuksen kohteena	47
3.4	Vakuutusmäärä	47
4	Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset	48
4.1	Venevakuutuksen laajuus	48
4.2	Korvattavat vakuutustapahtumat	48
4.3	Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset (koskevat kaikkia turvatasoja ja laajennettua veneturvaa, masto- ja takilaturvaa sekä rahoitusturvaa)	48
5	Korvaussäännökset	49
5.1	Eräiden korvaussäännöksissä käytettyjen termien merkitys	49
5.2	Korvausvelvollisuuden määrä	49
5.3	Korvauksen laajuus	49
5.4	Korvauksen suorittaminen	50
5.5	Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua	50
5.6	Arvonlisävero	51
Lisäturvavakuutukset		51
6	Laajennettu veneturva	51
6.1	Vakuutuksen tarkoitus	51
6.2	Omaavastuu	51
7	Konerikkoturva	51
7.1	Vakuutuksen tarkoitus	51
7.2	Vakuutuksen kohde ja voimassaoloaika	51
7.3	Korvaussäännökset	51
7.4	Omaavastuu	51
8	Masto- ja takilaturva	51
8.1	Vakuutuksen tarkoitus	51
8.2	Vakuutuksen kohde ja voimassaoloaika	52
8.3	Korvaussäännökset	52
8.4	Omaavastuu	52
9	Rahoitusturva	52
9.1	Vakuutuksen tarkoitus	52
9.2	Vakuutuksen voimassaoloaika	52
9.3	Omaavastuu	52
9.4	Korvauksen määrä	52
10	Suojeluohjeet	52
10.1	Suojeluohjeiden merkitys	52
10.2	Paloturvallisuus	52
10.3	Varkausvahingoilta suojautuminen	53
10.4	Veneen turvallinen säilyttäminen	53
10.5	Merikelpoisuuden huomioiminen	53
10.6	Veneen maakuljetus	53
Venevastuuvakuutus		53
1	Yleiskuvaus	53
2	Vakuutetut	53
3	Vakuutuksen voimassaolo	53
3.1	Vakuutuksen voimassaoloaika	53
3.2	Vakuutuksen voimassaoloalue	53
4	Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset	53
4.1	Korvattavat vakuutustapahtumat	53
4.2	Rajoitukset	54

5	Vahingon selvittäminen	54
5.1	Vakuutuksenottajan velvollisuudet	54
5.2	Vakuutuksenantajan velvollisuudet	54
6	Korvaussäännökset	54
6.1	Vahingonkorvaus	54
6.2	Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset	54
6.3	Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut	55
6.4	Vakuutusmäärä	55
6.5	Omaavastuu	55
6.6	Toimintaohjeita vastuuvahingon satuttua	55
6.7	Arvonlisävero	55
Veneoikeusturvavakuutus		55
1	Yleiskuvaus	55
2	Vakuutetut	55
3	Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue	55
4	Korvattavat vakuutustapahtumat	56
4.1	Vakuutustapahtuman määritelmä	56
4.2	Yksi vakuutustapahtuma	56
5	Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset	56
6	Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua	56
7	Korvaussäännökset	56
7.1	Vakuutusmäärä	56
7.2	Omaavastuu	57
7.3	Korvattavat kustannukset	57
7.4	Korvauksen määrä ja sen laskeminen	57
7.5	Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata	57
7.6	Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä	57

1 Yleiskuvaus

1.1 Venevakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näissä ehdoissa mainituista vakuutustapahtumista aiheutunut välitön suoranaisten esinevahinko sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

1.2 Venevakuutuksen sisältö ja laajuus

Vakuutuskirja ja vakuutusehdot määrittelevät vakuutus sopimuksen sisällön. Vakuutus kirjaan on merkitty sopimusosapuolet, vakuutuksen kohde, vakuutusturvan laajuus, vakuutus- ja enimmäiskorvausmäärät, omavastuut sekä tiedot vakuutusmaksuista.

Venevakuutus sisältää yhden seuraavista vakuutusyhdistelmistä, joka merkitään vakuutus kirjaan:

Loisto Venevakuutuksen korvauspiiriin kuuluvat palo-, räjähdys- ja salamanisku, varkaus-, ilkivalta-, myrsky-, säilytys-, kuljetus-, törmäys- sekä karilleajo- ja pohjakosketusvahingot. Loisto venevakuutukseen sisältyvät myös laajennettu veneturva sekä venevastuu- ja veneoikeusturvavakuutus.

Vakuutukseen voi sisällyttää lisäturvina konerikkoturvan, masto- ja takilaturvan sekä rahoitusturvan. Vakuutukseen liitetyt lisäturvat on merkitty vakuutus kirjaan.

Laajan Venevakuutuksen korvauspiiriin kuuluvat palo-, räjähdys-, salamanisku-, varkaus-, ilkivalta-, myrsky-, säilytys-, kuljetus-, törmäys- sekä karilleajo- ja pohjakosketusvahingot.

Vakuutukseen voi sisällyttää lisäturvina rahoitusturvan sekä venevastuu- ja veneoikeusturvavakuutuksen. Vakuutukseen liitetyt lisäturvat on merkitty vakuutus kirjaan.

Suppean Venevakuutuksen korvauspiiriin kuuluvat palo-, räjähdys-, salamanisku-, varkaus ja ilkivalta-vahingot.

Vakuutukseen voi sisällyttää lisäturvina venevastuu- ja veneoikeusturvavakuutuksen. Vakuutukseen liitetyt lisäturvut on merkitty vakuutuskirjaan.

Vakuutus sopimuksessa voi olla poikkeuksia yllä mainituista vakuutusyhdistelmistä. Vakuutuksen tarkka sisältö näkyy vakuutus kirjalla. Vakuutus sopimuksen voimassaolon edellytyksenä on perusosan muodostavan venevakuutuksen voimassaolo. Vakuutuksen lisäturvut päättyvät ilman irtisanomista venevakuutuksen päättyessä.

1.3 Bonuksen vaikutus vakuutusmaksuun

Loisto ja Laaja Venevakuutus voidaan valita bonuksellisenä tai bonuksettomana vaihtoehtona.

Vakuutukseen sisältyy bonusoikeus sen mukaan kuin asiasta on sovittu ja tehty merkintä vakuutus kirjiaan liittyvään laskelmaan. Bonusoikeuden perusteella vakuutusmaksua alennetaan 10 prosenttiyksikköä vahingottoman vakuutuskauden jälkeen. Bonus on suurimmillaan 60 %.

Jos vakuutuksesta korvataan vahinkoja, alenee bonus seuraavan vakuutuskauden alkaessa 20 prosenttiyksikköä jokaista korvattua vahinkoa kohti. Palon, varkauden, vahingonteon, räjähdysten tai salamaniskun aiheuttamasta vahingosta maksettu korvaus ei alenna bonusta.

Bonusoikeus ei koske lisäturvaa eikä venevastuu- ja veneoikeusturvavakuutusta.

2 Vakuutuksen voimassaolo

2.1 Vakuutuksen voimassaoloaika

Vakuutusyhtiön vastuun alkamisesta ja vakuutus sopimuksen voimassaolosta on säännökset yleisiä sopimusehtoja koskevassa kohdassa 3.

Venevakuutus ei kuitenkaan ole voimassa sinä aikana, kun

- osallistutaan moottoriveneiden nopeuskilpailuun
- venettä käytetään koskenlaskuun
- vene on viranomaisten haltuunottamana
- vene on vuokrattuna
- venettä käytetään ansiotarkoitukseen.

Vakuutus voidaan tehdä myös vuokrattuna tai ansiokäytössä olevalle veneelle, jos tästä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutus kirjiaan.

2.2 Vakuutuksen voimassaoloalue

Venevakuutus on voimassa

- Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan vesistöissä ja aluevesillä sekä säilytettäessä ja kuljetettaessa venettä edellä mainituissa maissa
- Itämerellä ja sen lahdissa lukuun ottamatta Venäjän aluevesiä
- Saimaan ja Kielin kanavalla, Kattegatissa ja Skagerrakissa
- rakenteilla olevan veneen osalta veneen ollessa rakennuspaikallaan maissa.

Voimassaoloalueesta voidaan sopia erikseen, jolloin laajennus on merkitty vakuutus kirjiaan.

Vuokra- tai ansiokäytössä olevan veneen vakuutus on voimassa ainoastaan Suomen vesistöissä ja aluevesillä.

3 Vakuutuksen kohde

3.1 Yksityiskäytössä oleva vene

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjassa mainittu yksityiskäytössä oleva vene. Veneellä tarkoitetaan kokonaisuutta, johon voi kuulua rungon lisäksi päämoottori, takila, purjeet sekä veneeseen kuuluvat varusteet ja kiinteästi asennetut elektroniset laitteet, joita tarvitaan vesillä liikkumiseen. Vesillä liikkumiseen käytettävät irralliset elektroniset ja optiset laitteet ovat vakuutuksen kohteena yhteensä enintään 2 000 euron määrään asti niiden ollessa kytkettyinä veneen niille tarkoitettuihin asennustelineisiin. Yksinomaan veneessä käytettävät työkalut sekä moottorin, takilan ja purjeiden varaosat ovat vakuutuksen kohteena yhteensä enintään 1 000 euron määrään asti.

Venepukit, peitetarvikkeet ja rekisteröimätön säilytys traileri ovat vakuutuksen kohteena yhteensä enintään 1 000 euron määrään asti.

Rakenteilla olevaan veneeseen tarkoitetut, lukitussa tilassa säilytettävät rakennusmateriaalit ovat vakuutuksen kohteena yhteensä enintään 2 000 euron määrään asti.

Perämoottoriveneen perämoottori on vakuutuksen kohteena vain, kun siitä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutus kirjiaan.

3.2 Veneilyyn liittyvä omaisuus, jonka vakuuttamisesta tulee sopia erikseen

Seuraavat esineet ovat vakuutuksen kohteena vain, jos siitä on sovittu ja tehty erillinen merkintä vakuutus määrineen vakuutus kirjiaan:

- apumoottori
- jollat moottoreineen. Jollalla tarkoitetaan apuvenettä, jonka pituus on enintään 4 metriä ja teho enintään 10 hv.
- pelastuslautta.

3.3 Omaisuus, joka ei ole venevakuutuksen kohteena

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- yksinomaan kilpailukäyttöön tarkoitetut moottoriveneet ja varusteet
- turvallisuus- tai viranomais määräysten vastaiset tai vastaisesti asennetut laitteet
- erikoismaalaukset
- veneen rekisteröidyt kuljetusvälineet
- poijuvarusteet
- poltto- tai voiteluaineet
- kalastus- tai sukellusvarusteet/-välineet
- asusteet lukuun ottamatta sade- ja kelluntapukuja
- vuokratut tai lainatut esineet, ellei siitä ole erikseen sovittu ja tehty merkintää vakuutus kirjiaan
- astiat, ruokailuvälineet, elintarvikkeet ja juomat
- jalometalli- tai taide-esineet
- rahat, muut maksuvälineet tai arvopaperit
- ääni- ja kuvallenteet
- matkapuhelimet.

3.4 Vakuutusmäärä

Vakuutuksen kohde on vakuutettava sen käyvästä arvosta. Vakuutus kirjiaan merkitty vakuutus määrä ei ole todisteena kohteen käyvästä arvosta. Käypänä arvona pidetään sitä käteis hintaa, mikä veneestä tai sen osasta yleisesti olisi saatavissa jos sitä pidettäisiin myytävänä tarkoituksen mukaisella tavalla. Käypää arvoa määritettäessä otetaan huomioon vakuutuksen kohteen yksilöllinen kunto, varusteet, käyttöönottoaika, vuosimalli, käyttötapa, käyttötuntimäärä ja muut käteis myyntihintaan vaikuttavat seikat.

4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

4.1 Venevakuutuksen laajuus

4.1.1 Loisto Venevakuutus

Loisto Venevakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumia kohtien 4.2.1–4.2.9 ja 4.3 mukaisesti. Lisäksi korvataan vakuutukseen valittujen ja vakuutuskirjalle merkittyjen lisäturvien vahinkoja ehtojen kohtien 6-9 mukaisesti.

4.1.2 Laaja Venevakuutus

Laajasta Venevakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumia kohtien 4.2.1–4.2.9 ja 4.3 mukaisesti. Lisäksi korvataan vakuutukseen valittujen ja vakuutuskirjalle merkittyjen lisäturvien vahinkoja ehtojen kohtien 6-9 mukaisesti.

4.1.3 Suppea Venevakuutus

Suppeasta Venevakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumia kohtien 4.2.1–4.2.5 ja 4.3 mukaisesti.

4.2 Korvattavat vakuutustapahtumat

4.2.1 Palo

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka aiheutuu vakuutuksen kohteelle irtipäässeestä tulesta.

4.2.2 Räjähdykset

Vakuutuksesta korvataan räjähdyksestä vakuutuksen kohteelle aiheutunut vahinko.

4.2.3 Salamanisku

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut vakuutuksen kohteena olevaan omaisuuteen suoraan kohdistuneesta salamaniskusta, joka pirstoaa mekaanisesti omaisuutta.

4.2.4 Varkaus

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut vakuutetulle kohteelle

- varkaudesta tai sen yrityksestä
- luvattomasta käytöstä tai sen yrityksestä
- murrosta, jolla tarkoitetaan murtautumista lukittuun veneeseen tai siinä olevaan tilaan.

Menetetyn veneen tai moottorin korvauksen edellytyksenä on lisäksi, että menetettyä venettä ei ole löytnyt 30 päivän tai moottoria 14 päivän kuluessa poliisille asiasta tehdyn rikosilmoituksen sekä vakuutusyhtiölle tehdyn vahinkoilmoituksen päiväyksestä.

4.2.5 Vahingonteko

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut tahallista vahingonteosta, jonka tapahtuma-aika voidaan tarkoin määrittellä.

4.2.6 Myrsky

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut myrskystä ja sääolosuhteilla on ollut syy-yhteys vahinkoon. Myrskyksi katsotaan sääolosuhteet, joissa keskituulennopeus (10 min) on ylittänyt 15 metriä sekunnissa vahingon tapahtumapaikkaa lähinnä olevan säähavaintoaseman mittauksen perusteella ja joissa tapahtuma-ajankohta voidaan tarkoin määrittellä.

4.2.7 Törmäys

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut veneen törmäyksestä kiinteään tai uivaan esineeseen.

4.2.8 Karilleajo tai pohjakosketus

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut karilleajosta tai pohjakosketuksesta veneen ollessa kulussa.

4.2.9 Säilytys ja kuljetus

Kun vakuutuksen kohteena olevaa venettä lasketaan vesille, nostetaan vesiltä, säilytetään maissa, siirretään tai kuljetetaan maissa, korvataan säilytys- ja kuljetusvahinkona vahingot, jotka ovat aiheutuneet vakuutuksen kohteelle

- myrskystä ja sääolosuhteilla on ollut syy-yhteys vahinkoon. Myrskyksi katsotaan sääolosuhteet, joissa keskituulennopeus (10 min) on ylittänyt 15 metriä sekunnissa vahingon tapahtumapaikkaa lähinnä olevan säähavaintoaseman mittauksen perusteella ja joissa tapahtuma-ajankohta voidaan tarkoin määrittellä
- veneen vesille laskun, vesiltä noston ja säilytyksen yhteydessä tapahtuneesta törmäyksestä
- kuljetuksen aikana venettä tai kuljetusvälinettä kohdanneesta törmäyksestä.

4.3 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset (koskevat kaikkia turvatasoja ja laajennettua veneturvaa, masto- ja takilaturvaa sekä rahoitusturvaa)

4.3.1 Lukitsematta olevan omaisuuden varkaus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoja, jotka aiheutuvat veneen, moottorin tai varusteiden varkaudesta tai sen yrityksestä, ellei vakuutuksen kohde ole ollut lukittu, lukitussa tilassa tai asennettu kiinteästi siten, ettei sitä voida ilman murtojälkiä tai työkaluja irrottaa.

4.3.2 Moottorin vaurio

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut moottorille tai sen lisälaitteelle sen teknisestä viasta tai virheellisestä polttoaineesta tai jäähdytys- tai voitelujärjestelmän vian aiheuttamasta vauriosta tai tukkeutuneesta vedenotto- tai poistoputkesta tai moottorissa tai pakoputkessa tapahtuneesta räjähdyksestä.

4.3.3 Oikosulku tai ylikuumeneminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut sähkölaitteelle, moottorille tai sen osalle oikosulusta tai ylikuumenemisestä.

4.3.4 Rakenneviasta johtuva vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut veneelle, sen osalle tai sen varusteelle siinä olleesta rakenne-, valmistus-, asennus- tai materiaaliviasta.

4.3.5 Lumen, jään tai jäätyksen aiheuttamat vauriot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut lumesta, jäädästä tai jäätymisestä taikka sataneesta vedestä.

4.3.6 Veneen kaatuminen tai uppoaminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut veneen kaatumisesta tai uppoamisesta muusta kuin kohdissa 4.2.1-4.2.9 mainituista syistä. Vakuutuksesta ei korvata maan roukimisesta tai pettämisestä aiheutuneita kustannuksia.

4.3.7 Vähitellen aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut tavanomaisesta käytöstä, kulumisesta, hankaantumisesta, naarmuuntumisesta, syöpymisestä, ruostumisesta, lahoamisesta tai muusta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä.

4.3.8 Sodan tai ydinvahingon aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut sodasta, kapinasta, vallankumouksesta, lakosta tai muusta sen kaltaisesta syystä taikka ydinvahingosta.

4.3.9 Korvaus muusta korvauslähteestä

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoja, jotka korvataan takuun, sitoumuksen tai muun vakuutuksen perusteella tai julkisista varoista taikka jonkin erityslain kuten liikennevakuutuslain, tuotevastuulain tai sähköturvallisuuslain perusteella.

4.3.10 Vesisuihkuvetolaitteen vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut vesisuihkuvetolaitteeseen imeytyneistä vieraista esineistä, kuten esim. kivistä ja hiekasta

5 Korvaussäännökset

5.1 Eräiden korvaussäännöksissä käytettyjen termien merkitys

Vakuutusmäärä

Vakuutusmäärällä tarkoitetaan esinevakuutuksen kohteena olevalle veneelle tai sen osalle kuten rungolle, moottorille, takialle, purjeille tai varusteille tai erikseen mainituille esineille vakuutuskirjaan merkittyä rahamäärää.

Käypä arvo

Käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä käteishintaa, mikä veneestä tai sen osasta yleisesti olisi saatavissa välittömästi ennen vahinkoa, jos sitä pidettäisiin myytävänä tarkoituksenmukaisella tavalla. Käypää arvoa määritettäessä otetaan huomioon vakuutuksen kohteen yksilöllinen kunto, varusteet, käyttöönottoaika, vuosimalli, käyttötapa, käyttötuntimäärä ja muut käteismyyntihintaan vaikuttavat seikat. Käyvällä arvolla ei tarkoiteta liikkeen ulosmyyntihintaa, pyyntihintaa eikä vaihtohyvitysarvoa, vaan sellaista hintaa, jonka usea henkilö olisi ollut siitä todellisudessa valmis maksamaan. Tämä määritelmä koskee myös lisälaitteita. Vakuutuskirjalle merkitty vakuutusmäärä ei ole todisteena omaisuuden käyvästä arvosta.

5.2 Korvausvelvollisuuden määrä

5.2.1 Korvausvelvollisuuden yläraja

Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylärajana on veneen tai sen osan käypä arvo tai kohdan 5.2.2 ikävähennystaulukon perusteella määritetty arvo, kuitenkin enintään omaisuudelle vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä tai vakuutusehdoissa mainittu enimmäiskorvausmäärä.

Talvisäilytyksen ajaksi veneeseen jätettyjen irrallisten varusteiden varkaus- ja ilkivaltavahingoissa korvauksen enimmäismäärä on yhteensä enintään 1 000 euroa.

5.2.2 Iästä johtuvat vähennykset

Jos taulukossa alla mainittu vakuutuksen kohteena oleva esine on ostettu uutena ja vahinko on aiheutunut 12 kuukauden kuluessa ostohetkestä, korvauksen perusteena on kohdasta 5.2.1 poiketen uuden vastaavan esineen käteismyyntihinta.

Jos alla mainittu esinettä ei ole ostettu uutena ja/tai vahinko on aiheutunut myöhemmin kuin 12 kuukauden kuluessa ostohetkestä, sovelletaan seuraavia omaisuuden ikään perustuvia vähennyksiä uuden vastaavan esineen arvosta. Taulukon ensimmäisenä vuotena (1. v) pidetään valmistusvuotta, joka päättyy kalenterivuoden vaihtuessa riippumatta siitä, mihin aikaan vuodesta esine on otettu käyttöön.

Esine	1.v	2.v	3.v	4.v	5.v	seuraavat vuodet, %/vuosi
Täydellinen merikytin ja vetolaite, täydellinen ankkuri-vintturi, keula-potkuri ja muu vastaava koneellinen varustus, sekä täydelliset niihin kuuluvat yksiköt kuten vaihdelaatikko, trimmisyinterit jne	0 %	0 %	0 %	10 %	20 %	5 %
Moottorin osat, vetolaitteen osat ja muu koneellinen varustus, joka kuuluu, kuten laakeri ja hammaspyörä	0 %	0 %	0 %	10 %	20 %	5 %
Masto ja takila tavallisesta materiaalista (ei hiilikuitu)	0 %	0 %	0 %	5 %	10 %	5 %
Masto ja takila hiilikuidusta	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	5 %
Purjeet tavallisesta materiaalista (esim. dacron)	0 %	0 %	10 %	20 %	30 %	5 %
Kevlarpurjeet	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	10 %
Elektroniset laitteet	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	10 %
Akku	0 %	10 %	30 %	40 %	50 %	10 %
Kumivene ja sen ponttoonit	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	10 %
Kylmä-/lämpölaitteet	0 %	10 %	20 %	30 %	50 %	5 %
Kankaat, pehmusteet, istuimet	0 %	0 %	0 %	0 %	5 %	5 %
Kuomu	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	10 %

Ikävähennys on aina enintään 60 %

5.3 Korvauksen laajuus

5.3.1 Suoranainen esinevahinko

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta vakuutuksen kohteelle aiheutunut suoranainen esinevahinko.

5.3.2 Muut kustannukset

Suoranaisen esinevahingon lisäksi korvataan kohdan 5.2.1 korvauksen ylärajaa koskevasta säännöksestä poiketen, vaikka vakuutusmäärä siten ylittettäisiinkin:

5.3.2.1 Hylyn poistamiskustannukset

Vakuutuksesta korvataan hyllyn poistamisesta aiheutuvat vakuutusyhtiön hyväksymät kustannukset, kun vakuutuksenottajalla on lakiin perustuva velvollisuus poistaa hylky.

5.3.2.2 Matkan keskeytymiskustannukset

Vakuutuksesta korvataan veneessä mukana olleiden henkilöiden matkan keskeytymisestä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kotimatka- ja majoituskustannukset yhteensä enin-

tään 1 000 euron määrään saakka, kun vahinko on sattunut yli 50 kilometrin päässä suomalaisesta kotisatamasta ja veneelle aiheutuneen korvattavan vahingon korjauskulut ovat omavastuuta suuremmat.

5.3.3 Korvausrajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- arvonalentumista eikä korjauksen yhteydessä tehtyjä muutosten- tai parannustöitä
- arvonalentumista, joka mahdollisesti aiheutuu uuden ja vanhan pinnan välisestä sävyerosta
- lisäkustannuksia, jotka aiheutuvat varaosien, varusteiden tai materiaalin saantivaikeuksista tai niiden valmistuksen lopettamisesta
- lisäkustannuksia, jotka johtuvat siitä, että vakuutuskohte kuljetetaan tai se korjataan korotetuilla hinnoilla
- kustannuksia, jotka johtuvat siitä, ettei venettä ole voitu vahingon johdosta käyttää.

5.3.4 Alivakuutus

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Vakuutusyhtiö korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

5.3.5 Ylivakuutus

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi.

Vakuutusyhtiö ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutusnottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

5.3.6 Omavastuu

Vakuutusnottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

Vakuutusnottajalla ei kuitenkaan ole omavastuuta,

- jos vene on sijainnut venekerhon aidatulla alueella vartijan ollessa paikalla ja omaisuutta on tällöin anastettu tai sille on tehty ilkivaltaa
- jos vakuutettu perämööttori on anastettu vakuutusyhtiön hyväksymällä perämööttorilukolla lukitusta veneestä.

Lisäomavastuut

- Suomen Purjehtijaliiton rekisteröimän tai muun järjestetyn kilpapurjehduksen aikana sattuneista vahingoista vähennetään lisäomavastuu, joka on 25 % perusomavastuulla vähennetyn vahingon määrästä.
- Jos veneelle on myönnetty katsastusalennus, mutta venettä ei ole katsastettu kesäkuun loppuun mennessä, vähennetään lisäomavastuu, joka on 10 % perusomavastuulla vähennetyn vahingon määrästä.

Omavastuun ja muiden vähennysten laskemisjärjestys

Omavastuut ja muut näissä ehdoissa tai yleisissä sopimusehdoissa mainitut vähennykset lasketaan vahingonmäärästä seuraavassa järjestyksessä:

1. mahdollisen veron määrä
2. omaisuuden ikään perustuva vähennys (ikävähennys)
3. omavastuu
4. mahdollinen prosenttimääräinen omavastuu/lisäomavastuu
5. mahdollinen korvauksen vähentäminen (esim. suojeluohjeiden laiminlyönti tai alivakuutus)

5.4 Korvauksen suorittaminen

5.4.1 Korvauksen suorittamistavat

Vakuutusyhtiö on velvollinen suorittamaan korvauksena sen määrän, mikä tarvitaan veneen tyyppiin, luokan ja merikelpoisuuden palauttamiseksi ennalleen, lisäksi vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä korjaustapa. Vakuutusyhtiö täyttää korvausvelvollisuutensa ensisijaisesti maksamalla korjauskustannukset tai niitä vastaavan rahamäärän. Vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä korjaamo tai hankintapaikka, ja tätä varten vakuutetun tulee ottaa ennalta yhteyttä vakuutusyhtiöön. Jos korjaaminen ei ole taloudellisesti tarkoituksenmukaista, vakuutusyhtiö voi hankkia tilalle samanarvoisen esineen, lunastaa vahingoittuneen omaisuuden tai maksaa korvauksen rahana.

Jos korjauskustannukset ylittävät 50 % kohteen käyvästä arvosta, vakuutusyhtiöllä on oikeus lunastaa kohde käyvästä arvosta tai maksaa kertakorvaus, jonka määrä on vakuutuksen kohteella välittömästi ennen vahinkoa olleen käyvän arvon ja sillä vaurioituneena olevan arvon erotus.

Kun vakuutusyhtiö lunastaa vaurioituneen omaisuuden, se siirtää vakuutusyhtiön omistukseen.

Vahingon korjauskustannuksiksi katsotaan

- varsinaiset korjauskulut
- kuljetuskustannukset lähimpään tarkoitukseen sopivaan korjaamoon/suojasatamaan, korjausajan telakointikulut, takilointikulut, venepukin kuljetuskulut ja palautuskuljetuksesta aiheutuvat kulut. Kuljetus-, telakointi- ja vastaavista kustannuksista korvataan yhteensä enintään 5 % veneen vakuutusmäärästä.

5.4.2 Veneen tilapäiskorjauksen korvaaminen

Veneen tilapäinen korjaus korvataan vain, kun korjaaminen on tehty veneen pelastamiseksi sellaisesta hätätilanteesta, joka on venevakuutuksen perusteella korvattava tai sen siirtämiseksi vakuutusyhtiön kanssa sovittuun korjaamoon.

5.5 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

(katso myös yleiset sopimusehdot, kohta 11.1)

5.5.1 Ilmoittaminen vahingosta vakuutusyhtiölle

Vahingosta on viipymättä ilmoitettava vakuutusyhtiölle ja tehtävä vahinkoilmoitus.

Vakuutusyhtiölle on varattava mahdollisuus vahingon arvioimiseen. Se, että vakuutusyhtiö tarkastaa ja arvioi vahingon, ei osoita vahingon kuuluvan vakuutuksesta korvattavaksi.

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Rikoksesta on viipymättä ilmoitettava tapahtumapaikan poliisiviranomaiselle.

Haettaessa korvausta varkaudesta tai vahingonteosta, on vakuutusyhtiölle toimitettava vahinkoilmoituksen lisäksi jäljennös rikosilmoituksesta.

Vahingoittunutta esinettä ei saa hävittää ilman erityistä syytä.

5.5.2 Jos menetetty omaisuus saadaan takaisin

Jos menetetty omaisuus saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutusnottajan tulee viipymättä luovuttaa se vakuutusyhtiölle tai palauttaa korvaus sen osalta.

5.6 Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään vahingon korjauskustannuksiin tai vahingoittuneen omaisuuden jälleenhankintakustannuksiin sisältyvän veron, maksetaan korvaus kustannuksiin sisältyvän arvonlisäveron määrällä vähennettynä.

Korvaus maksetaan arvonlisäveron määrällä vähennettynä myös silloin, kun vakuutetulla on arvonlisäverolain tai liikevaihtoverolain mukaan ollut oikeus vähentää tuhoutuneen tai menetetyn omaisuuden hankintahintaan sisältynyt vero.

Lisäturvavakuutukset

Venevakuutukseen voidaan sisällyttää vakuutusyhdistelmästä riippuen seuraavia lisäturvavakuutuksia, jos niistä on sovittu vakuutus sopimusta tehtäessä ja ne on merkitty vakuutus kirjaan.

6 Laajennettu veneturva

6.1 Vakuutuksen tarkoitus

Laajennetun veneturvan tarkoituksena on korvata myös muut kuin ehtojen kohdissa 4.2.1–4.2.9 mainitut vakuutuksen kohteelle vesillä ennalta arvaamattomasta ja ulkoapäin äkillisesti vaikuttavasta tapahtumasta aiheutuneet vahingot.

Laajennetussa veneturvassa vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjassa mainittu vene. Vakuutuksen kohteena eivät ole veneen masto ja takila.

Vakuutusta koskevat kohdan 4.3 korvattaviin vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset.

Muilta osin sovelletaan venevakuutuksen ehtoja.

6.2 Omavastuu

Vakuutusnottajan omavastuu on vakuutus kirjalle merkitty venevakuutuksen perusosan omavastuu.

7 Konerikkoturva

7.1 Vakuutuksen tarkoitus

Konerikkoturvasta korvataan sisäisestä syystä moottorille aiheutunut äkillinen ja ennalta arvaamaton rikkoutumisvahinko. Moottorilla tarkoitetaan näissä ehdoissa päämoottoria, sen voimansiirtoa ja potkuria.

Vuotta lyhyemmälle ajalle otettuun venevakuutukseen konerikkoturvaa ei voi sisällyttää.

Vakuutus myönnetään ainoastaan sarjavalmisteiselle veneelle, joka on varustettu alun perin veneelle tarkoitettulla moottorilla. Vakuutusta ei myönnetä ansiökäytössä oleville veneille.

7.2 Vakuutuksen kohde ja voimassaoloaika

Vakuutuksen kohteena on moottori, joka on korkeintaan 10 vuotta vanha. Vakuutus voidaan ottaa uusille moottoreille sekä käytetyille moottoreille, joiden ikä on korkeintaan 5 vuotta. Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jolloin moottorin ikäraja 10 vuotta on täyttynyt. Moottorin ikä määritellään tyyppi- tai sarjanumeron perusteella määritetyn valmistusvuoden mukaan.

7.3 Korvaussäännökset

Vahingot korvataan ensisijaisesti maksamalla korjauskustannukset. Vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä korjaamo tai hankintapaikka. Korjauskustannuksina korvataan kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset vahingoittuneen omaisuuden saattamisesta vahinkoa edeltäneeseen kuntoon vakuutusyhtiön hyväksymässä korjaamossa. Jos moottori korjataan uusilla osilla, nämä korvataan venevakuutuksen ikävähennystaulukon mukaisesti (5.2.2). Jos korjaus voidaan suorittaa samanarvoisilla käytetyillä osilla, ikävähennystä ei tehdä. Korjauskustannuksina maksetaan enintään omaisuudella ennen vahinkoa ollut käypä arvo.

Vahingon korjauskustannusten lisäksi korvataan kuljetuskustannukset vakuutusyhtiön hyväksymään korjaamoon, korjausajan telakointi ja vesillelaskut, venepukin kuljetuskulut ja palautuskuljetuksen kustannukset. Näitä kustannuksia korvataan yhteensä enintään 5 % veneen vakuutusmäärästä.

Vakuutusnottaja toimii korjaustyön tilaajana. Vakuutusyhtiö korvaa korvausvelvollisuutensa rajat huomioon ottaen korjauskustannukset, joista vähennetään vakuutusnottajan omavastuu ja mahdolliset ikä- ja muut vähennykset.

Konerikkoturvasta ei korvata vahinkoa

- josta toimittaja tai muu vastaa lain, takuun tai vastaavan sitoumuksen johdosta
- joka on aiheutunut kulumisesta, ruosteesta, syöpymisestä, pilaantumisesta tai puuttuvasta huollosta
- joka on aiheutunut virheellisestä polttoaineesta
- joka on aiheutunut lumesta, jäädästä tai jäätymisestä taikka sataneesta vedestä
- joka on aiheutunut tukkeutuneesta jäähdytysveden otosta tai tukkeutuneista suodattimista
- joka on aiheutunut siitä, että vakuutettua esinettä on käytetty vastoin valmistajan ohjeita.

Moottorin huollosta ja käytöstä annettuja valmistajan ohjeita on noudatettava. Moottorin huollot tulee suorittaa moottorivalmistajan valtuuttamalla korjaamolla. Vahingon sattuessa vakuutusnottajan on näytettävä vakuutusyhtiölle luotettava selvitys (esim. huoltokirja) siitä, että huolto on suoritettu.

Muilta osin sovelletaan venevakuutuksen ehtoja.

7.4 Omavastuu

Vakuutusnottajalla on konerikkoturvassa vakuutus kirjaan merkitty omavastuu.

8 Masto- ja takilaturva

8.1 Vakuutuksen tarkoitus

Masto- ja takilaturvasta korvataan mastolle, takilalle ja puomille aiheutunut äkillinen ja ennalta arvaamaton rikkoutumisvahinko. Vakuutuksesta korvataan myös korvattavan masto- ja takilavahingon seurauksena aiheutuneet purje- ja mastovarustuksen vahingot.

Masto- ja takilaturvasta ei korvata vahinkoa

- joka aiheutuu siitä, että veneellä purjehditaan suuremmalla purjealalla kuin mihin se on rakennettu tai jota valmistaja suosittelee
- joka aiheutuu juoksevien köysien kulumisesta tai
- josta toimittaja tai muu vastaa lain, takuun tai vastaavan sitoumuksen johdosta.

Vakuutusta koskevat myös kohdan 4.3 korvattaviin vakuutusta-
pahtumiin liittyvät rajoitukset.

8.2 Vakuutuksen kohde ja voimassaoloaika

Masto- ja takilaturva voidaan myöntää purjeveneelle (kölivene), jonka käypä arvo on vähintään 50 000 euroa. Masto- ja takilaturvaa ei voida myöntää purjejollalle eikä purjeveneelle, jossa on hiilikuitu- tai puomasto.

Vakuutuksen kohteena on vene, joka on korkeintaan 20 vuotta vanha. Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jolloin veneen ikäraja 20 vuotta on täytynyt. Vakuutus myönnetään ainoastaan alle 15 vuotta vanhoille veneille. Veneen ikä määritellään valmistenumera-
sta. Vakuutus ei ole voimassa veneen ollessa vuokralla. Vuotta lyhyemmälle ajalle otettuun venevakuutukseen masto- ja takilaturvaa ei voida sisällyttää.

Masto- ja takilaturva kattaa

- maston; mastolla tarkoitetaan alumiinista mastoprofilia, saalinkipareja ja mastoon kuuluvia heloja
- takilan; takilalla tarkoitetaan mastoa tukevia vanteja ja haruksia
- puomin; puomilla tarkoitetaan alumiinista puomiprofilia ja siihen kuuluvia heloja
- purjeet, jotka vahingon sattuessa ovat nostettuina ja vahingoittuvat korvattavan masto- tai takilavahingon seurauksena
- juoksevat köydet; juoksevilla köysillä tarkoitetaan mastoon liittyviä falli- ja trimmausköyksiä
- mastoon kiinnitetyt navigointi- ja elektroniset varusteet, niiden vahingoittuessa korvattavan masto- tai takilavahingon seurauksena.

8.3 Korvaussäännökset

Vahingot korvataan ensisijaisesti maksamalla korjauskustannukset. Vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä korjaamo tai hankintapaikka.

Korjauskustannuksina korvataan kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset vahingoittuneen omaisuuden saattamisesta vahinkoa edeltäneeseen kuntoon vakuutusyhtiön hyväksymässä korjaamossa. Jos korjauksessa käytetään uusia osia, nämä korvataan ikävähennystaulukon mukaisesti (5.2.2). Jos korjaus voidaan suorittaa samanarvoisilla käytetyillä osilla, ikävähennystä ei tehdä. Korjauskustannuksina maksetaan enintään omaisuudella ennen vahinkoa ollut käypä arvo.

Vahingon korjauskustannusten lisäksi korvataan kuljetuskustannukset vakuutusyhtiön hyväksymään korjaamoon, korjausajan telakointi ja vesillelaskut, rikauskustannukset, venepukin kuljetuskulut ja palautuskuljetuksen kustannukset. Näitä kustannuksia korvataan yhteensä enintään 5 % veneen vakuutusmäärästä.

Vakuutuksenottaja toimii korjaustyön tilaajana. Vakuutusyhtiö korvaa korvausvelvollisuutensa rajat huomioon ottaen korjauskustannukset, joista vähennetään vakuutuksenottajan omavastuu ja mahdolliset ikä- ja muut vähennykset.

Muilta osin sovelletaan venevakuutuksen ehtoja.

8.4 Omavastuu

Omavastuu on 15 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 1 000 euroa. Purjehduskilpailun aikana sattuneessa vahingossa omavastuu on 25 % korvattavan vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 1 500 euroa.

9 Rahoitusturva

9.1 Vakuutuksen tarkoitus

Rahoitusturvasta korvataan vakuutetun veneen osamaksu- tai rahoitussopimuksen velkojalle tai leasing-sopimuksen vuokrantajalle aiheutunut vahinko siltä osin kuin vahinkoa ei korvata vakuutuksenottajan veneelle ottaman venevakuutuksen perusteella sen vuoksi, että

- vene tai sen osa ei ole anastushetkellä ollut lukittu tai lukitussa säilytysuojassa
- kyseessä on korvattavan esinevahingon seurauksena syntynyt vahinko, joka on aiheutunut puutteellisesta öljyn tai jäähdytysnesteen kierrosta veneen moottorille ja sen lisälaitteille,
- voimansiirtolaitteistolle tai jäähdytysjärjestelmälle, tai vahinko on aiheutunut kuormasta tai veneessä olleista eläimistä.

Edellytyksenä korvauksen maksamiselle on, että kyse on vakuutuksenottajan venevakuutuksen perusteella korvattavasta vakuutustapahtumasta.

Korvausta ei suoriteta, jos korvaukseen tämän vakuutuksen perusteella oikeutettu tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää korvauksen epäämiseen esinevakuutuksen perusteella johtavasta seikasta.

9.2 Vakuutuksen voimassaoloaika

Rahoitusturva on voimassa enintään niin kauan kuin venevakuutus ja päättyy aina osamaksuerien tai venekiinnitystä vastaan myönnetyn lainan tultua loppuun maksetuksi tai leasing-sopimuksen päättyessä.

9.3 Omavastuu

Vakuutuksenottajan omavastuu on vakuutuskirjalle merkitty venevakuutuksen perusosan omavastuu.

9.4 Korvauksen määrä

Rahoitusturvasta osamaksusopimuksen tai rahoitussopimuksen velkojalle maksettavan korvauksen ylärajana on vahinkohetkellä erääntymättömän saatavan määrä, kuitenkin enintään vahingon määrä. Saatavien maksuerien laiminlyönnistä ei korvausta suoriteta.

Se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa, on velvollinen toimittamaan vakuutusyhtiölle laskelman vaurioitunutta venettä tai sen osaa koskevan saatavansa määrästä.

Muilta osin sovelletaan venevakuutuksen ehtoja.

10 Suojeluohjeet

10.1 Suojeluohjeiden merkitys

Suojeluohjeiden tarkoituksena on torjua uhkaavia vaaroja ja vähentää syntyviä vahinkoja. Suojeluohjeita sovelletaan venevakuutukseen ja lisäturvavakuutuksista laajennettuun veneturvaan, konerikkoturvaan, masto- ja takilaturvaan sekä rahoitusturvaan.

Jos vakuutettu laiminlyö suojeluohjeiden noudattamisen tahallaan tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, voidaan korvausta vähentää tai se evätä (katso myös yleiset sopimusehdot, kohta 6.1).

10.2 Paloturvallisuus

- Moottori-, polttoaine-, sähkö- ja nestekaasukäyttöiset sekä muut laitteet on asennettava ja niitä on käytettävä valmistajan ohjeiden mukaisesti.
- Nestekaasukäyttöiset laitteet on tarkastettava vuosittain.
- Talvisäilytyksen ajaksi veneestä on poistettava nestekaasupullot ja varapolttoaineet; myös akkukaapelit on irrotettava.
- Veneen moottorissa on käytettävä moottorin valmistajan suositamaa polttoaineseosta ja voiteluöljyä.
- Polttoainetta saa säilyttää veneessä ainoastaan tätä tarkoitusta varten valmistetuissa astioissa. Irrallisia polttoainestioita ei saa täyttää veneessä.
- Rekisteröitävissä veneissä on oltava vähintään yksi käsisammutin.
- Veneessä, jossa yövytään, on oltava kaasu- ja palovaroinin.
- Sähköasennuksia (220V) ja sähkölaitteiden korjauksia saavat suorittaa vain tähän työhön hyväksytyt asennusliikkeet.
- Veneessä käytettävien irrallisten lämmityslaitteiden on oltava vähintään autokäyttöön tarkoitettuja laitteita ja niitä saa käyttää vain valvottuna.
- Tupakointi ja avotulen teko on kielletty veneen säilytysuudessa tai veneen tiloissa, joissa on herkästi syttyviä aineita tai materiaaleja.
- Veneen säilytysuojassa ei saa tehdä tulitöitä.

10.3 Varkausvahingoilta suojautuminen

- Alle 6 metriä pitkä vene on lukittava kiinteään kohteeseen sen ollessa vedessä tai maissa, ellei se ole muutoin lukitussa säilytystilassa.
- 20 hevosvoimaa (13,6 kW) ja sitä pienemmät perämoottorit on lukittava veneen perälautaan tarkoitukseen soveltuvalla turvalukolla.
- Säilytettäessä venettä kuljetusvälineessä lukitsemattomassa tilassa on kuljetusvälineessä oltava käytön estävä lukitus ja vene on lukittava kuljetusvälineeseen.
- Veneen ja sen säilytysuojan avaimia ei saa jättää veneeseen tai sen säilytyspaikan läheisyyteen tai paikkaan, jossa sivullinen voi arvata niiden olevan.

10.4 Veneen turvallinen säilyttäminen

- Maissa säilytettäessä vene on sijoitettava niin, ettei vedenousu tai jään liikkeet vaurioita sitä.
- Veneen on oltava tarpeellisen valvonnan alaisena ja turvallisesti kiinnitettynä, kun sitä ei käytetä.
- Käyttämättömänä olevaan veneeseen kertynyt sadevesi on poistettava ja automaattisen vedenpoistojärjestelmän toimintaa on valvottava riittävän usein.
- Veneen kiinnitysköysien paksuuden ja vetolujuuden on oltava oikeassa suhteessa veneen kokoon nähden.
- Talvisäilytyksessä veneen tuennan ja säilytysuojan ja pressujen on kestettävä talven aiheuttamat rasitukset.
- Veneen, säilytysuojan ja -pressujen kuntoa on valvottava riittävän usein ja niiden päälle kertynyt lumi ja jää on poistettava.
- Veneen telakointialustan tulee olla kyseiselle venetyypille suunniteltu ja tarkoitettu sekä riittävä suhteessa veneen kokoon ja painoon.
- Veneen telakointialustan ja trailerin rullastojen ja kölirullien asianmukaisesta toimintakunnosta on huolehdittava, etteivät ne vaurioita venettä.

10.5 Merikelpoisuuden huomioiminen

- Veneen tulee käytettäessä olla merikelpoisessa kunnossa sekä riittävästi varustettu ja miehitetty huomioon ottaen veneen tyyppi, koko ja kulkualue sekä odotettavissa olevat sääolosuhteet. Veneen on rakenteensa ja varustuksensa

puolesta täytettävä veneliikennelain ja -asetuksen määräykset, ja kuljettajalla on oltava näissä säädöksissä edellytetty kelpoisuus veneen kuljettamiseen.

- Venettä ei saa kuljettaa henkilö, jolta kuljettamisen edellytykset puuttuvat alkoholin, huumausainien, väsymyksen tai muun huomiokykyä heikentävän tekijän vuoksi.
- 20 hevosvoimaa (13,6 kW) ja sitä suuremmat perämoottorit on asennettava läpi pulttaamalla veneen perälautaan. Teholtaan pienemmät moottorit on kiinnitettävä huolellisesti perälautaan moottorin yhteydessä olevilla kiinnikkeillä.

10.6 Veneen maakuljetus

- Kuljetettaessa venettä toisella kuljetusvälineellä on noudatettava voimassa olevia säännöksiä ja viranomaisten määräyksiä.
- Trailerin tulee ominaisuuksiltaan soveltua kyseisen veneen kuljettamiseen ja säilyttämiseen.
- Kuljetusvälineen tekninen kunto on varmistettava ennen kuljetukseen ryhtymistä ja kiinnitysliinon ja -köysien on oltava lujuudeltaan riittävät kohteen kuljetukseen.
- Kuljetuksen ajaksi on kuomu ja muut varusteet joko poistettava veneestä tai kiinnitettävä niin, etteivät ne pääse vaurioitumaan tai vaurioittamaan venettä.

Venevastuuvakuutus

1 Yleiskuvaus

Vakuutusyhtiö sitoutuu näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti

- korvaamaan kohdassa 4.1 mainitut vahingot ja ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset
- huolehtimaan vahingonkorvauksen perusteiden ja määrän selvityksestä
- neuvottelemaan korvauksenvaattajan kanssa, ja
- hoitamaan tai korvaamaan oikeudenkäynnin, jos korvauskysymys joutuu oikeuskäsittelyyn.

2 Vakuutetut

Vakuutettuja ovat vakuutus kirjassa mainitun yksityiskäytössä olevan veneen omistaja, haltija ja henkilö, joka kuljettaa venettä omistajan tai haltijan luvalla, kukin tässä ominaisuudessaan.

3 Vakuutuksen voimassaolo

3.1 Vakuutuksen voimassaoloaika

Vakuutusyhtiön vastuun alkamisesta ja vakuutus sopimuksen voimassaolosta on säännökset yleisiä sopimusehtoja koskevassa kohdassa 3.

Venevastuuvakuutus ei kuitenkaan ole voimassa sinä aikana, kun

- osallistutaan moottoriveneiden nopeuskilpailuun
- venettä käytetään koskenlaskuun
- vene on viranomaisten haltuunottamana
- vene on vuokrattuna
- venettä käytetään ansiotarkoitukseen.

3.2 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vastuuvakuutus on voimassa

- Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan vesistöissä ja aluevesillä sekä säilytettäessä ja kuljetettaessa venettä edellä mainituissa maissa
- Itämerellä ja sen lahdissa, lukuun ottamatta Venäjän aluevesiä

- Saimaan ja Kielin kanavalla, Kattogatissa ja Skagerrakissa
- rakenteilla olevan veneen osalta veneen ollessa rakennuspaikallaan maissa.

Voimassaoloalueesta voidaan sopia erikseen, jolloin laajennus on merkitty vakuutuskirjaan.

4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

4.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloalueella toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, josta vakuutettu on Suomen voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa ja joka todetaan vakuutuskauden aikana.

4.2 Rajoitukset

4.2.1 Itselle aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselleen tai muulle vakuutetulle
- vakuutetun kanssa samassa taloudessa asuvalle
- vakuutetun työntekijälle tai häneen rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan korvausta lakisääteistä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

4.2.2 Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin vakuutetun hyödykseen käytettävänä.

4.2.3 Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- ja vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen työsuorituksen luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin vakuutuksenottajan huolehdittavana.

4.2.4 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei tällaista korvausvastuuta olisi ilman mainittua sitoumusta.

4.2.5 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu on aiheuttanut tahallaan. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin alle 12-vuotiaan vakuutetun tahallaankin aiheuttama vahinko.

Korvausta voidaan alentaa tai evätä se kokonaan, jos vakuutettu on aiheuttanut vahingon

- törkeällä huolimattomuudella
- ollessaan alkoholin tai huumausaineen vaikutuksen alaisena niin, että tämä seikka on vaikuttanut vakuutustapahtumaan. (Katso myös yleiset sopimusehdot, kohta 7.)

4.2.6 Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai sen olisi pitänyt olla vakuutetun tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

4.2.7 Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

4.2.8 Vesihiihtäjään kohdistunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu vakuutuksen kohteena olevan veneen vetämälle vesihiihtäjälle.

4.2.9 Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut liikennevakuutuslaissa tarkoitetusta liikenteestä siitä riippumatta missä liikennevahinko on sattunut.

5 Vahingon selvittäminen

5.1 Vakuutuksenottajan velvollisuudet

Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että vakuutusyhtiölle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen ja mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen.

Vakuutuksenottaja on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn
- esittämään vakuutusyhtiölle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutuksenottajan saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä vakuutusyhtiölle. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, ei vakuutusyhtiöllä ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

5.2 Vakuutuksenantajan velvollisuudet

Vakuutusyhtiö selvittää, onko vakuutuksenottajalla vahingonkorvausvelvollisuutta vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vahingosta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido vakuutusyhtiötä, elleivät korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikeita.

Jos vakuutusyhtiö on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkarsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutettu tähän suostu, vakuutusyhtiö ei ole velvollinen korvaamaan suurempaa vahingonkorvausta eikä tämän ajankohdan jälkeen syntyneitä kustannuksia eikä suorittamaan enempää selvittelyjä asiassa.

6 Korvaussäännökset

Vakuutuskirjaan merkittyjen vakuutusmäärien ja omavastuiden puitteissa vakuutuksesta korvataan kohdissa 6.1–6.3 mainitut kustannukset.

6.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan se vahingonkorvaus, jonka vakuutuksenottaja on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vahingosta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutuksenottajan viaksi jäävää syyllisyyden mää-

rää ja hänen ehkä vahingon aiheuttaneesta tapahtumasta saamaansa etua. Jos muuta perustetta ei ole, korvausta maksetaan pääluvun mukaisesti.

6.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta (katso yleiset sopimusehdot, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta.

Jos vakuutettu aiheuttaa ympäristövahingon omalle omaisuudelleen kuten omalle maaperälle, on edellä olevan lisäksi noudatettava seuraavaa:

Omalle maaperälle, vedelle tai muulle omaisuudelle aiheutuvia vahinkoa ei korvata.

Torjuntakuluja korvataan vain tilanteissa, joissa välitön vaara uhkaa jonkun muun omaisuutta, esimerkiksi ympäristöä pilaa- viden aineiden kulkeu tuessa pohjaveden tai maaperän kautta omalta maalta muualle.

Korvattavia toimenpiteitä ovat vain ne välttämättömät toimenpiteet, joilla vakuutuksesta korvattavan, jonkun toisen omaisuutta uhkaavan vahingon välitön uhka on saatu poistetuksi.

Ympäristövahingon satuttua voidaan joutua tekemään välittömän vaaran torjuntaa laajempia toimenpiteitä syntyneen tilanteen loppuun hoitamiseksi. Näitä voivat olla esimerkiksi saastuneiden maamassojen kuljettaminen, syntyneiden ongelmajätteiden hävittäminen tai neutralointi. Näistä syntyneitä kustannuksia ei korvata vastuuvakuutuksesta torjuntakuluina siinäkään tapauksessa, että kyseessä ovat viranomaisten pakotettavien määräysten mukaiset toimenpiteet.

6.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset, ei kuitenkaan sellaisia vakuutusentottajalle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutusentottaja on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole vakuutusyhtiön kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja vaatimus perusteiltaan ilmeisesti koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, maksaa vakuutusyhtiö oikeudenkäynnistä aiheutuvat oikeudenkäyntikulut.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Vakuutuksesta korvataan asianajo- ja oikeudenkäyntikulut oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu. Välimiesmenettelyssä vakuutusturva ei korvaa välimiespalkkiota.

Oikeudenkäyntikulujen korvaamisen edellytyksenä on, että

- oikeudenkäynti koskee vakuutusehtojen mukaan korvattavaa vakuutustapahtumaa
- vahinkoilmoitus on tehty vakuutusyhtiölle ennen oikeudenkäynnin alkamista
- vakuutusyhtiöllä on ollut oikeus nimetä asianajaja, joka edustaa vakuutettua.

6.4 Vakuutusmäärä

6.4.1 Korvauksen enimmäismäärä

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä, johon sisältyvät selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset, on vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä. Torjuntakustannukset korvataan yleisten sopimusehtojen kohdan 6.2 mukaisesti.

6.4.2 Sarjavahinko

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

6.5 Omavastuu

Jokaisessa vahingossa vakuutuksenottajalla on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, joka vähennetään ehtojen mukaan lasketujen vahingonkorvauksen, torjuntakustannusten sekä selvitys- ja oikeudenkäyntikustannusten yhteismäärästä.

6.6 Toimintaohjeita vastuuvahingon satuttua

Ympäristövahingon (katso kohta 4.2.5) uhatessa tai satuttua vakuutuksenottajan on välittömästi ilmoitettava vahingosta vakuutusyhtiölle sen varmistamiseksi, mitkä vahingon torjuntatoimenpiteet kuuluvat vastuuvakuutuksen korvauspiiriin (katso kohta 6.2).

6.7 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säännökset.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään vahingon korjauskustannuksiin tai vahingoittuneen omaisuuden jälleenhankintakustannuksiin sisältyvän veron, maksetaan korvaus kustannuksiin sisältyvän arvonlisäveron määrällä vähennettynä.

Korvaus maksetaan arvonlisäveron määrällä vähennettynä myös silloin, kun vakuutetulla on arvonlisäverolain tai liikevaihtoverolain mukaan ollut oikeus vähentää tuhoutuneen tai menetetyn omaisuuden hankintahintaan sisältynyt vero.

Vastuuvakuutuksessa veron osuutta ei makseta silloin, kun se voidaan vähentää vakuutetun tai vahingonkärsineen verotuksessa tai kun vakuutuskorvaus on katsottava elinkeinotoiminnassa saatavan arvonlisäverollisen tulon sijaan tulevaksi tuloksi.

Veneoikeusturvavakuutus

1 Yleiskuvaus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä vakuutuskirjassa mainitun yksityiskäytössä olevan veneen omistamiseen, kuljettamiseen ja hallintaan liittyvissä riita-, rikosja hakemusasioissa kohdassa 4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitun yksityiskäytössä olevan veneen omistaja, haltija ja henkilö, joka käyttää venettä omistajan tai haltijan luvalla, kukin tässä ominaisuudessaan.

3 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi saattaa käsiteltäviksi Suomessa käräjäoikeudessa tai vastaavassa ulkomaisessa tuomioistuimessa venevakuutuksen kohdassa 2.2 mainitulla voimassaoloalueella, sekä näiden tuomioistuinten muutoksenhakuasteissa tai välimiesmenettelyssä.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka voidaan käsitellä yksinomaan hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi lääninhallituksessa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa, työtuomioistuimessa, markkinaoikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa tai yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimessa.

4 Korvattavat vakuutustapahtumat

4.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on

riita- ja hakemusasiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty perusteen tai määrän osalta.

rikosasiassa

- vakuutetun esittämän yksityisoikeudellisen vaatimuksen kiistäminen perusteeltaan tai määrältään
- syytteen nostaminen, kun virallinen syyttäjä ajaa vakuutettua vastaan vakuutetun veneen vesiliikenteeseen käyttämisestä johtuvaa syytettä
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutustapahtuman tarkoittaman syytteen tai kiistetyn vaatimuksen tulee perustua tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen, joka on sattunut vakuutuksen voimassaoloaikana.

4.2 Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

1. jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
2. jossa on kysymys muusta kuin yksityiskäytössä olevan veneen omistamista, hallintaa tai kuljettamista koskevasta asiasta

3. jossa on kysymys luvanvaraisen henkilö- tai tavaraliikenteen harjoittamiseen tarvittavasta liikenneluvasta tai liikenteen luvattomasta harjoittamisesta
4. jossa asian varsinainen intressi on alle viisisataa (500) euroa ilman oikeudenkäyntikuluvaatimusta tai jolla muuten on vakuutuksenottajalle vähäinen merkitys
5. jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset sekä veneen kuljettajan puolustuskulut veneen vesiliikenteeseen käyttämisestä johtuneesta syytejutusta
6. jossa virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajama syyte koskee vesiliikennejuopumusta tai veneen luovuttamista juopuneelle
7. jossa virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajama syyte koskee törkeää varomattomuutta vesiliikenteessä
8. jossa virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajama syyte koskee tahallista tekoa tai törkeää huolimattomuutta
9. joka koskee veneen kuljettamista oikeudetta
10. joka koskee edellä kohdissa 6-9 tarkoitettuihin tekoihin perustuvaa vakuutettua vastaan esitettyä vahingonkorvaus- tai muuta vaatimusta
11. joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella. Jos vaatimus kuitenkin perustuu tekoon, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen varomattomuudesta vesiliikenteessä tai muista vesiliikennelaisista säädettyistä rikkomuksista, korvataan vahingonkorvausvaatimuksen esittämisestä aiheutuvat kustannukset.
12. joka liittyy konkurssiin
13. joka liittyy ulosottoon, ulosottolaisa tarkoitettuun täytäntöpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöpanoon
14. jossa on kysymys yksityishenkilön velkajärjestelystä annetujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
15. jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
16. joka käsitellään ryhmäkanteena tai -valituksena.

6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

- 6.1 Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, on siitä kirjallisesti ilmoitettava vakuutusyhtiölle etukäteen. Vakuutusyhtiö antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.
- 6.2 Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Jos vakuutettu käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä taikka ei käytä asiamiestä lainkaan, ei vakuutuksesta suoriteta korvausta.
- 6.3 Vakuutetun on käräjäoikeudessa pääkäsitteelyyn edenneissä asioissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai aiheettomasti luopuu siitä, vakuutuksesta suoritettava korvausta voidaan vakuutusoppimuskain mukaan alentaa tai evätä.
- 6.4 Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti.

Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen suorittama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido vakuutusyhtiötä arviointaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

7 Korvaussäännökset

7.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuutustahtumassa.

Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden enimmäismäärä ennen käräjäoikeuden pääkäsitteilyn aloittamista aiheutuneista kustannuksista sekä kustannuksista asiassa, joka on ratkaistu ilman oikeudenkäyntiä, on kuitenkin 50 % vakuutuskirjaan merkitystä vakuutusmäärästä.

7.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

7.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

7.3.1 Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut, jos on kysymys riidasta, jota on käsitelty tai joka olisi voitu välittömästi saattaa käsiteltäväksi kohdassa 3 mainituissa tuomioistuimissa.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on täyttynyt.

Asiamiehen palkkiot ja kulut, jos edellä tässä kohdassa tarkoitettua riitaa on tuomioistuimen menettelyn sijasta käsitelty kuluttajariitalautakunnassa, vakuutuslautakunnassa tai muussa vastaavassa elimessä.

7.3.2 Välimiesmenettelyn tai sovittelun kohteena olevassa asiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut kohdan 7.3.1 tarkoittamassa riidassa. Välimiehen tai sovittelijan palkkioita ja kuluja ei kuitenkaan korvata.

7.3.3 Rikosasiassa

Vakuutetun ollessa asianomistajana asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin kuin oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

Vakuutetun ollessa vastaajana asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

7.3.4 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakekeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määräjän.

7.3.5 Yhteinen intressi

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun yksityisestä intressistä taikka vakuutetulla on vakuutustahtumassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

7.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuimien ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrätessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työmäärien ja laatu.

7.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

- vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja.
Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut silloin, kun
  - vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttajasiames tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää tai
  - vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua kuluttajariitalautakunnan, Vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian keskeisiltä osilta on vakuutetulle myönteinen
  - tästä on erikseen sovittu ja merkitty vakuutuskirjaan.
- tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia
- vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä
- oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
- rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä ja rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
- kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuimien ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
- kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheuttomaksi, taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
- kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheita, taikka muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
- välimiesten ja sovittelijan palkkioita ja kuluja
- kustannuksia jotka aiheutuvat julkisen oikeusavun hakemisesta.

7.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

7.6.1 Vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.

Lopullinen korvaus suoritetaan sen jälkeen, kun vakuutettu on vakuutusyhtiön vaatimuksesta osoittanut maksaneensa kuluista omavastuuosuutensa ja mahdollisesti vakuutusmäärän ylittävän osuuden asiamiehen samalle pankkitilille jolle vakuutuksesta maksettava korvaus suoritetaan.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun sisältyvän veron, vakuutusyhtiö suorittaa vakuutetulle korvauksen asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista vakuutetun suorittamaa maksettua laskua vastaan.

7.6.2 Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, jos se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

7.6.3 Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle tämän suorittamaan korvauksen määrään asti.

7.6.4 Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 7.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta vakuutusyhtiölle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

7.6.5 Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava vakuutusyhtiölle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettujen korvauksen määrään asti.

Metsävakuutus

Johdanto	59
1 Vakuutettava omaisuus	59
2 Korvattavat vakuustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset	59
2.1 Palon aiheuttamat vahingot	59
2.2 Myrskyn aiheuttamat vahingot	60
2.3 Lumen aiheuttamat vahingot	60
2.4 Hyönteisten aiheuttamat vahingot	60
2.5 Tulvan aiheuttamat vahingot	60
2.6 Sienitautien aiheuttamat vahingot	60
2.7 Eläinten aiheuttamat vahingot	60
2.8 Vahingonteosta ja varkaudesta aiheutuneet vahingot	60
3 Metsävakuutuksen kaikkia vakuustapahtumia koskevat rajoitukset	61
4 Suojeluohjeet	61
4.1 Avotulen käsittely	61
4.2 Puutavaran poistaminen metsästä hyönteistuhojen torjumiseksi	61
4.3 Taimimateriaalin säilyttäminen	61
5 Vahinkojen korvaaminen	61
5.1 Vahingon määrän arvioiminen	61
5.2 Korvauksen hakeminen	61
5.3 Muita korvaukseen liittyviä sääntöjä	62
6 Indeksiehto	62
Metsätalouden vastuuvakuutus	62
1 Vakuutuksen tarkoitus	62
2 Vakuutetut	62
3 Vakuutettu toiminta	62
4 Vakuutuksen voimassaoloalue	62
5 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset	63
6 Vahingon selvittäminen	64
7 Korvaussäännökset	64
Metsätalouden oikeusturvavakuutus	65
1 Vakuutuksen tarkoitus	65
2 Vakuutetut	65
3 Vakuutettu toiminta	65
4 Tuomioistuimet ja voimassaoloalue	65
5 Korvattavat vakuustapahtumat	65
6 Vakuustapahtumiin liittyvät rajoitukset	66
7 Toimenpiteet vakuustapahtuman satuttua	66
8 Korvaussäännökset	66

Johdanto

Nämä ehdot sisältävät metsävakuutuksiin sovellettavat ehdot. Vakuutus kirjassa on lueteltu vakuutetut metsät, niille valittu vakuutusturva sekä metsätaloustoiminnan turvaksi mahdollisesti otetut vastuu- ja oikeusturvavakuutukset.

1 Vakuutettava omaisuus

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjassa mainittu metsä. Metsään kuuluvat vakuutus kirjassa mainitun metsätalouden puusto ja taimikko. Vakuutuksen kohteena on myös hakkuupaikalla ja metsä- tai tienvarsivarastossa oleva vakuutuksenottajan omistama, vakuutetulta metsätalolta hakattu puutavara, ei kuitenkaan sahattu, höylätty tai muutoin jatkokäsittely puutavara. Vakuutettuna on vakuutuksenottajan omistama, vakuutetulta metsätalolta hakkuun jälkeen bioenergiakäyttöön kerätty tai kerättäväksi tarkoitettu hakkuutähde, josta on tehty kirjallinen myyntisopimus sekä vakuutuksenottajan omistamat vakuutetun metsätalouden uudistamiseen tarkoitettut, tilapäisesti varastoituina olevat taimet. Hakkuutähde on vakuutettuna niin kauan kuin se on metsänomistajan omistuksessa.

Mikäli vakuutukseen kohteena olevaan metsään sisältyy erillinen puusto tai taimikko, kuten visakoivu- tai joulupuuviljelmä, jonka metsätaloudellinen arvo on merkittävästi normaalia korkeampi, tällainen kohde on vakuutettava erillisellä, normaalista metsävakuutuksista poikkeavalla vakuutuksella.

Bioenergiakäyttöön tarkoitettulla hakkuutähdeellä tarkoitetaan hakkuutähdettä tai kantoja, jotka on sovittu myytäväksi ulkopuoliselle ostajalle ja joista on tarkoitus tehdä metsähaketta.

Metsätalalla tarkoitetaan itsenäistä, kiinteistörekisteriin merkittyä tilaa, jolla on nimi ja rekisterinumero. Metsätalaa pienempi talousmetsäyksikkö ei voi olla vakuutuksen kohteena.

2 Korvattavat vakuustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

2.1 Palon aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan irtipäässeensä tulen ja sen sammutus toimien aiheuttama vahinko puustolle, taimikolle, hakatulle puutavaralle, istutettaville taimille sekä bioenergiaksi kerätyille hakkuutähdeille. Vahingoittuneen puuston tai puutavaran määrän yhtä vakuustapahtumaa kohti on oltava vähintään 15 kiintokuutiometriä.

Taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeellinen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korvataan, kun taimia tuhoutuu vähintään 0,5 hehtaarin istuttamiseen tarvittava määrä.

Bioenergiaksi tarkoitettulle hakkuutähdeelle aiheutunut vahinko korvataan, kun hakkuutähdettä tuhoutuu vähintään 0,5 hehtaarin hakkuualalta kerätty tai kerättäväksi tarkoitettu määrä.

Vakuutuksesta korvataan lisäkustannuksia, jotka ovat syntyneet vakuutuksenottajan omista toimenpiteistä metsäpalon torjumiseksi ja rajoittamiseksi. Tällaisia lisäkustannuksia ovat esimerkiksi käsiammuttimien täyttökustannukset sekä välttämättömät ja kohtuulliset jälkivartiointikustannukset siitä lähtien, kun pelastustoimen johtaja on määrännyt jälkivartiointiin metsänomistajan vastuulle.

Vakuutuksesta ei korvata metsäpalon sammutuskustannuksia eikä jälkisammutuksesta ja raivauksesta aiheutuneita kustannuksia. Sammutustöiden aiheuttamia vahinkoja muulle omaisuudelle kuin vakuutetun metsän vakuutuskohteille ei korvata.

2.2 Myrskyn aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan myrskyn aiheuttama vahinko puustolle, taimikolle, hakatulle puutavaralle ja istutettaville taimille. Vahingoittuneen puuston tai puutavaran määrän yhtä vakuutus-tapahtumaa kohti on oltava vähintään 15 kiintokuutiometriä.

Taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeellinen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korvataan, kun taimia tuhoutuu vähintään 0,5 hehtaarin istuttamiseen tarvittava määrä.

Myrskyn puustolle aiheuttamissa vahingoissa korvataan enintään vakuutuskirjaan merkitty enimmäiskorvausmäärä vahinko-puuston kiintokuutiometriä kohden lisätyn mahdollisella odotusarvonlisän osuudella.

Hakkuutähteelle aiheutuneita myrskyvahinkoja ei korvata.

2.3 Lumen aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan lumen aiheuttama vahinko puustolle ja taimikolle. Vahingoittuneen puuston määrän yhtä vakuutus-tapahtumaa kohti on oltava vähintään 15 kiintokuutiometriä.

Taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeellinen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Puutavaralle, istutettaville taimille ja hakkuutähteelle aiheutuneita lumivahinkoja ei korvata.

2.4 Hyönteisten aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan hyönteisten aiheuttama vahinko puustolle ja taimikolle. Puustolle ja taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeellinen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Vakuutuksesta ei korvata mäntyankeroisen eikä muiden sukkelamatojen aiheuttamia vahinkoja.

Puutavaralle, istutettaville taimille ja hakkuutähteelle aiheutuneita hyönteisvahinkoja ei korvata.

2.5 Tulvan aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vesistötulvasta ja veden kuljettamasta jäämassasta sekä majavan rakentamasta padosta aiheutunut vahinko puustolle, taimikolle ja istutettaville taimille.

Puustolle ja taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korvataan, kun taimia tuhoutuu vähintään 0,5 hehtaarin istuttamiseen tarvittava määrä.

Puutavaralle, istutettaville taimille ja hakkuutähteelle aiheutuneita tulvavahinkoja ei korvata.

Vesistötulva on joessa, järvessä tai purossa aiheutunut poikkeuksellinen ja ennalta arvaamaton, äkillinen vedenpinnan

nousu, joka johtuu poikkeuksellisista sateista, jää- tai hyydepadosta tai lumen sulamisesta. Vesistötulvalla ei tarkoiteta toistuvaa ja normaalia luonnonilmiötä, kuten kevättulvaa, joka toistuu alueella säännöllisesti vuosittain tai enintään viiden vuoden välein.

2.6 Sienitautien aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan sienitautien aiheuttama vahinko puustolle ja taimikolle.

Puustolle ja taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Vakuutuksesta ei korvata puustolle ja taimikolle aiheutuneita sienitautivahinkoja, jotka on aiheuttanut jokin puuainesta lahottava sienitauti kuten juurikäpää. Metsänhoitotöiden tai puunkorjuun yhteydessä syntyneistä puiden tai taimien ulkoisista vaurioista johtuvia sienitautivahinkoja ei korvata.

Puutavaralle ja hakkuutähteelle aiheutuneita sienitautivahinkoja ei korvata.

2.7 Eläinten aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan metsäkauriiden, jäniseläinten, jyrsijöiden ja lintujen aiheuttamat vahingot puustolle, taimikolle, hakatulle puutavaralle ja istutettaville taimille.

Vahingoittuneen puuston tai puutavaran määrän yhtä vakuutus-tapahtumaa kohti on oltava vähintään 15 kiintokuutiometriä.

Taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korvataan, kun taimia tuhoutuu vähintään 0,5 hehtaarin istuttamiseen tarvittava määrä.

Vakuutuksesta ei korvata mäntyankeroisen eikä muiden sukkelamatojen aiheuttamia vahinkoja.

Vakuutuksesta ei korvata muiden hirvieläinten kuin metsäkauriiden aiheuttamia vahinkoja. Samaan taimikkoon kohdistuvat metsäkauriiden aiheuttamat vahingot korvataan enintään kaksi kertaa.

Majavapadon nostama tulva sekä puustolle, puutavaralle tai taimikolle aiheutuneet majavan jyräntävahingot katsotaan yhdeksi ja samaksi vakuutustapahtumaksi, jonka korvauksesta vähennetään yksi omavastuu. Jotta vahingot voidaan katsoa yhdeksi vakuutustapahtumaksi, niiden tulee olla samalla yhteisellä alueella.

Hakkuutähteelle aiheutuneita vahinkoja ei korvata.

2.8 Vahingonteosta ja varkaudesta aiheutuneet vahingot

Vakuutuksesta korvataan vahingonteosta ja varkaudesta aiheutuneet vahingot puustolle, taimikolle, puutavaralle, istutettaville taimille ja bioenergiaksi tarkoitetulle hakkuutähteelle. Vahingoittuneen puuston tai puutavaran määrän yhtä vakuutus-tapahtumaa kohti on oltava vähintään 15 kiintokuutiometriä.

Taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korvataan, kun taimia tuhoutuu vähintään 0,5 hehtaarin istuttamiseen tarvittava määrä.

Bioenergiaksi tarkoitetulle hakkuutähteelle aiheutunut vahinko korvataan, kun hakkuutähdettä tuhoutuu vähintään 0,5 hehtaarin hakkuualalta kerätty tai kerättäväksi tarkoitettu määrä.

Vahingosta on tehtävä rikosilmoitus.

3 Metsävakuutuksen kaikkia vakuutus-tapahtumia koskevat rajoitukset

Metsävakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, joka on tapahtunut tai alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa
- vahinkoa siltä osin kuin se voidaan korvata julkisista varoista
- vahingon johdosta syntyneitä metsittämiskustannuksia
- ilman, maaperän tai veden saastumisesta aiheutuneita vahinkoja
- kuivuudesta, hallasta, roudasta tai ravinnepuutoksesta aiheutuneita vahinkoja
- suhdanteiden aiheuttamien markkinahintojen muutosta (puuston arvon määrittäminen, ks. 5.1 Vahingon määrän arviointi) ja muita varallisuusvahinkoja
- metsätuhopuuston korjuun jälkeisiä raivaus-, siistimis- tai maisemointikustannuksia
- vahinkoa, joka on aiheutunut sodasta, kapinasta, vallankumouksesta, lakosta tai muusta sen kaltaisesta syytä taikka ydinvahingosta.

4 Suojeluohjeet

Vakuutuksenottaja on velvollinen noudattamaan vakuutusehdossa mainittuja suojeluohjeita vahinkojen ehkäisemiseksi. Mikäli vahinko on aiheutunut tai kehittynyt laajemmaksi sen takia, että suojeluohjetta ei ole noudatettu, korvauksen määrää voidaan vähentää tai korvaus voidaan kokonaan evätä.

4.1 Avotulen käsittely

Avotulta ei saa syyttää, jos kuivuuden tai muun syyn takia olosuhteet ovat sellaiset, että metsäpalon vaara on ilmeinen. Metsäpalovaroituksen aikana avotulen teko on ehdottomasti kielletty. Avotulta on jatkuvasti valvottava ja se on sammutettava erityisen huolellisesti.

4.2 Puutavaran poistaminen metsästä hyönteistuhojen torjumiseksi

Vakuutuksenottaja on velvollinen huolehtimaan siitä, että kuorellinen havupuutavara kuljetetaan pois metsästä tai tienvarsi-varastosta metsätuhojen torjunnasta annetun lain (1087/2013) säätämään määräaikaan mennessä tai muuten huolehditaan siitä, ettei varastoidusta puutavarasta merkittävästi pääse leviämään metsätuhoja aiheuttavia hyönteisiä.

Jos metsässä on merkittävästi myrskyn, lumen, tulipalon tai muun tuhonaiheuttajan vahingoittamia havupuita, vakuutuksenottaja on velvollinen huolehtimaan, että vahingoittuneet puut korjataan metsästä ennen laissa säädetyn määräajan päättymistä tai muuten huolehtimaan siitä, ettei vahinkopuista pääse leviämään metsätuhoja aiheuttavia hyönteisiä.

4.3 Taimimateriaalin säilyttäminen

Istutettavaksi tarkoitettuja taimia ei saa säilyttää istuttamattomina pitkään. Ennen istutusta taimet on varastoitava niin, että ne ovat lukitus-tilassa tai jatkuvan silmälläpidon alla. Istutustyöhön liittyen taimia voidaan säilyttää myös istutus-alueella, ei kuitenkaan näkyvällä paikalla yleisen tien varressa

tai muuten sellaisessa paikassa, jossa varkauden tai vahingon-
teon uhka on ilmeinen.

5 Vahinkojen korvaaminen

5.1 Vahingon määrän arvioiminen

Vakuutuksesta korvataan vahingon johdosta metsän puustolle, taimikolle, puutavaralle, hakkuutähteelle ja istutettaville taimille aiheutunut metsätaloudellisen arvon menetys.

Poikkeukset vahingon arvioimis- ja korvausperusteista mainitaan erikseen kunkin vakuutustapahtuman yhteydessä ehtokohdassa 2.

Vahingon määrän arvioinnissa ei oteta huomioon muita omaisuuden liittyvien etuuksien menetyksiä tai vahingosta välillisesti aiheutuvia tappioita.

5.1.1 Puustolle aiheutuneet vahingot

Puustolle aiheutunut vahinko korvataan hakkuuarvon menetyksen perusteella. Puuston hakkuuarvolla tarkoitetaan puustosta saatavaa kantorahaa käypinä puutavaralajeina myytäessä.

Puuston hakkuuarvon menetyksen laskennassa huomioidaan vahingon seurauksena tapahtuva puuston tuhoutuminen, käytökeltottomaksi joutuminen, puutavaralajisiirtymä ja korjuukustannusten nousu. Vahingon suuruus määritellään laskemalla puuston hakkuuarvo ennen vahinkoa ja sen jälkeen.

Nuorelle puustolle korvataan lisäksi liian aikaisin tapahtuneesta hakkuusta aiheutunut odotusarvovahinko, mikäli metsikkö vahingon johdosta muuttuu vajaatuottoiseksi. Vajaatuottoisuus arvioidaan Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion voimassa olevien metsänhoitosuosituksen mukaisesti.

5.1.2 Taimikolle aiheutuneet vahingot

Taimikolle aiheutunut vahinko korvataan kustannusarvon menetyksen perusteella. Taimikon kustannusarvolla tarkoitetaan taimikon perustamisesta ja kasvattamisesta aiheutuneita kustannuksia.

5.1.3 Puutavaralle aiheutuneet vahingot

Puutavaralle aiheutunut vahinko korvataan myyntihinnan menetyksen perusteella. Puutavaran myyntihinnalla tarkoitetaan puutavaran kantohintaa, mikäli vahingoittunut puutavara on myyty pystykaupalla ja hankintahintaa, mikäli vahingoittunut puutavara on myyty hankintakaupalla. Vahingon suuruus määritellään laskemalla puutavaran myyntihinta ennen vahinkoa ja sen jälkeen.

5.1.4 Hakkuutähteelle aiheutuneet vahingot

Hakkuutähteelle aiheutunut vahinko korvataan käyvän arvon menetyksen perusteella. Vahingon suuruus määritellään laskemalla hakkuutähteen käypä arvo ennen vahinkoa ja sen jälkeen.

5.1.5 Istutettaville taimille aiheutuneet vahingot

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korvataan taimien jälleenhankinta-arvon perusteella. Vahingon suuruus määritellään laskemalla tuhoutuneiden taimien jälleenhankinta-arvo välittömästi vahingon jälkeen.

5.2 Korvauksen hakeminen

Vakuutusyhtiölle on varattava mahdollisuus tarkastaa vahingot ennen kuin vahinkoaluetta ryhdytään raivaamaan, vahingoittu-

neita puita korjaamaan tai ennen kuin ryhdytään muihin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaikeuttaa vahinkojen toteamista.

Vakuutusyhtiölle on tehtävä vahinkoilmoitus mahdollisimman pian vahingon tultua metsänomistajan tietoon, vaikka vahingon lopullinen laajuus ei olisi vielä selvillä.

Vahinkoilmoitukseen tai -arvioon on liitettävä kopio rahoitushakemuksesta tai -päätöksestä, jos vakuutuksenottaja voi saada vahinkoon rahoitusta julkisista varoista jonkin lain tai asetuksen perusteella.

Vahinkoilmoitukseen tai -arvioon on liitettävä mukaan vahinkoalueen kartta sekä mahdollisimman tarkat puustotiedot vahinkoalueesta. Vahinkoalueen kuviotiedot pitää liittää vahinkoilmoitukseen, jos tilalla on voimassa oleva metsäsuunnitelma.

5.3 Muita korvaukseen liittyviä sääntöjä

5.3.1 Vahingoittunut omaisuus

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vahingon jälkeen vakuutuksenottajan omistukseen. Vakuutusyhtiöllä on oikeus lunastaa vahingoittuneet puut ja puutavara niiden arvioidusta arvosta.

5.3.2 Kiinnityksenhaltijan oikeus vahingonkorvaukseen

Jos vahingoittuneeseen omaisuuteen on vahvistettu kiinteistökiinnitys, joka on velan vakuutena, maksetaan korvaus ensisijaisesti kiinnityksenhaltijalle. Korvaus voidaan kuitenkin maksaa kiinnityksenhaltijan sijaan vakuutetulle, jos kiinnityksenhaltija on antanut tähän suostumuksen tai vakuutetulla on oikeus korvaukseen Maakaaren säännösten perusteella (Maakaari 17 luku 8 §).

5.3.3 Hakkuuoikeuden haltijan oikeus vahingonkorvaukseen

Jos vakuutuksenottajalla ei ole vahinkohetkellä hakkuuoikeutta vahingoittuneeseen puustoon, oikeus vahingonkorvaukseen on ensisijaisesti hakkuuoikeuden haltijalla. Korvaus voidaan maksaa vakuutuksenottajalle hakkuuoikeuden haltijan suostumuksella.

5.3.4 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahingossa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä. Maksettavan korvauksen määrä on vahingon määrä vähennettynä omavastuulla.

5.3.5 Verotuksen vaikutus vahingon määrään

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta, kuten arvonlisäverosta ja ennakonpidätyksestä annetut säännökset.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään vahingon korjauskustannuksiin tai vahingoittuneen omaisuuden jälleenhankintakustannuksiin sisältyvän veron, maksetaan korvaus kustannuksiin sisältyvän arvonlisäveron määrällä vähennettynä.

Korvaus maksetaan arvonlisäveron määrällä vähennettynä myös silloin, kun vakuutetulla on arvonlisäverolain mukaan ollut oikeus vähentää tuhoutuneen tai menetetyn omaisuuden hankintahintaan sisältynyt vero

6 Indeksiehto

Metsän vakuutusmaksu on sidottu Metsäntutkimuslaitoksen laskemaan metsävakuutusmaksuindeksiin.

Perusindeksi on vakuutus sopimuksen alkamisvuotta edeltäneen kalenterivuoden indeksi. Tarkistusindeksi on tarkistusvuotta edeltäneen kalenterivuoden indeksi. Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä.

Vakuutuskauden tarkistettu vakuutusmaksu on yhtä monta prosenttia vakuutus sopimuksen alkuperäisestä vakuutusmaksusta kuin tarkistusindeksi on perusindeksistä.

Metsätalouden vastuuvakuutus

1 Vakuutuksen tarkoitus

Vastuuvakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvissa tapauksissa

- korvata toiselle aiheutuneet henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa
- selvittää vakuutetulle esitettyjen korvausvaatimusten peruste ja määrä
- hoitaa oikeudenkäynti, jos korvausvaatimus joutuu oikeuskäsittelyyn.

2 Vakuutetut

Vakuutetun vakituisena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriviranomaisen rekisteriin merkittyä osoitetta.

2.1 Vakuutuksenottajana yksityishenkilö

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Vakuutettuna on myös hakkuuoikeuden haltija, vaikka tämä ei asuisi samassa taloudessa vakuutuksenottajan kanssa.

2.2 Vakuutuksenottajana jakamaton kuolinpesä

Jakamattoman kuolinpesän vakuutuksessa ovat vakuutettuina pesän osakkaat ja heidän kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

2.3 Vakuutuksenottajana verotusyhtymä

Verotusyhtymän vakuutuksessa ovat vakuutettuina omistaja-osakkaat ja heidän kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

2.4 Muut vakuutetut

Vakuutettuina ovat myös vakuutetun metsätalouden harjoittajana antamaan tai teettämään työhön liittyvissä asioissa

- metsätalouden harjoittamista varten palkatut työntekijät
- sellaiset palkattomat tai satunnaiset työn suorittajat, joiden tuottamista vahingoista vakuutettu voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa.

3 Vakuutettu toiminta

Vakuutus koskee vakuutettuja heidän omistamaansa metsään ja hakkuuoikeuden haltijalla puun korjaamiseen ja myyntiin liittyvissä asioissa.

4 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa.

5 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

5.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan metsätalouden harjoittajana toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloaikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka aiheuttaa vakuutettu lapsi, jota vahingon sattuessa ei ikänsä puolesta ole pidettävä korvausvelvollisena.

Vahinko korvataan siinä laajuudessa kuin sen olisi aiheuttanut lapsi, joka on saavuttanut korvausvelvollisuuden syntymistä edellyttävän alimman iän.

Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille, jonka hoidettavana lapsi vahingon sattuessa oli.

5.2 Korvausrajoitukset

5.2.1 Itselle tai työntekijälle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselleen, muulle vakuutetulle tai oikeushenkilölle, jonka määräysvallasta vakuutetuilla yhteensä on yli puolet
- vakuutetun työntekijälle tai tähän rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan vahingosta korvausta lakisääteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

5.2.2 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

5.2.3 Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai sen olisi pitänyt olla vakuutetun tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

5.2.4 Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

5.2.5 Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- tai vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutetun toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen teon luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin huolehdittavana.

5.2.6 Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaisesta liikenteeseen käyttämisestä.

5.2.7 Vesi- ja ilma-alus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- rekisteröitävän aluksen, rekisteröitävän veneen tai muun moottorikäyttöisen vesikulkuneuvon käytöstä
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutettu on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

5.2.8 Pohjavesi sekä louhinta-, paalutus- ja räjäytystyö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- pohjaveden korkeuden muuttumisesta
- vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritettusta louhinta-, paalutus- tai räjäytystyöstä taikka siitä aiheutuvasta maan painumasta tai siirtymästä.

5.2.9 Ympäristövahingot sekä kosteudesta ja tulvimisesta aiheutuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maaperään, rakennukseen, vedenottamoon, järveen tai muuhun vesialueeseen tai pohjaveteen
- melusta, tärinästä, säteilystä, lämmöstä, hajusta, valosta tai muusta vastaavasta häiriöstä
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta
- kosteudesta
- sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on vakuutetun satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutetun korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

5.2.10 Ympäristövahinkoon liittyvät viranomaiskustannukset

Vakuutuksesta ei korvata ympäristövahinkojen korvaamisesta annettuun lakiin perustuvia viranomaiskustannuksia.

5.2.11 Myyty tai luovutettu tavara

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- luovutetulle tuotteelle tai tavaralle, kun vahingon syynä on tuotteen oma ominaisuus, virheellisyys, puutteellisuus tai siitä annetun tiedon tai ohjeen virheellisyys tai puutteellisuus
- myydylle tuotteelle tai tavaralle, jota ei ole vielä luovutettu.

5.2.12 Virheellinen työtulos

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet virheellisen tai puutteellisen työtuloksen korjaamisesta tai alkuperäisen toimeksiannon mukaisen työn uudelleen suorittamisesta siinäkin tapauksessa, että työn suorittaa joku muu kuin vakuutettu.

5.2.13 Muu toiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu muunlaisesta toiminnasta tai tuotannosta kuin vakuutusta haettaessa on ilmoitettu ja vakuutuskirjaan merkitty.

5.2.14 Varallisuusvahinko

Vakuutuksesta ei korvata sellaista taloudellista vahinkoa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon.

5.2.15 Erityinen korvauseruste

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen, lääkevahinkovakuutuksen tai potilasvahinkolain (585/1986) perusteella.

5.2.16 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu on aiheuttanut tahallaan. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin alle 12-vuotiaan vakuutetun tahallaankin aiheuttama vahinko.

Korvausta voidaan alentaa tai evätä se kokonaan, jos vakuutettu on aiheuttanut vahingon

- törkeällä huolimattomuudella
- ollessaan alkoholin tai huumausaineen vaikutuksen alaisena niin, että tämä seikka on oleellisesti vaikuttanut vahingon syntyyn tai määrään.

5.2.17 Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

5.2.18 Tuotevastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu toiselle luovutetun tuotteen virheellisyydestä, puutteellisesta turvallisuudesta tai tuotteessa sitä luovutettaessa annetussa tiedossa olevasta virheestä tai puutteesta.

5.2.19 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

5.2.20 Lakien ja määräysten rikkominen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut lakien, asetusten tai viranomaisten määräysten tai ohjeiden vastaisesta toimenpiteestä, josta vakuutettu on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää.

6 Vahingon selvittäminen

6.1 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

Vakuutusyhtiö selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta, omavastuun ylittävstä vahingosta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutusyhtiö on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään enimmäiskorvausmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutettu tähän suostu, vakuutusyhtiö ei ole velvollinen maksamaan enempää korvausta. Vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen korvaamaan asiasta vakuutetulle tehdyn ilmoituksen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan lisäselvityksiä asiassa.

6.2 Vakuutetun velvollisuudet

Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että vakuutusyhtiölle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen. Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido vakuutusyhtiötä, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikea.

Vakuutettu on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn (ks. yleiset sopimusehdot, kohta 11.1)
- esittämään vakuutusyhtiölle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutetun saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä vakuutusyhtiölle. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

7 Korvaussäännökset

7.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjan ja erityisehtojen mukaisin rajoituksin se vahingonkorvaus, jonka vakuutettu on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

7.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vahingon välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia sen torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. yleiset sopimusehdot, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset korvataan vakuutuksesta.

7.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata sellaisia vakuutetulle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutettu on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole vakuutusyhtiön kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja vaatimus perusteiltaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, hoitaa vakuutusyhtiö vakuutetun puolesta oikeudenkäynnin ja maksaa tästä aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset oikeudenkäyntikulut. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korvataan oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

7.4 Vakuutusmäärä

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi siitä riippumatta,

onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan niiden kohdistuneen siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

7.5 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

7.6 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

7.7 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säännökset.

Metsätalouden oikeusturvavakuutus

1 Vakuutuksen tarkoitus

Oikeusturvavakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 5 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

2 Vakuutetut

Vakuutetun vakituksena asuinpaikkana pidetään väestörekisteri- viranomaisen rekisteriin merkittyä osoitetta.

2.1 Vakuutuksenottajana yksityishenkilö

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Vakuutettuna on myös hakkuuoikeuden haltija, vaikka tämä ei asuisi samassa taloudessa vakuutuksenottajan kanssa.

2.2 Vakuutuksenottajana jakamaton kuolinpesä

Jakamattoman kuolinpesän vakuutuksessa ovat vakuutettuina pesän osakkaat ja heidän kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

2.3 Vakuutuksenottajana verotusyhtymä

Verotusyhtymän vakuutuksessa ovat vakuutettuina omistaja-osakkaat ja heidän kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

2.4 Muut vakuutetut

Vakuutettuina ovat myös vakuutetun metsätalouden harjoittajana antamaan tai teettämään työhön liittyvissä asioissa

- metsätalouden harjoittamista varten palkatut työntekijät
- sellaiset palkattomat tai satunnaiset työn suorittajat, joiden tuottamista vahingoista vakuutettu voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa.

3 Vakuutettu toiminta

Vakuutus koskee vakuutettuja heidän omistamaansa metsään ja hakkuuoikeuden haltijalla puun korjaamiseen ja myyntiin liittyvissä asioissa.

4 Tuomioistuimet ja voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta Suomessa syntyneissä vakuutustapahtumissa, jotka voidaan välittömästi saattaa Suomessa käsiteltäväksi käräjäoikeudessa.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa, ympäristölupavirastossa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa tai Euroopan unionin tuomioistuimissa.

5 Korvattavat vakuutustapahtumat

5.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on riita- ja hakemusasiassa riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteellaan ja määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty todisteellisesti perusteen tai määrän osalta.

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on rikosasiassa

- asian vireille tulo tuomioistuimissa, kun vakuutettu on asianomistajana
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettyä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

5.2 Vakuutuksen voimassaoloaika

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos vakuutus on ollut vakuutustapahtuman sattuessa voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan kuuluvaksi kaikki se aika, jonka tämä vakuutus yksin tai peräkkäin yhdessä muiden päättäneiden vastaavansisältöisten oikeusturvavakuutusten kanssa on vakuutetun osalta ollut yhtäjaksoisesti voimassa yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä. Jos vakuutustapahtuman sattuessa on voimassa useampia oikeusturvavakuutuksia, vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan kuitenkin vain tämä vakuutus.

Vakuutusturvan laajennukset ovat voimassa muutospäivämäärän jälkeen syntyneissä vakuutustapahtumissa sillä edellytyksellä, että myös vakuutustapahtuman peruste on syntynyt vakuutukseen tehdyn laajennuksen aikana.

5.3 Yksi vakuutustapahtuma

Asiat katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- ja hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

6 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

1. jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
2. joka liittyy muuhun kuin tällä vakuutuksella vakuutettua metsätaloutta koskevaan vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi
3. joka liittyy
  - sijoitustoimintaan tai
  - yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100 000 euroa
4. joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
5. joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan
6. joka liittyy muuhun kiinteistöön, kiinteistön osaan, rakennukseen, osake- tai vuokrahuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan, Pohjoismaissa sijaitsevaan vapaa-ajan asuntoon. Vakuutetulle aiheutuvia kuluja ei korvata kiinteistön, rakennuksen tai huoneiston vuokraamiseen liittyvässä asiassa, jossa vakuutettu on asianosaisena vuokranantajan ominaisuudessa. Tämän kohdan rajoitusta ei sovelleta silloin, kun asia koskee tällä vakuutuksella vakuutettua metsää.
7. jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
8. jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutetun kustannukset, kun vastapuolena on kohdassa 2.4 tarkoitettu vakuutettu.
9. joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta
10. jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä tai yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta, jonka asianomistaja on tällaisen syytteen vireillä ollessa esittänyt syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan Jos syyttäjä on jättänyt syytteen vakuutettua vastaan nostamatta sitä koskevien erityissäännösten perusteella, vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja ei korvata myöskään siinä tapauksessa, että asianomistaja vaatii vakuutetulle rangaistusta.
11. joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
12. joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
13. joka koskee lähestymiskieltoa
14. joka koskee avioeroa, rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avio- ja yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia
15. joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen tai asumiseen. Vakuutuksesta ei korvata myöskään näihin asioihin liittyvää täytäntöönpanoa.
16. jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai -selvittäjän määräämisestä taikka tehtävästään vapauttamisesta
17. joka liittyy yhteisomistussuhteeseen tai sen purkamiseen
18. josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vas- tuuvakuutuksesta tai moottoriajoneuvo- tai venevakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta

19. joka liittyy konkurssiin
20. joka liittyy ulosottoon, ulosottolaissa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon
21. jossa on kysymys yrityksen saneerausesta tai yksityisen henkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolin mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
22. jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
23. joka käsitellään ryhmäkanteena tai -valituksena.

7 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

7.1 Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, hänen on ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle etukäteen ennen asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen syntymistä. Vakuutettu saa ilmoituksen tekemisen jälkeen vakuutusyhtiöltä korvauspäätöksen.

7.2 Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Jos vakuutettu käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä taikka ei käytä asiamiestä lainkaan, ei vakuutuksesta suoriteta korvausta.

Muilla kuin asianajajilla ja julkisilla oikeusavustajilla tulee olla lain edellyttämä lupa oikeudenkäyntiasiamiehenä ja avustajana toimimiseen.

7.3 Vakuutetun on käräjäoikeudessa pääkäsitellyyn edenneissä asioissa sekä välimiesmenettelyssä vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikulusta. Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai luopuu siitä aiheuttomasti taikka ei suostu valittamaan tuomioistuimen oikeudenkäyntikuluja koskevasta tuomiosta, korvausta voidaan vakuutuslainsäädännön mukaan alen- taa tai evätä se kokonaan.

Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) korvausta ei kuitenkaan tarvitse vaatia sovittelumenettelystä vakuutetulle aiheutuneiden kulujen osalta.

7.4 Vakuutetulla ei ole oikeutta hyväksyä asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti. Jos vakuutettu on itse maksanut asianajo- ja oikeudenkäynti- kulujaan, maksettu määrä ei sido vakuutusyhtiötä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

8 Korvaussäännökset

8.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuutustapahtumassa.

8.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan mer- kitty omavastuu.

8.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeu- denkäyntikulut seuraavasti:

8.3.1 Riita- ja hakemusasiassa

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Kun asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistuimen tutkitavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on täytynyt.

Asiamiehen palkkiot ja kulut, jos edellä tässä kohdassa tarkoitettua riitaa on tuomioistuinmenettelyn sijasta käsitelty kuluttajariitalautakunnassa, vakuutuslautakunnassa tai muussa vastaavassa elimessä.

8.3.2 Rikosasiassa

8.3.2.1 Vakuutettu asianomistajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin kuin oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

8.3.2.2 Vakuutettu vastaajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kyse on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamasta syytteenä silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

8.3.3 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakekeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, purkanut tuomion tai palauttanut menetetyt määräjajan.

8.3.4 Yhteinen intressi

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

8.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavantalaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

Korvattaviksi kustannuksiksi luetaan enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama kulumäärä, ellei tuomioistuin ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan. Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

Jos riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos riidan kohteena on toistuvaisluonteinen maksu, määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksia.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai hakemaan takaisin asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kustannuksiin sisältyvä arvonlisävero.

8.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

1. vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja. Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut,
  - kun vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttaja-asiamies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää
  - kun vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua kuluttajavalituslautakunnan, vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian keskeisiltä osin on vakuutetulle myönteinen
2. tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia
3. vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä
4. oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
5. rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
6. kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
7. kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
8. kustannuksia oikeudenkäynnistä tai muutoksenhausta, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aihetta, taikka ovat muutoin tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
9. välimiehen ja sovittelijan palkkiota ja kuluja
10. edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan ja pesänselvittäjän palkkioita ja kuluja
11. kustannuksia, jotka aiheutuvat julkisen oikeusavun hankkimisesta.

8.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

1. Vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntyminen jälkeen. Ellei erityisiä vastasyitä ole, suorittaa vakuutusyhtiö korvauksia myös oikeusasteittain. Lisäksi vakuutusyhtiö voi harkintansa mukaan poikkeuksellisesti suorittaa ennakkokorvausta oikeuskäsittelyn huomattavasti pitkittyessä.
2. Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun sisältyvät veron, vakuutusyhtiö suorittaa vakuutetulle korvauksen asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista vakuutetun suorittamaa laskua vastaan.
3. Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, joka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai jonka vakuutetun vastapuoli on sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.
4. Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.
Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 8.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vastapuolelta saatu kulukorvaus jaetaan vakuutusyhtiön ja vakuutetun kesken maksettujen kustannusosuuksien suhteessa.
5. Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava vakuutusyhtiölle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Yleiset sopimusehdot

1	Eräät keskeiset käsitteet	69
2	Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä	69
3	Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo	70
4	Vakuutusmaksu	70
5	Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana	71
6	Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä	72
7	Vakuutustapahtuman aiheuttaminen	72
8	Samastaminen vahinkovakuutuksessa	73
9	Syyntakeettomuus ja pakkotila	73
10	Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa	73
11	Korvausmenettely	73
12	Vakuutus korvaus vahinkovakuutuksessa	74
13	Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen	74
14	Vakuutusyhtiön takautumisoikeus	75
15	Vakuutus sopimuksen muuttaminen	75
16	Vakuutus sopimuksen päättymisen	76
17	Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa	77
18	Vahinkotietojen käsittely	77

Näitä yleisiä sopimusehtoja sovelletaan henkilö- ja vahinkovakuutus sopimuksiin. Vakuutus on sopimus, johon sovelletaan vakuutusyhtiön laatimia vakuutusehtoja. Kuluttajan ja kuluttajaan rinnastuvan oikeushenkilön asemaa sopijaosapuolena vahvistaa Vakuutus sopimuslaki. Vakuutus sopimuslaki (543/94) sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimussuhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Vakuutus sopimuslain säännöksiä sovelletaan kokonaisuudessaan tähän vakuutus sopimukseen.

Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä ja asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä sekä muita LähiTapiolan asiakassuhteissa noudatettavia yleisperiaatteita ja sopimusehtoja.

Näiden yleisten sopimusehtojen lisäksi vakuutus sopimukseen sovelletaan vakuutus kirjaan merkittyjä vakuutusehtoja ja suoje luohjeita sekä Suomen lakia.

Vakuutusyhtiötä valvova viranomaisena on Finanssivalvonta.

1 Eräät keskeiset käsitteet

(VSL 2 §, 6 §, 16 §, 17 § ja 31 §)

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutusehdoissa, joita ovat yleiset sopimusehdot ja kuhunkin vakuutukseen sovellettavat erityisehdot.

Vakuutusyhtiöllä, vakuutuksenantajalla ja LähiTapiolalla tarkoitetaan LähiTapiola Keskinäistä Vakuutusyhtiötä tai LähiTapiolan alueyhtiötä.

Vakuutus kirjalta näet oman vakuutuksesi myöntäneen yhtiön eli vakuutuksenantajan.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen varalle.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö. Sairauskulu-, tapaturma- ja matkustajavakuutukset ovat henkilövakuutuksia.

Ryhmätetu vakuutuksella tarkoitetaan sellaista ryhmälle tarjottavaa vakuutusta, jonka vakuutusmaksun suorittaa kokonaan tai osittain vakuutettu.

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutus kirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus sopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompikumpi sopimuspuoli irtisano sopimusta.

Vakuutusmaksukausi on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutustapahtuma on se vahinko tai tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta maksetaan korvausta.

Suojeluohje on vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

2 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

(VSL 5 § ja 9 §)

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutus sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle vakuutustarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja vakuutusyhtiön omista vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin. Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esimerkiksi vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

(VSL 22 §, 23 § ja 24 §)

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäänsä edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutus sopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää maksetut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.2.1 Seuraukset vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä vahinkovakuutuksessa

(VSL 23 §, 34 § ja 58 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta korvauksen alentamiseen.

2.2.2 Seuraukset vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä henkilövakuutuksessa

(VSL 24 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa.

Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai vakuutuskorvauksen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

3 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutusmaksun voimassaolo

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen

(VSL 11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutuksenottajan kanssa, kun vakuutusyhtiö tai vakuutuksenottaja on hyväksynyt toisen osapuolen tarjouksen. Hyväksymishetki on silloin, kun vastaus on annettu tai lähetetty. Alkamisajankohta voidaan sopia osapuolten kesken tätä myöhemmäksi, mutta ei aikaisemmaksi.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

Määräaikaisessa vakuutuksessa vakuutusyhtiön vastuu alkaa, kun vakuutuskautta koskeva vakuutusmaksu on maksettu.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle

(VSL 10 §)

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antamisen tai jättämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella. Vakuutusyhtiö ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että on sattunut vakuutustapahtuma tai sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusiakirjat on annettu tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

3.3 Vakuutusmaksun voimassaolo

(VSL 16 §)

Vakuutusmaksu on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutusmaksu voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 16 mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutusmaksu on voimassa sovitun ajan.

4 Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun maksaminen

(VSL 38 §)

Vakuutusmaksu on maksettava yhden kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö on lähettänyt vakuutuksenottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse maksaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Jos vakuutusyhtiön vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse maksaa ennen vastuun alkamista.

Määräaikaisen vakuutuksen vakuutusmaksu on maksettava ennen vakuutuksen voimaantuloa. Vakuutusmaksun maksaminen on vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytys.

Samalle sopimukselle ja laskulle voidaan yhdistää useampi saman tai eri vakuutusyhtiön myöntämä vakuutus sekä niiden maksut. Tällöin yhdistetyt maksut laskutetaan kootusti yhdessä tai useammassa erässä sopimuksen mukaan. Vakuutusmaksuun maksettu vakuutusmaksu jaetaan sopimuksen kaikkien vakuutusten hyväksi maksusuorituksen ja veloituksen mukaisessa suhteessa niin, että kaikki jatkuvat vakuutukset ovat voimassa samaan päivämäärään.

Jos vakuutuksenottajan maksu ei riitä kaikkien vakuutusyhtiöiden vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, on vakuutuksenottajalla oikeus määrätä mitä vakuutusmaksusaatavia maksulla lyhennetään. Vakuutuksenottajan maksusuoritus kohdistetaan ensisijaisesti maksetun laskun viitetietojen mukaisesti, ellei vakuutuksenottaja ole suorituksen yhteydessä kirjallisesti erikseen toisin määrännyt.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen

(VSL 39 §)

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun maksamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitettua määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutuksenottaja maksaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutuksenottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omasta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaiseen jatkumiseen.

Jos vakuutusmaksua ei makseta edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.3 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun maksaminen

(VSL 42 §)

Jos vakuutuksenottaja maksaa vakuutusmaksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun maksamisesta seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siittä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos vakuutusyhtiö ei kuitenkaan halua saattaa päättyneitä vakuutusta uudelleen voimaan, vakuutusyhtiö ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun maksamisesta lukien vakuutuksenottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen

(VSL 39 § ja 43 §)

Jos vakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun maksamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutuksenottaja maksaa maksamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa. Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta päivästä.

4.5 Vakuutusmaksu vakuutuksen päättyessä kesken vakuutuskauden

(VSL 45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa.

Vakuutusyhtiö palauttaa vakuutuksenottajalle vakuutuskauden loppuosaa vastaavan osan maksetusta vakuutusmaksusta. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa. Vakuutusmaksua ei myöskään palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

4.6 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Palautettavasta vakuutusmaksusta voidaan vähentää palautuksen saajan maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet riidattomat saatavat kaikkien niiden vakuutusyhtiöiden osalta, jotka voivat olla vakuutuksenantajina samassa sopimuksessa tai samassa laskussa.

5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

(VSL 6, 7 ja 9 §)

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle vakuutus kirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä (vuositiedote).

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vahinkovakuutuksessa

(VSL 26 ja 34 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutus sopimusta solmittaessa ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutus kirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutuksenantajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa.

Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa. Tällaisia vakuutuksenottajan ilmoitettavia asioita ovat esimerkiksi vakuutuksen kohteessa suoritettujen korjaus-, muutostai laajennustyöt ja vakuutuksen kohteen käyttötarkoituksen muuttuminen. Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evätävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5.3 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus henkilövakuutuksessa

(VSL 24 ja 27 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutus sopimusta solmittaessa ilmoitettujen ja vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen, kuten ammatin, harrastusten ja asuinpaikan muutok-

sista tai muun vakuutusturvan päättymisestä. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Terveystilan muutoksesta ei tarvitse ilmoittaa. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja vakuutusyhtiö ei asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö tosin olisi jatkanut vakuutusta mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutus-korvauksen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä

6.1 Velvollisuus noudattaa vahinkovakuutuksen suojeluohjeita

(VSL 31 ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus vahinkovakuutuksessa (pelastamisvelvollisuus)

(VSL 32, 34 ja 61 §)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutusyhtiön oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muu-

toinkin noudattaa vakuutusyhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita. Vakuutusyhtiö korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksista, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman (VSL 28 ja 30 §).

7.1 Vahinkovakuutus

(VSL 30 § ja 34 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus
(koskee vain vakuutussopimuksia, joissa on vastuuvakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7.2 Henkilövakuutus

7.2.1 Vakuutetun aiheuttama vakuutustapahtuma

(VSL 28 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, vakuutusyhtiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

7.2.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuustapahtuma

(VSL 29 §)

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuustapahtuman, vakuutusyhtiö on häneen nähden vastuusta vapaa.

Henkilö, joka on aiheuttanut vakuustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jota ei voi iän tai mielentilan takia tuomita rangaistukseen rikoksesta, voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä vain jos se katsotaan kohtuulliseksi, kun otetaan huomioon ne olosuhteet, joissa vakuustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa

(VSL 33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuustapahtuman aiheuttamisesta, suojeleuhjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

1. joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta;
2. joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
3. joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeleuhjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeleuhjeen noudattamisesta.

9 Syyntakeettomuus ja pakkotila

9.1 Vahinkovakuutus

(VSL 36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli kahtatoista vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.2, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuustapahtuman taikka laiminlyödessään vahinkovakuutuksen suojeleuhjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa. Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 tarkoitettuun vakuutettuun samaistettavaan henkilöön.

9.2 Henkilövakuutus

(VSL 36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuun kohtaan 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuustapahtuman oli kahtatoista vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.3 ja 7, jos vakuutettu

aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide olisi puolustettavissa.

10 Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa

10.1 Edunsaaja

(VSL 47 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henkilö, jolla on vakuutuksenottajan tai vakuutetun sijasta oikeus maksettavaan vakuutuskorvaukseen (edunsaaja). Vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen, jos vakuustapahtumaa, jossa määräys on tarkoitettu sovellettavaksi, ei ole sattunut.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun kuoleman johdosta maksettava vakuutuskorvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään. Vakuutuskorvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesään, jos edunsaajamääräystä ei ole eikä korvausta ole määrätty vakuutusehdoissa maksettavaksi vakuutuksenottajalle.

10.2 Edunsaajamääräyksen muoto

(VSL 48 §)

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjallisesti ilmoitettu vakuutusyhtiölle.

11 Korvausmenettely

11.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

(VSL 32 §, 69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko sattunut vakuustapahtuma, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on maksettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan omalla kustannuksellaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen maksamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset. Jos korvauksen hakija on vakuustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutetun tulee mahdollisuuksiensa mukaan osallistua vahingon selvittelyyn sekä myötävaikuttaa vahingon todellisen syyn ja aiheuttajan saamiseen selville. Vakuutettu ei saa poistumalla vahinkopaikalta, nauttimalla vahingon jälkeen alkoholia tai huumausaineita taikka muulla tavoin vaikeuttaa vahingon selvittämistä.

Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus tarkastaa vaurioitunut omaisuus ennen kuin sitä ryhdytään korjaamaan tai hävittämään.

11.2 Korvausoikeuden vanhentuminen

(VSL 73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuustapahtumasta ja vakuustapahtumasta

aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai, jos vakuutus on otettu vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

11.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

(VSL 7 §, 9 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksen hakijalle, kuten esimerkiksi vakuutetulle, edunsaajalle ja kohdassa 17.4. tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle, tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutus sopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö maksaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutus sopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta makseta, joutuisasti ja viimeistään 30 päivän kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan. Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaanvaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaanvaltaiselle maksettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutus korvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

11.4 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet riidattomat saatavat kaikkien niiden vakuutusyhtiöiden osalta, jotka voivat olla vakuutuksenantajina samassa sopimuksessa tai samassa laskussa.

12 Vakuutuskorvaus vahinkovakuutuksessa

12.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto

(VSL 57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutus määrä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi. Vakuutusyhtiö ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutus määrä on olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus maksetaan ylivakuutuksesta vakuutus määrän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

12.2 Alivakuutus

(VSL 58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutus määrä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Vakuutusyhtiö korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutus määrän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutus määrä on olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus maksetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutus määrän mukaisena.

13 Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen

(VSL 8 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saada kanteen muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Ennen sitä hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Lautakuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asiaa, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

13.1 Itseoikaisu ja Asiakassovittelutoimisto

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aiheita.

Jos asia ei selviä riittävästi, voi asiakas kääntyä LähiTapiolan Asiakassovittelutoimiston puoleen. Asiakassovittelutoimisto on LähiTapiolan oma sisäinen muutoksenhakukanava, joka käsittelee vapaaehtoisin vahinkovakuutuksiin, henkivakuutuksiin ja sijoituspalveluihin liittyviä asioita. Muutoksenhaku on pantava vireille kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asiakas sai kirjallisen päätöksen.

13.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta sekä ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia pankki-, vakuutus- ja arvopaperiasioissa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan viedä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutus suhteessa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

13.3 Käräjäoikeus

(VSL 74 §)

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanteen voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu. Kanteen vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta.

Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen enää ole.

Lautakuntäkäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

14 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus

14.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan

(VSL 75 §)

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen maksamaan korvausmäärään saakka. Henkilövakuutuksen osalta vakuutusyhtiö voi vaatia takautumisoikeuden nojalla ainoastaan sairauden tai tapaturman aiheuttamat kustannukset ja varallisuuden menetykset.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa huolimattomuudestaan riippumatta.

Vakuutuksissa, joiden kohteena on moottoriajoneuvo, vakuutusyhtiölle syntyy takautumisoikeus edellä sanotusta riippumatta myös sitä kohtaan, joka on aiheuttanut vahingon

1. huolimattomuudesta ajettaessa luvattomasti käyttöön otetulla ajoneuvolla
2. kuljettaessaan vakuutuksen kohdetta sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa
3. kuljettaessaan vakuutuksen kohdetta muuten alkoholin tai muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena tai alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin oli tuntuvasti huonontunut.

14.2 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutusentottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa

(VSL 75 §)

Vakuutusyhtiö saa vaatia kohdassa 17.1 tarkoitettulle vakuutetulle maksamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutusentottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman (kohta 7) tai laiminlyönyt alla mainittujen kohtien mukaisen velvollisuuden:

- 2.2 (tiedonantovelvollisuus ennen vakuutus sopimuksen tekemistä)
- 5.2 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä)
- 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita)
- 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus).

Vakuutusyhtiö saa takautumisoikeuden nojalla vaatia maksetun korvauksen kokonaan, jos vakuutusyhtiö olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi edellä mainittujen kohtien mukaisesti alennettu, vakuutusyhtiö saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

15 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

15.1 Vahinkovakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

(VSL 18 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

1. vakuutusentottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitettun tiedonantovelvollisuutensa; tai
2. vakuutusentottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat.

Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutusentottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.2 Henkilövakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

(VSL 20 §, 27 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

1. vakuutusentottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitettun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu;
2. vakuutusentottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2. mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelun vuoksi kohdan 2.2.2 mukaan sitoo vakuutusyhtiötä tai
3. vakuutusentottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos ja vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä.

Saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää vakuutusentottajalle ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta.

Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutusentottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.3 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

15.3.1 Ilmoitusmenettely

(VSL 19 § ja 20 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)

- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutus sopimukseen kohdassa 15.3 kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan vahinkovakuutus- ssa sen vakuutuskauden, henkilövakuutuksessa sen vakuutusmaksukauden tai, jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

15.3.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin kohdassa 15.3.1 luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

16 Vakuutus sopimuksen päättymisen

16.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

(VSL 12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutus sopimuksen sovittu voimassaoloaika on lyhyempi kuin 30 päivää.

16.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 15 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt
2. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutus kirjiaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa otta- neen lukuun sopimusta solmittaessa
3. vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeleluohjeen noudattamisen
4. vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai
5. vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

16.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 17 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyö- nyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu;
2. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvolli- suuttaan ja vakuutus sopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä;
3. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopi- musta solmittaessa ilmoittamissa seikoissa on vakuutus- kauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos eikä vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapa- uksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muu- tosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä;
4. vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtu- man;
5. vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vakuutusyhtiölle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

16.4 Ryhmätuvakuutuksen irtisanominen

(VSL 17 b §)

Jos ryhmätuvakuutuksen vakuutuksenottaja eroaa tai ero- tetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmätuvakuutus päättyy. Vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutuksenottajalle kirjallisesti päät- tymisperusteen ja ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

16.5 Vakuutusyhtiön irtisanomismenettely

(VSL 15 § ja 17 §)

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aihee- tonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomis peruste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluessa irti- sanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun maksamisen laimin- lyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

16.6 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden lopussa

(VSL 16 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

16.7 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutusmaksukauden lopussa

(VSL 17 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutukse- nantajalla on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään

kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanoa sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että on sattunut vakuutustapahtuma.

16.8 Omistajan vaihdos vahinkovakuutuksessa

(VSL 63 §)

Vahinkovakuutus sopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä sattuu vakuutustapahtuma, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeusturva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus sopimus välittömästi omaisuuden siirtyessä uudelle omistajalle.

17 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa

17.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

(VSL 62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa kohdissa ”Vakuutetut” on muutoin määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

17.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua

(VSL 65 §)

Vakuutusyhtiö vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos kohdassa 17.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä. Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta maksettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella vakuutusyhtiön kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu, tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeutensa, taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

17.3 Etu oikeus saada maksu korvauksesta

(VSL 66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutusta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi. Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta. Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutus korvaukseen on säädetty.

17.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

(VSL 67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos vakuutusyhtiölle esitetään korvausvaatimus, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä. Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

17.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa

(VSL 68 §)

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa vakuutusyhtiön korvauspäätöksen johdosta kante vakuutusyhtiötä vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi kohdan 13 mukaisesti.

18 Vahinkotietojen käsittely

LähiTapiola luovuttaa tietoja sille ilmoitetuista vahingoista vakuutusyhtiöiden yhteiseen vahinkorekisteriin.

Samalla LähiTapiola tarkistaa, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. LähiTapiola käyttää tietoja vain korvauskäsittelyn yhteydessä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden torjumiseksi.

LähiTapiola tallentaa kaikki korvausasiointiin liittyvät puhelut.

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö
(Y-tunnus 0211034-2)
Postiosoite 02010 LÄHITAPIOLA
Kotipaikka Espoo
ja LähiTapiolan alueyhtiöt

www.lahitapiola.fi